National Library
Bibliothèque Nationale
...79
...SPAP... ...TION
...ON DE... ...RNAUX

LATVIJA AMERIKĀ

NR. 2323 SESTDIENA, 1979. GADA 9. JŪNIJS 29. GADS

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York: Editor V. IRBE, 4035 Rembouts Ave., Bronx, N.Y 10466; V. Jaunkalnietis, 1305 Tayler Ave, Racina, Wis. 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

SATURDAY, JUNE 9, 1979

GOLGATAS CEĻŠ

Elmāra Damberga 14. jūnija zīmējums

Kad mūsu diena nāks . . .

Jūnijs mums — latviešu kristiešiem — ir īpati iezīmīgs mēnesis. Jūnijā parasti iekrīt Sv. Gara izliešanas, t.i. Vasarsvētki; jūnijā atzīmējam Jāņa Kristītāja dienu (vienā laikā ar saulgriežu svētkiem — Jāņiem); jūnijā atceramies, ka 1940. gadā Latvijā iebruka krievu komūnistu karaspēks; 1941. gadā 14. jūnijā sarkanie varmākas deportēja desmitiem tūkstošu vīru, sievu, sirmgalvju un bērnu. Vienā vienīgā mēnesī — nepilnās trīsdesmit dienās mēs ik gadus izejam cauri visai izjūtu un pārdzīvojumu skālai: kamēr Vasarsvētkos un Jāņu dienās ļaujamies gaišām, pacilātājām domām, tikmēr abas pārējās jūnija piemiņas dienas izraisa vienīgi sāpes un īgnumu.

Mēs zinām, ka aizvien īsākas kļūst to rindas, kas ar varu aizvesti trimdā. Nāve tur plauj straujāk un nežēlīgāk kā citur. Bet mēs arī zinām, ka viņi — un tie, kas pirmajiem trimdiniekiem sekoja baigajā ceļā nākošajos gadu desmitos — nezaudē ticību, ka reiz pienāks diena, kad — ja arī ne viņi paši, tad tomēr nākošo paaudžu latvieši — piedzīvos brīdi, kad mūsu tēvu zeme būs atkal brīva; kad mūsu mājās drīkstēs nest Vasarsvētku meijas; kad kristīgais latvietis atklāti dievnamā drīkstēs pieminēt to vīru, kas nebaidījās valdniekam teikt acīs nepatīkamu patiesību un apliecināja Kristus darbības sākumu; kad, sekojot senu tēvu tradicijai, svinot Jāņus — to varēs darīt ar vieglu sirdi gaišā, tīrā priekā.

Mēs ticam, ka tas tā būs, jo — kā Leonids Breikšs reiz teica:

...pacels Dievs uz savām rokām
Mūs tad, kad mūsu diena nāks!

A. V.

Aizmirsto tautu pārstāvis

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIALRAKSTS LATVIJAI AMERIKA

Divdesmitā gadu simteņa kristīgās ticības konfrontācija ar ateistisko komūnismu šī gada jūnija mēneša pirmajās dienās varbūt iezīmēja izšķirīgu pagriezienu pozitīvo spēku triumfam. Atstājot katoļu baznīcas dogmatisko nostāju kristīgās garīdzniecības augstāko autoritāšu ziņā, mums jākonstatē, ka Vatikāns ar savu tālredzīgo skatu nākotnē ir vienīgais reālais faktors spēku ziņā pret varmācības iestādījumu, kas balstās uz Dieva noliegšanu un terrru. Atcerēsimies īso, bet zīmīgo Svētā krēsla definējumu: Komūnisms un kristietība ir nesavienojami jēdzieni. Tā ir Dieva griba, kas uzticējusi tagadējam katoļu baznīcas galvam pāvestam Jānim Paulam II vēsturisko misiju atmodināt visas pasaules ticības renesansi un reizē apsūdzot apspiedēju varu, dod cerību taisnības un brīvības uzvarai. Šie vārdi nav optimistiska retorika — tā ir vārdos un darbos iemiesota īstenība.

Sekojot pāvesta Jāņa Paula II vēsturiskajam deviņu dienu Polijas svētceļojumam, jākonstatē, ka komūnisms 35 gados nav spējis ne par mata tiesu sagraut baznīcas autoritāti un tautas ticību Dievam. Lai gan pats pāvests savu Polijas apmeklējumu dēvē par atgriešanos svētceļojumā savā tēvijā, patiesībā tā ir morālo un reliģisko spēku manifestācija un reizē arī līdz šim nepiedzīvota politiska misija. Poļu katoļu

Turpinājums 20. lp.)

TAUTAS SĒRU DIENAS SARĪKOJUMS trešdien, 13. jūnijā, pl. 20

visiem baltiešiem 90 Awde St. Broktona zālē (Bloor un Brock ielu krustojumā).

Galvenais runātājs jaunais tirdzniecības ministrs M. Vilsons (P. Cons.). Aktu ar svētbrīdi ievadīs archib. A. Lūsis.
Uzrunu teiks Baltijas tautu federācijas Kanadā priekšsēdis T. Kronbergs. Mūzikālajā daļā no latviešiem piedalīsies pianists Pēteris Zariņš kopā ar igauņu un lietuviešu māksliniekiem. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

Baltijas tautu federācija Kanadā

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1979. GADA 9. JŪNIJS 23. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28, Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktā domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

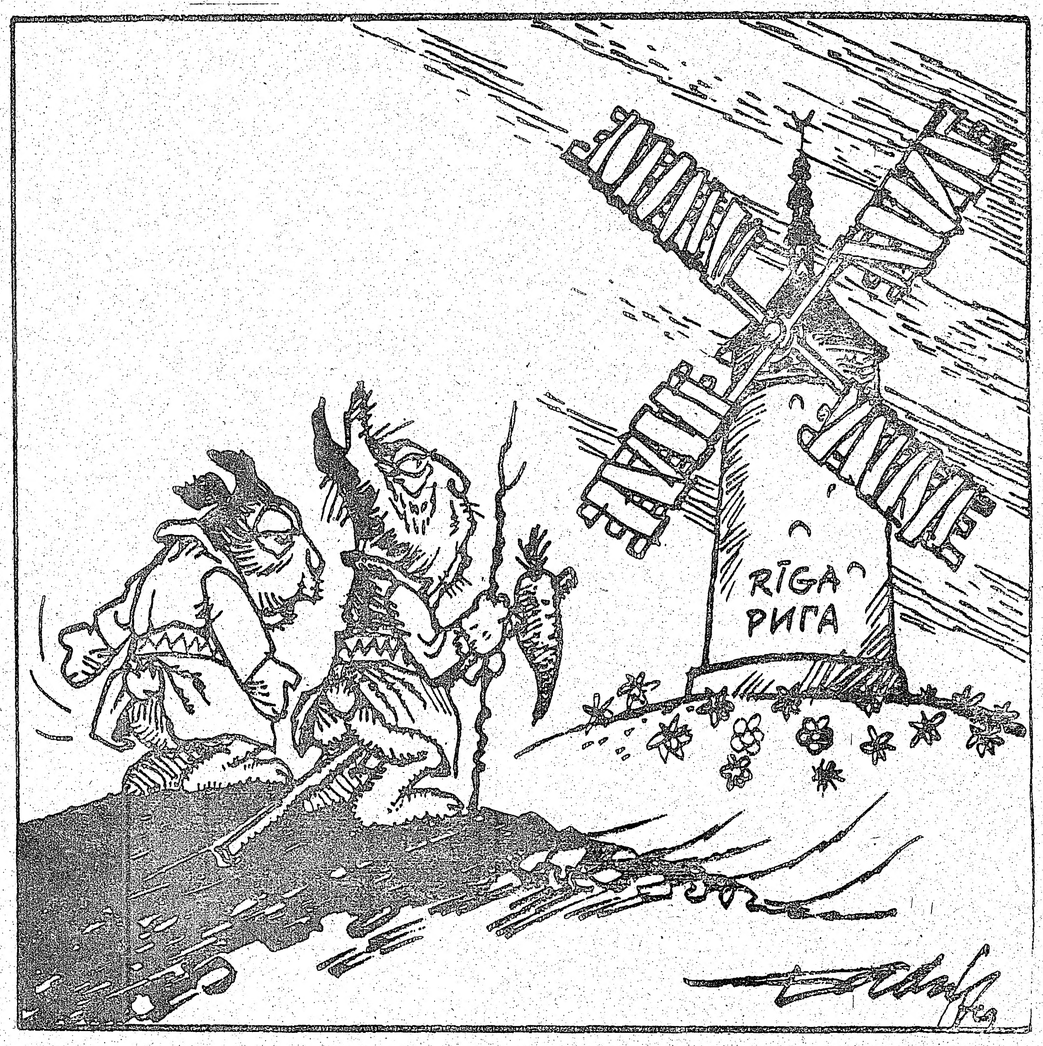

Okupētās Rīgas melu dzirnavas nebeidz griezties...

P. Grods

Posta nakts

Sarkanarmijai iebrūkot, latviešu kaŗavīrs bija pirmais upuris, kam piestājās ienaidnieks, lai to padarītu nekaitīgu — atņemtu viņam rīcības tiesības un pat tā formas tērpam uzspiestu svešas zīmes. Ar nievām tas vēroja pretinieka izrīcību. Tas arī bija viss, ko viņš spēja dotajos apstākļos, atskaitot kaŗa dienesta pārtraukšanu. Bet ne jau visiem laimējās izkļūt no okupantu izveidotā „territoriālā korpusa", kas uzsūca neatkarīgās Latvijas armijas vienības, cenšoties „pāraudzināt" vīrus un jaunekļus, kas zvēresta brīdī bija solījušies neatkarīgajai Latvijai. Iebrucējs bija sagrāvis armijas fizisko struktūru: Latvijas saulītes vietā baiga iedegās sarkanā piecstūŗu zvaigzne. Latviešu kaŗavīrs, pretēji savai gribai, bija kļuvis par apstākļu gūstekni.

Tuvojoties sarkanarmijas gada dienai (1941.gada februārī), nervozitāte pieņēmās. Uzrausās valodas, ka pēc šīs zvēresta dienas neviens vairs neizkļūs no territoriālā korpusa. Tas bija ieganstš daudziem nomest sarkano zvaigzni, ne reti riskējot ar savu dzīvību.

To izmēģinājies pa treji lāgiem, sarkanarmijas dienas priekšvakarā priecīgs atvilku elpu: no dienesta vietas Ziemeļvidzemē steidzos mājup. Tas bija laimīgākais mūža brīdis. Pārgāju darbā uz Zemgales mežiem, ar dienesta vietu Jelgavā. Divreiz dienā vajadzēja mērot attālumu starp Rīgu un Jelgavu. Ar lepnumu pieminu savu priekšnieku, Latvijas brīvības cīņu dalībnieku, Jelgavas virsmežzini Oskaru Ori, vīru ar melokāmu nacionālu stāju Latvijas posta dienās. 1944.gada augustā viņu pie Džūkstes nošāva sarkanarmijas posteņa sargs.

Tuvojoties liktenīgajām jūnija dienām, aizvien biežāk atkārtojās aizdomīgas ainas. Pa Jelgavas šoseju, uz Lietuvas robežas pusi, virzījās mazākas vai lielākas sarkanarmijas kolonnas. Neviens nezināja patiesos iemeslus, taču zemapziņā uzrausās varbūtība, kādu ikviens no mums gaidīja.

Kādu rītu ierodoties darbā, virsmežzinis Ore stāstīja, ka naktī kaimiņu mājās apcietināts leģendārais izlūkgājienu vadītājs Latgales frontē kapteinis Helmanis. Apstiprinājumu ieguva daudzi citi gadījumi ar civīliem iedzīvotājiem, kuŗus čekisti ieviļināja lamatās, izpalīdzoties ar vietējo komūnistu norādījumiem un ieteikumiem. Jo ko gan par apcietināmiem zināja no Maskavas atsūtītie čekisti? Nelaimīgo sarakstus bija sastādījuši vietējie ziņotāji, izpildu komitejas un citi kaprači valstij, kas tiem bija devusi patvērumu, dzīves un darba tiesības, līdzīgi citiem lojāliem Latvijas valsts pilsoņiem. Savu zemi un pašu tautiešus viņi bija nodevuši slepkavām... Nelaimīgo skaits auga ar katru diennakti Bija sākusies, vēl daļēji slēptā veidā, sistēmatiska cilvēku apcietināšana.

Bet tad, pavisam tuvu posta naktij, braucēji vilcienos manīja NKVD grupas, 2 - 3 cilvēku sastāvā, kas lielā steigā devās uz dzelzceļa pieturas vietām — sevišķiem uzdevumiem, kuŗu īstenošana notika, iestājoties tumsai, Nekur vairs nebija drošības.

Jaukdams pēdas un apsveŗot varbūtības, dažu nakti pārlaidu virsmežniecībā. Ja devos mājup, tad no Jelgavas ar kuģīti uz Sloku, no turienes ar vilcienu uz Rīgu. Bet savāda riska sajūta, vai arī baiļu nicināšana 14. jūnija rīta agrumā mani urdīja braucienam pa dzelzceļu no Jelgavas uz Rīgu. Kad no virsmežniecības devos uz Jelgavas staciju, kļuvu liecinieks stindzinošam brīdim: divi čekisti, ar šauteņu laidnēm sizdami, pa Akadēmijas ielu dzi-

(Turpinājums 4. lp.)

Latvāju vēstules

1919. GADA 22. JŪNIJU ATCEROTIES

Divdesmit otrā jūnijā, kādus divdesmit kilometrus uz ziemeļiem no Cēsīm, pie Lodes stacijas (Liepmuižas un Raunas) pirms sešdesmit gadiem notika kauja, kas izšķīra latviešu tautas un zemes likteni. Šinī dienā latviešu vīri (galvenokārt ziemeļnieki), kopā ar igauņiem gāja izšķirīgā cīņā pret savu simtgadējo apspiedēju — vācu muižniecības bruņoto spēku — Landesvēru un to uzvarēja. Tūlīt virs Rīgas pils pacēlās Latvijas valsts prezidenta standarts, un zemi sāka pārvaldīt Latvijas valdība ar Kārli Ulmani kā ministru prezidentu.

Nedrīkstam aizmirst, ka šo kauju zaudējot, būtu zaudēta arī Latvijas valsts, jo muižniecība viņai naidīgo latviešu nacionālo valdību ignorēja, bet sastādīja paši sev paklausīgu valdību ar Andrievu Niedru kā ministru prezidentu..

Divdesmit otro jūniju svinēja kā Varoņu piemiņas dienu. Ar nožēlu jākonstatē, ka tagad nav neviena, kas parūpētos, lai šī vēsturiskā diena kalendārā būtu atzīmēta kaut vai ar treknāku iespiedumkrāsu. Tāpat jābrīnās, kad slavējot un apbrīnojot nelaiķa K. Ulmaņa nopelnus Latvijas tautas un zemes labā, nekad un nekur nav pieminēti tie kritušie un dzīvie patrioti un viņu varoņdarbi, kuŗu rezultātā K. Ulmanis nosēdās ministra krēslā.

Beidzot šīs rindiņas, jāpabrīnās par likteņa ironiju šo abu nelaiķu dzīvē. Vecumā, slims un sava mūža pēdējās dienas jauzdams, A. Niedra, Dievu un tēvzemi piesaukdams, lūdza K. Ulmani atļaut atgriezties no trimdas dzimtenē, lai pēc nāves atdusētos dzimtenes smiltājā, bet K. Ulmanis viņa lūgumu strupi noraidīja. Likteņis tomēr lēma citādi: Andrievs Niedra ar dievvārdiem paglabāts savā dzimtajā zemē, bet Kārlis Ulmanis ir aprakts nezināmā vietā, kaut kur pagānu zemē.

Artūrs Vītoliņš Toronto,
brīvības cīņu dalībnieks

JĀSAKA PALDIES...

Par Imanta un Rasmas Lešinsku interviju (laikraksā Latvija Amerikā), viņiem abiem varu sacīt godīgu paldies! 1970, gada jūnijā ciemojos Rīgā. Uz manu dzimto Mālupes pagastu un Pelēču Ciršņiem — neatļāva. Pat ne uz malēniešu Alūksni. Jāņa Anerauda apsolījums izputēja čekas „labirintos". Nekas neatlika kā pablandīties pa Rīgu un tās tuvāko apkārtni Satiku i tā savus dzīvos radus, i jaunus draugus Anerauds aizlaidās „atvaļinājumā", un varēju mierīgā garā pastrīdēties ar Imantu Lešinski. Galvenais temats bija par krievu plūdiem, fabriku lavīnām bez Latvijas izejvielām. Tās apraksts latviešu tautu mazākumā, pārkrievinās latviešu kultūru un samīdīs baltu tūkstošgadīgo zemi. Toreiz Imants visai uzņēmīgi pūlējās attaisnot lielfabriku komūnisma „technikultūru", „brālīgo" krievu palīdzību un Ļeņinisma „gaišo" ceļu

Toreiz man šķita, ka Lešinskis ir labi noslīpēts sarkanās Krievijas atbalstītājs. Viņa personisko seju nespēju saredzēt. Citi kalpoja krieviskumam naīvumā, citi savas ādiņas sargādami, citi arī partijas uzturēšanai, varai un medaļām. Toreiz iepazinos ar visai daudziem jaunākiem latviešiem un latvietēm. Lielākajai daļai redzēju un iepazinu divas sejas: viena rūgta domu un izjūtu seja, otra — ikdienas maizei, Kremļa sarkanais vieplis. Nu, pēc deviņiem gadiem, bez čekas kontroles, sveicinu Lešinsku ģimeni, lai ir gaišas viņu acis arī Rietumu pasaules nestabilajos cilvēces mūžos.

Valentīns Pelēcis Minesotā

RĪGAS VARENIE IZMANTO KATRU IESPĒJU

Latvija Amerikā 5. maija numurā lasāms M. Štauvera cildinošs raksts par pianista A. Ozoliņa koncertu Montrealā. Mūsu mākslinieka viesošanās Rīgā izmantojis kultūras sakaru komitejas propagandas izdevums Dzimtenes Balss, kas 3. un 4. numurā rakstījis par viņa diviem koncertiem 12. un 13. janvārī, kas iekrita Pad. Latvijas 60 gadu jubilejā. Par šo „jubileju"Dzimtenes Balss, cita starpā, raksta: „1919. g. 13. janvārī atbrīvotajā Rīgā sākās Apvienotās Latvijas strādnieku, bezzemnieku un strēlnieku deputātu padomju pirmais kongress. To tad arī uzskata par dienu, kad Latvijā tika nodibināta padomju vara."

No kā tad viņi „atbrīvoja" Rīgu, uz kādām drupām nodibināja padomju varu? Tā bija mūsu pirms diviem mēnešiem, 1918. g. 18. novembrī proklamētās, brīvās un neatkarīgās Latvijas pagaidu valdība, kas sarkano iebrucēju spiesta atstāja Rīgu un pārcēlās uz Liepāju. Tad sākās mūsu nacionālās armijas organizēšana, ar pirmo virspavēlieku pļkv. O. Kalpaku, pēc viņa krišanas — ar J. Balodi priekšgalā, kuŗa sīvās un varonīgās kaujās uzvarēja iebrucēju un 22. maijā ieņēma Rīgu. Šis varonīgo cīņu posms aprakstīts daudzās vēstures grāmatās, arī nupat iznākušajā DV Mēnešrakstā Nr. 2, ko darījis minēto cīņu dalībnieks LK OK A. Indriksons.

Kā redzam, tad Latvijas vadošo komūnistu, Maskavas režijā rīkotā „spožā 60 gadu jubileja" ir mūsu brīvās, neatkarīgās Latvijas kapsētas zvani, bet tos nav sadzirdējis mūsu Rīgas viesis. Par to viņa trīs fotografijas, viena no tām aizņem visu avīzes pirmo lapas pusi, ievietotas blakus viņa cildinājumiem augšminētos Dzimtenes Balss numuros, kur koncerta organizētāji var lepni pavīpsnāt: lūk, klaida latvieši, kā jūsu slavenais mākslinieks palīdz svinēt mūsu 60 gadu jubileju — jūsu kapu svētki!

Montrealietis Kvebekā

NESALASĀMI PARAKSTI

Čikagas Krišjāņa Barona skolas apliecībās dažu audzinātāju paraksti ir galīgi nesalasāmi. Skolas apliecība nav nekāda ārstu izrakstīta zāļu recepte, ko mēs grūti varam atšifrēt. Es domāju, ka tāda nevērīga izturēšanās no audzinātāju puses nav ne ar ko attaisnojama, un tas samaitā bērnus, jo tie redz, ka arī audzinātāji strādā pavirši.

Voldemārs Augusts Čikagā

J. Širmaņa godināšana

Sirakūzu svētdienas skola 20. maijā bija rīkojusi jaunatnes rakstnieka Jāņa Širmaņa 75 g. mūža atceri. Godinājuma stundu ar dievvārdiem ievadīja Sirakūzu Kristus draudzes mācītājs T. Zīraks. Koši uzpostajā svētku telpā iesoļoja ap 20 Sirakūzu skolas audzēkņi un kopējā pulciņā pasniedza jubilāram ziedus kā pateicību par rakstnieka devīgo sirdi un mīlestību jaunatnei.. Kaimiņnovada Ročetras svētdienas skolas pārstāvji ziedu klāstam pievienoja savas neļķes. Tencinājumu ražīgajam jaunatnes rakstniekam teica arī ALA valdes priekšsēdis J. Riekstiņš un rakstnieks Nikolajs Kalniņš. Bērni lasīja jubilāra darbu fragmentus, kokllēja un skandēja tautas dziesmas. Pievakares cēlienā pulcējās ap simt vidējās un vecākās paaudzes viesu, kuŗus uzrunāja sarīkojuma norises vadītājs J. Aistars. Pēc māc. T. Zīraka vadītā svētbrīža izskanēja daudz pateicības rakstniekam par devumu jaunatnei. Par jubilāra aktīvitātēm sabiedriskajā darbā runāja Sirakūzu latviešu skolas un Latviešu biedrības priekšnieks V. Spranemanis. ALA valdes priekšsēdis J. Riekstiņš un rakstnieks N. Kalniņš raksturoja jubilāra lielās darba spējas. Runāja kādi 20 apsveicēji, bet rakstveida apsveikumi bija nākuši turpat vai no visām svešuma malām, kur vien mīt latvieši un darbojas latviešu skolas. Visiem pateicoties, rakstnieks liecināja, ka viņa ilgais darbs rakstniecības laukā gan nav devis kādu jūtamu materiālu ienesumu, bet viņš tomēr jūtas bagāts ar plašu lasītāju saimi visās paaudzēs.

A. Sed.

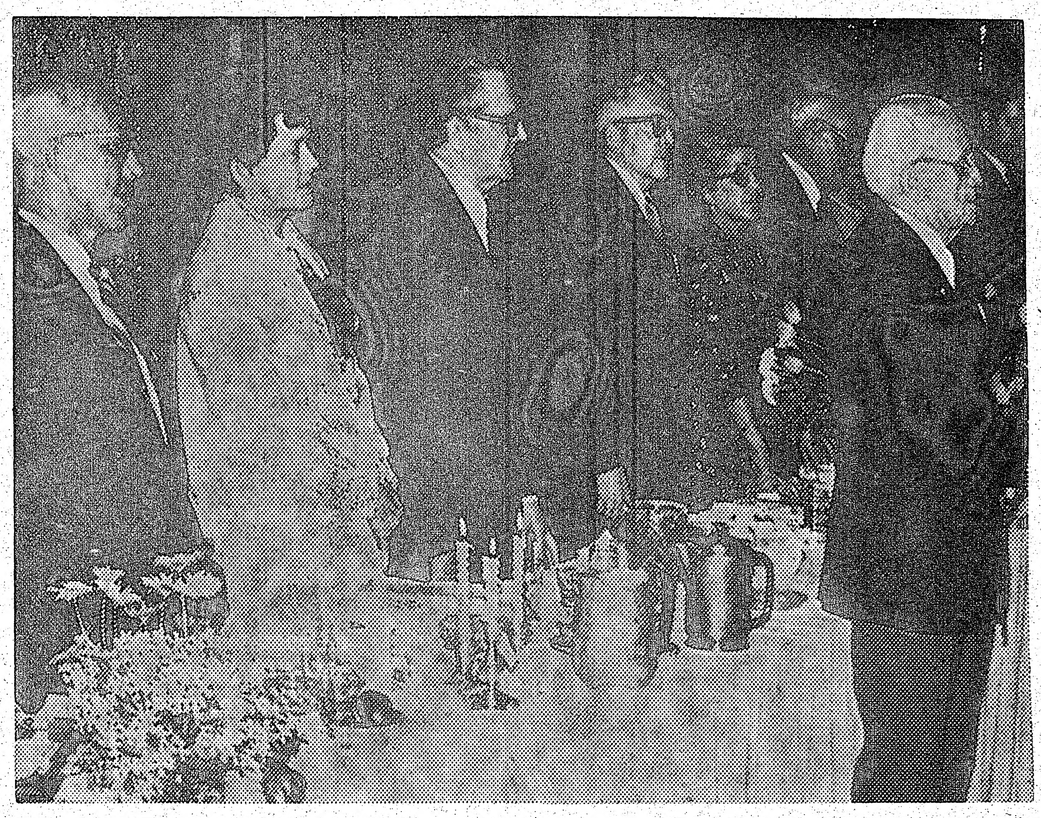

Rakstnieks Jānis Širmanis savā 75 gadu jubilejā uzrunā viesus. Pie galvenā galda no kreisās: O. Rullis, Dr. J. Rulle, rakstnieks N. Kalniņš, ALA priekšsēdis J. Riekstiņš, M. Zīraka, māc. T. Zīraks un vakara norises vadītājs J. Aistars Foto: A V. Golts

Montrealas latviešu skolnieku pārstāvji Internacionālā bērnu gada lielsarīkojumā Montrealā. No kreisās: Kristīne Bilinska, Kārlis Freibergs un Anita Bilinska. Sarīkojums ilga 3 dienas un tajā piedalījās 41 tautība. Latvieši piedalījās ar savu novietni, izdalot arī informācijas lapas par Latviju angļu un franču valodā. Uz ekrāna parādīja Latvijas ainavas un latviešu dzīvi Ziemeļamerikā. Tautas tērpus un dejas demonstrēja mazie Dzirnaviņu dejotāji. Foto: P. Agrums

Albertu Sprūdžu atceroties

Šopavasar apritēja 35 gadi kopš padomju uzlidojuma Rēzeknei, kur 7. aprīlī, kopā ar simtiem citu upuru, nonāvēja vienu no apdāvinātākajiem Latvijas brīvības paaudzes rakstniekiem Albertu Sprūdžu. Viņš pirms dažiem mēnešiem bija tikko sasniedzis 35 mūža gadus. Pagājušā gada 29. decembrī viņš būtu varējis atskatīties uz saviem 70 mūža gadiem.

Alberts Sprūdžs bija pirmais no Latgales nākušajiem rakstniekiem, kas savas dzimtās puses ļaudis, viņu dzīvi, dvēseli un ilgas sāka parādīt visai Latvijai ar labas rakstu mākslas tēliem savos stāstos un novelēs, gan grāmatās, gan periodikā. Lasītāji, redaktori un kritiķi atzina, ka latviešu literātūrā ienācis jauns, apdāvināts rakstnieks, atjautīgs un interesants stāstītājs, cilvēka, savas tautas un tās brīvības mīlētājs. Alberts Sprūdžs piederēja pie tiem, kuŗu varēja apzīmēt par savas tautas saucēju, modinātāju un dvēseles tulku.

Latgales cilvēku, tā iekšējo pasauli un dzīvi pārējos Latvijas novados pazina ļoti maz vai pat nemaz. Tikai ar Latvijas brīvības ausmu un visu apgabalu apvienošanu sākās visas tautas kopējā dzīve savā brīvajā valstī. Alberts Sprūdžs savus pirmos darbus uzrakstīja latgaliešu izloksnē. Tādi bija viņa divi romāni: Kultūras nesēji un Vēleišonas Veitulūs, kuŗus abus iespieda Jezupa Trasuna vadītā avīzē Jauno Straume. Viņš bija pirmais no Latgales rakstniekiem, kas ar saviem rakstiem, stāstiem un novelēm Rīgas lielajās avīzēs un žurnālos,tāpat ar savām grāmatu, ieveda pašu Latgali un tās dvēseli modernajā Latviešu literātūrā, nostiprināja apziņu, ka mēs esam vienota un nedalāma tauta.

Alberts Sprūdžs dzimis 1908. gada 29. decembrī Varaklāņu Dekšārēs, kur beidzis arī ģimnaziju un skolotāju kursus. Strādājis par tautskolotāju, sācis rakstīt stāstus, romānus un pa dzejai Latgales avīzēm un žurnāliem. Pēc pārcelšanās 1932. gadā uz Rīgu, rodas kontakts ar literāro pasauli, rodas lielāki paraugi, bagātāki ierosinājumi, plašāki apvāršņi. Viņš jūt, ka no attāluma savu dzimto pusi, tās cilvēkus un viņu dzīvi redz vēl dziļāk, īstenāk, jūtīgāk. 1935. gadā iznāk viņa stāstu un noveļu krājums Bailēs un spaidos un Asaru liekņa, kas tai pašā gadā saņem Preses biedrības godalgu. 1936. gadā seko stāstu krājums Saule līdumā un Latgales dziesminieku antaloģija, kur viņš latviešu literāro pasauli cenšas iepazīstināt ar Latgales labāko dzeju. 1937. gadā rodas vēl divas stāstu un noveļu grāmatas — Daugavas vēji un Zelta lietus. Pirmā saņem Kultūras fonda godalgu, otrā — Jaunatnes stāstu godalgu. Viņa darbus uzņem skolu lasāmgrāmatās.

Alberts Sprūdžs vēlāk raksta divus romānus reizē — Stiprās saknes un Pildāmspalva. Pirmo 1939. gadā iespiež žurnāls Sējējs, otrs paliek rakrakstā. Tai pašā laikā viņš uzraksta Franča Trasuna biografiju, bet grāmatas iespiešanas laikā Latvijā iebrūk Maskavas okupanti un grāmatas iznākšanu aizliedz.

Albertu Sprūdžu pieminot, jāsaka, ka viņš bija vairāk nekā sava darba veicējs, tautas dvēseles izteicējs ar savu Dieva doto dāvanu. Ar viņu un ap viņu veidojās un tapa jauns laiks, jaunas vēsmas un ceļi Latgales cilvēka, viņa gara, tradiciju un dzīves ziņas ienešanai un pievienošanai latviešu tautas garīgajam augumm.

Vācu okupācijas laikā Alberts Sprūdžs pārcēlās uz Rēzekni un uzņēmās laikraksta Rēzekses Ziņas vadību. Tur Maskavas sūtītās terrora lidmašīnas 1944. gada 7. aprīļa rītā, Lielajā Piektdienā, viņu mums atņēma. Jau 35 gadus viņš atdusas starp bērziem savu dzimto Varaklāņu kapsētā.

(Pēc Jāņa Klīdzēja piesūtītiem materiāliem)

Alberts Sprūdžs

Visbijas dziesmu dienu norise

Sestdien, 16. jūnijā, pl. 20 — Stokholmas teātris (Septiņas vecmeitas).

Svētdien, 17. jūnijā, pl. 17 — Anglijas ansamblis Atbalss; pl. 20 — Zīles koncerts (vanadžu koris no Toronto); tanī pašā laikā Austrālijas mākslinieku jautrais vakars „Tu esi Gotlandē, mans draugs."

Pirmdien, 18. jūnijā, pl. 14.30 — Bostonas Kolibri; pl. 18.30 — Austrālijas teātris; tai pašā laikā Ņujorkas koris; pl. 22 — Dzejas vakars.

Otrdien, 19. jūnijā, pl. 10 — svētku atklāšana un koncerts: Dziesmu dienu gaviles; pl. 19. — Toronto vanadžu koris Zīle; pl. 18 — austrāliešu jautrais vakars; pl. 22 — Raiņa Daugava.

Trešdien, 20. jūnijā, pl. 15 — Stokholmas teātris (Septiņas vecmeitas); tai pašā laikā — Bostonas Kolibri; pl. 18 — Ileānas Pētersones koncerts; pl. 21 — Mārietas dziesma.

Ceturtdien, 21. jūnijā, pl. 10 — Austrālijas teātris; pl. 16 — apvienotā koŗa koncerts; pl. 21 — Portlandes Dzintars.

Piektdien, 22. jūnijā, pl. 10 — tautas deju lieluzvedums; pl. 15. — bērnu un jaunatnes uzvedums; tai pašā laikā Anglijas Atbalss; pl. 19 — Jāņu vakars.

Atklāšanas aktā runās rīcības komitejas priekšsēdis Jānis Muchks, PBLA valdes priekšsēdis Dr. Ilgvars Spilners un Andrejs Eglītis. Dziedās apvienotais koris ar solistēm Liliju Zobenu un Ileānu Pētersoni, spēlēs Visbijas orķestris. Diriģenti: Lilija Zobena, Longīns Apkalns un Manzars Dreimais.

Apvienotā koŗa koncertā 15 dziesmas. — Diriģenti: Marks Opeskins, Ziedonis Āboliņš, Arvīds Purvs, Arvīds Norītis, Viktors Bendrups un Andrejs Jansons. Solistes: A. Jēruma, Lilija Zobena un Ksenija Bidiņa. Melngaiļa Jāņu vakarā solisti — Aija Cīrule un Mārtiņš Aldiņš.

Dziesmu dienu eukūmēniskais dievkalpojums 19. jūnijā. Svētrunu teiks archibīskaps Arnolds Lūsis. Temats — Pieminiet manas važas.

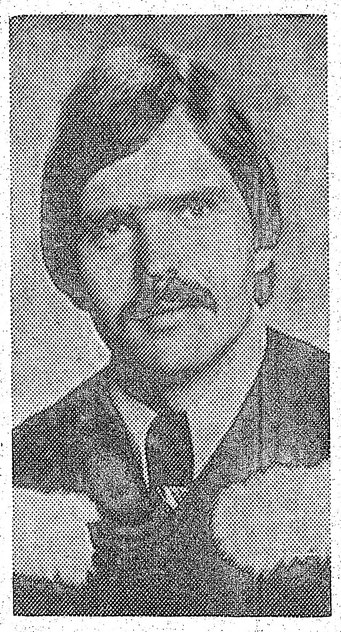

Andris Šmits

beidzis Toronto universitātes četrgadīgo fizikas kursu ar B. Sc. gradu un paidagoģijas fakultāti ar B. Ed. gradu. Viņš saistījies darbā par vidusskolas skolotāju Misisagā (Toronto). Pieder pie korporācijas Patria saimes.

14. jūniju atceroties

KĀRĻA VANAGA PĀRDOMAS PAR BAIGO GADU

Kad ASV liberālais ziņu dienests (ziņu aģentūras, televīzija, radio) tautai uzmācīgi iepauko Kārtera valdības atzinumus, ka pasaules mieru un drošības sajūtu var nodrošināt vienīgi bruņošanās ierobežojumu līgums (SALT II) ar komūnistu imperiālistiem Kremlī, apsveicot jūnijā Vīnē paredzamo Kārtera apkampšanos ar viltus un melu režīma diktātoru Brežņevu, mēs, kas nākam no zemēm, kuŗas tagad varmācīgi iekļautas plašajā padomju tautu cietumā, arī šo jūnija mānešā notikumu nākotnes likteņnorisēs pieskaitām pie tiem jūnija biedīem, kādus piedzīvojām pirms 40 gadiem. Laužot visus līgumus un deklarācijas, maskavieši 1940. gada 17. jūnijā vienlaicīgi okupēja Baltijas valstis, bet gadu vēlāk, 1941. g. 14. jūnijā, nežēlīgie bendes Kremlī vienā un tanī pašā laikā Latvijā, Igaunijā un Lietuvā izdarīja necilvēcīgu holokaustu — cilvēku masu medības, slepkavības un deportācijas — genocīdus. Neviens Kremlī par šo noziegumu nedomā saukt pie atbildības, pieturoties pie Nirnbergas tiesas 13 sesiju procesuālās kārtības un apsūdzības principiem.

Aprīļa beigās ASV notika plašāk organizētas Starptautiska holokausta piemiņas dienas, atceroties tos gadus, kad 11 milj. cilvēku dzīvības (6 milj. žīdu un 5 milj. pārējo, arī latviešus viņu vidū) iznīcināja Hitlera režīms. Šajā sakarā prezidents Kārters ASV vārdā apsolīja, ka „līdzīgi notikumi uz zemes vairs nekad neatkārtosies". Prezidents šajā „Cilvēku necilvēcības pret cilvēku" dienās" (24. apr.) uzsvēra, ka „mums vienmēr jāatceras holokausts ,jāatceras tā šausmīgā cena, kas samaksāta aklam fanātismam un naidam, jāatceras arī tā cena, kas samaksāta par vienaldzību un klusēšanu!".

Zīmīgi vārdi: „par vienaldzību un klusēšanu". Tie teikti laikā, kad komūnisma fanātiskā maldu mācība turpina šausmīgu genocīdu un holokaustu Āzijā, kad sarkanais imperiālisms ielenc brīvo pasauli un apdraud tās nākotni. Bailīga un gļēva divkosība vienpusīgi nosoda holokaustu, ko izdarīja brūnā hitleriskā diktatūra, kas nāca ar tām pašām terrora metodēm pie varas 11 gadus vēlāk par sarkano diktatūru Kremlī, bet krievu komūnistu holokaustu nepiemin neviens. Runā gan par turkiem, kas iznīcinājuši armēņus, bet noklusē, piem., ka vienā pašā Katinā krievi 1940. g. pavasarī noslepkavoja 4471 Polijas virsnieku. Komūnistu noziegumi ir tabū - nepieminami, neaizkaramī! Tie ar „klusēšanu un vienaldzību nododami aizmirstībai!

Pirms apm. 30 gadiem rietumu sabiedrisko domu uz īsu brīdi uzjundija kāda padomju pārbēdzēja Viktora Kravčenko grāmata „Es izvēlējos brīvību", kas dokumentēja komūnistu terroru. Toreiz laikraksti par to rakstīja: „Ja tikai puse no tā, ko Kravčenko stāsta par komūnistu zvērībām ir taisnība, tad Hitlers blakus Staļinam, šķiet kā svētdienas skolas inspektors." Hitlers patiesi bija Staļina māceklis, un komūnistu nobendēto miljoni tālu pārsniedz hitleriešu upuru skaitu, bet skaļi nosodot vienu, otra noziegumus izvairās atgādināt! Patiesība, ar aizsietu muti, kaut kur klusi raud... Pie tam ikviens zina, ka vācu hitleriskā nacionālsociālistu strādnieku partijas (kas par zīmīgu nosaukumu!) despotiskā ideoloģija pasauli sen vairs neapdraud, bet marksistiskā - leņiniskā „darba ļaužu" diktatūra Kremlī ar katru nodzīvoto mēnesi arvien vairāk apdraud mūsu drošību un pasaules mieru. Brīdinājumus nesadzird, par nozieguma atgādināšanu nedomā, bet varmāku labestīgi pabalsta ar pārtiku un modernāko techniku.

Vientiesīgi lakstojoties ar agresoru, kā tas atkal notiks Vīnē, kur Maskava solīsies pildīt SALT-II līgumu, ASV prezidents, asaru norausdams, tam sirds dziļumos arī noticēs, neapjautājoties saviem padomniekiem, cik starptautiskus līgumus Padomija savā mūžā vispār ievērojusi? Komūnisma ideoloģija jau no sākta gala sankcionē melus, viltus solījumus, nepatiesus apgalvojumus, ja vien tie attaisno partijas gala mērķi — komūnisma uzvaru pasaulē! Kopš kominterna laikiem šīs sātaniskās diplomātijas principi pie tam nemaz netiek slēpti. Bet kad jūnijā, Vīnē, tagadējais ASV prezidents ieslīdēs maskaviešu melu lamatās, kā tas jau notika Helsinku nolīgumu parakstot ar iepriekšējo prezidentu (sankcionēja okupēto Baltijas valstu robežu neaizkaramību, bet krievi tos, kuŗi atgādina cilvēka tiesību pārkāpumus dzimtenē, bāž cietumos!), bezcerīgākas kļūs mūsu tautas cerības uz brīvu dzīvi savā zemē. Atceroties Hitlera laika noziegumus pret cilvēcību, jānosoda arī Kremļa genocīds, kas iznīcina Baltijas tautas!

To visu paturēsim prātā, kad šogad, jūnija dienās, savos saietos pieminēsim latviešu tautas Bērtuļu nakti — 1941. g. 14. jūniju un vēlākās deportācijas. Tas jāzina arī mūsu jaunajai paaudzei, ka pateicībā par to, ka tai iespējams savu dzīvi veidot brīvajā pasaulē ,viņai ir arī pienākums pret savu senču zemi un latviešu tautu, kuŗas asinis rit arī viņas dzīslās.

Komūnistu varmācības pret latviešu tautu mēs nespējam aizmirst. Atcerēsimies, ka 14. jūnija naktī Latvijā savāca 15.081 cilvēku, kuŗus 661 aizrestotos lopu vagonos, necilvēcīgos apstākļos, aizveda uz Krieviju, starp tiem 3332 jaunākus par 16 gadiem un 319 vecākus par 70 gadiem, kas, pēc čekista Serova instrukcijas 2. panta visi bija uzskatāmi kā „bīstami padomju tautas ienaidnieki". Mēs nevaram arī aizmirst, ka Baltezerā, Katlakalnā, Ulbrokā, Centrālcietuma pagalmā u. c. masu kapos atrasti 1488 komūnistu noslepkavotus latviešus, tāpat mūsu virsnieku likteņus Liteņē, un ka Starptautiskajā Sarkanā krusta Ženēvā glabājās apliecināti 35.828 Latvijas pilsoņu vārdi (igauņiem 62.760, lietuviešiem — 35.828), kas vienā vienīgā 1940./41. g. baigajā gadā zuda savai zemei un tautai (14 proc. no tiem bija vidusskolnieki un 10 proc. studentu). Ja šo zudušo procentu, piem., attiecinātu uz ASV iedzīvotāju skaitu, tad tas nozīmētu 2,4 miljonus.

Iekškrievijā pašlaik nometināti daudz vairāk latviešu nekā to ir pa visām trimdas zemēm kopā, taču neviena „kultūras komiteja" nedomā par sakaru uzņemšanu ar tiem. Pēc komūnistu atgriešanās Latvijā 1945. gadā atkal aizvesti 50.000, bet 1949. g. 23. un 25. martā — 70.000, galvenokārt zemkopji, lai Latvijā ievestu kolchozu sistēmu. No katriem 10 Latvijas iedzīvotājiem viens bijis komūnistu upuris. Čekists Serovs jau 1939. gada 11. oktobrī parakstīja pavēli nr. 1223 par deportējamo sarakstu sastādīšanu, tātad izdota pirms (!) Latvijas okupācijas. Bet vēl līdz šim neviens nav ierosinājis pret Serovu, kas tagad rīkojas ģenerālpulkveža pakāpē, apsūdzību par ģenocīda sagatavošanu, līdzīgi kā to no sava dokumentācijas centra Vīnē pret atsevišķām personām dara nacistu mednieks Sīmanis Vīzentāls.

Vai varam klusēt, ja zinām, ka Kremlis sistēmatiski, pēc plāna un grafikas, iepludina Latvijā milzu skaitā krievu un citu tautību ļaudis, padarot mūsu tautu par fiziski un garīgi apspiestu minoritāti savā senču zemē?

14. jūnija pieminēšana nav „iegājies paradums", bet gan trauksmes signāls saslieties pret tēvzemes okupantu varu, atgādinājums, ka piederam Latvijai. Lai 14. jūnijs par jaunu iešķiļ mūsos nacionālās aktīvitātes dzirksti, satur mūs kopā. Nenoklusēsim draudus mūsu tautas nākotnei un sauksim tai brīvības rītu!

Vanagu Kārlis

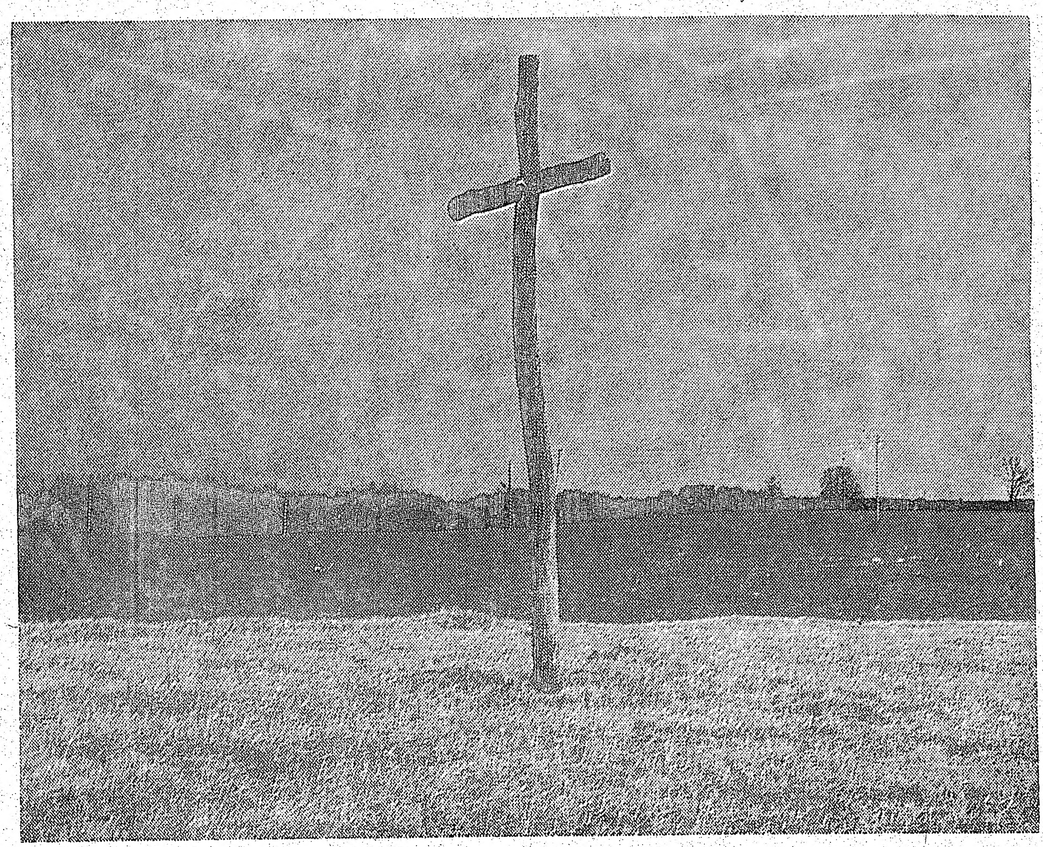

Vientuļais krusts Latgalē, neskartais kristīgās ticības simbols mūsu zilo ezeru zemē, kas pauž nesalaužamu spītu bezdievju varai. Foto: LNF

Posta nakts

(Turpinājums no 2. lp.)

na kādu apcietinātu jaunekli, saplosītu vasaras kreklu muguŗā. Viņa gaišie mati bija izpūruši, dažām cirtām sedzot piesarkušo pieri. Apcietinātais spītīgu soli virzījās uz priekšu...

Ieejot Jelgavas stacijā, uz blakus sliedēm braucēji ieraudzīja garu sarkanu vagonu karavānu, ar maziem aizrestotiem lodziņiem vagona augšējā stūrī... Ziņkāre nedeva miera, bet uz jautājumu stacijas priekšniekam atbildes nesagaidīju. Savāds bālums viņa sejā un cieši savilktās lūpas liecināja drausmīgu patiesību. Dienesta stāvoklis viņam neļāva runāt.

Rīga bija pamodusies smagās elsās. Izkāpjot stacijā, baigā gaisotnē ausa rīta stundas. Debesis nomākušās, viegli smidzināja. Steidzos uz savu dzīvokli Alberta ielā. Gājēju maz, bet tie acīm redzami satraukti. Smagās auto mašīnas ar daļēji apsegtām cilvēku kravām lielā steigā parādījās te vienā, te otrā ielu krustojumā. Nelaimīgos uzmanīja šautenēm bruņoti sargi. Apstājos. Nelāga nojauta nāca līdz no Jelgavas stacijas. Tās priekšnieks taču bija klusējis, kad jautāju, kādam nolūkam vagoni ar aizrestotiem lodziņiem?

Pēkšņi straujā gaitā, it kā aizkavējies, no Elizabetes ilas uz Valdemāra ielu Daugavas virzienā uzgriezās kāds smagais auto. Nakts tumsā savāktā cilvēku krava bija daļēji apsegta ar brezentu... Tikai kāds maza auguma vīrs acenēs kā sastindzis stāvēja pieķēries šofeŗa būdas aizmugurei. Atminā kontūrējas teoloģijas profesors L. Adamovičs...

Rīga raudāja. Tāpat kā debesis pār to. Kas gan bija noticis ar dzīvu cilvēku simtiem un tūkstošiem? Posta nakts bija brāzusies pāri visai zemei. Viss bija izkārtots ar velnišķu viltību. Dažādu publisku sarīkojumu aizsegā čekisti bija veikuši savu moŗa darbu: parkos, apstādījumos un laukumos mūzicēja sarkanarmijas orķestŗi, lēkāja deju ansambļi. Bet tai pašā laikā pa visu zemi Latvijas pilsētās un ārēs bruņoti čekisti nakts aizsegā lauzās dzīvokļos, savākdami cilvēku kravas, lai tās steigā un bez žēlastības novestu uz nāves un soda vietām... Par kò? Kādēļ? Kam to varēja jautāt?

Kad vairākas latviešu karavīru mātes, kuŗu dēli kā obligātā dienesta karavīri arī bija krituši par upuri posta naktij, vērsa savu lūgumu „prezidentam" Kirchenšteinam, tas nevarīgi noplātīja rokas... Bet vai nebija tā, ka valsts prezidents bija augstākā un pēdējā instance, kas apžēloja nelaimīgos?

Bija sākusies latviešu tautas iznīcināšana, kuŗas turpinājums nu jau tuvojas četrām gadu desmitiem. Un neviens šodien nezina un nevar pateikt, kad posta nakts latviešu tautai pārtaps brīvības rītā?

Izdevīgi pirkumi

6 dzīvokļu māja — sixplex — pie Bloor - Dundas pazemja. Gada brutto ienākums $26,700.

Bramptonā — Ģimenes māja (bungalow), ar pagraba dzīvokli, 2 virtuves, 2 vannas istabas. Liels dārzs. Mūŗa māja un atsev. mūŗa garāža. Prasītā cena $68,900. Zvanīt

V. Muktam — SKYLINE REAL ESTATE LTD. 533-8553

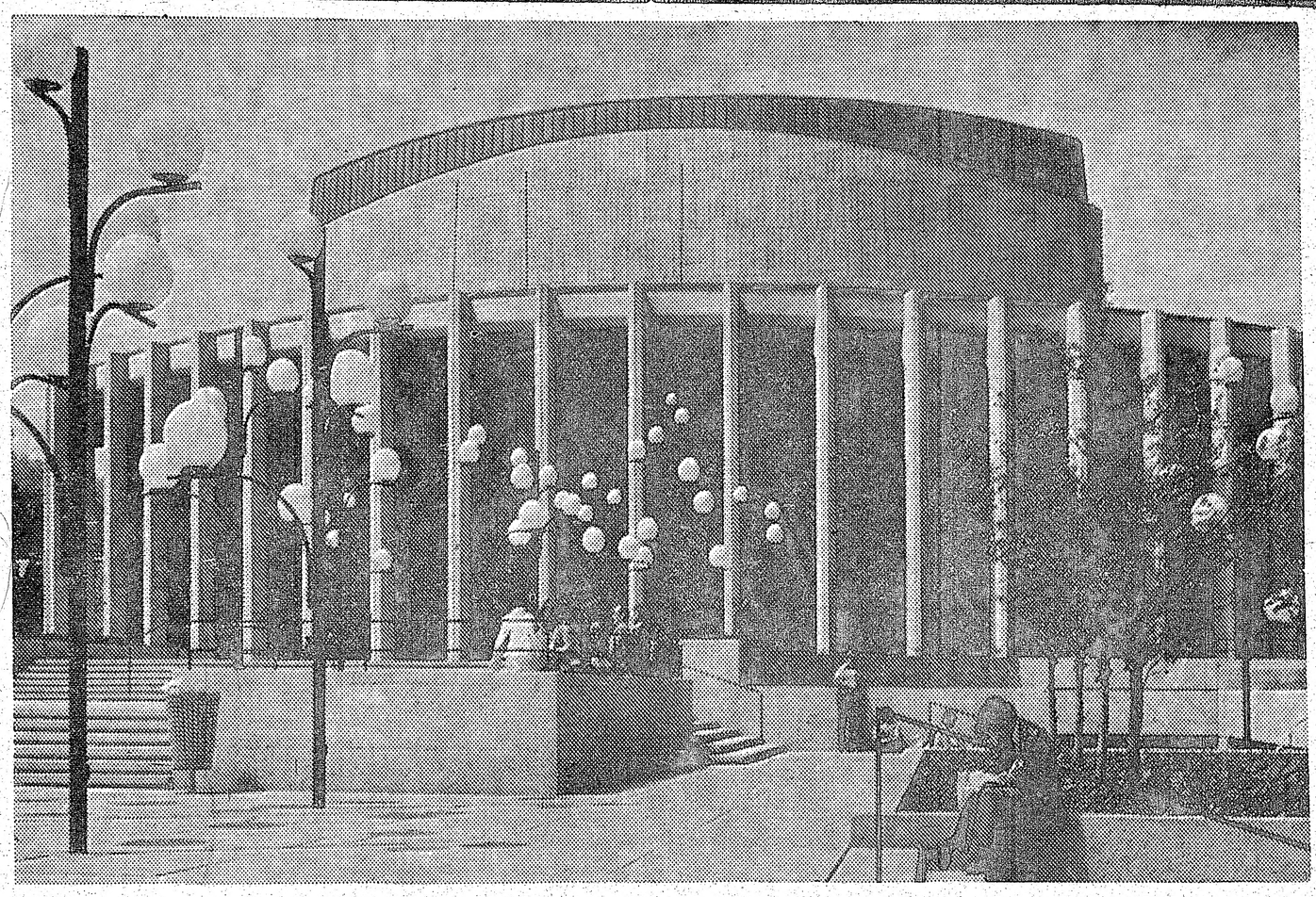

Place des Arts Montrealā, kuŗas koncertzāļu kompleksā risinās ies 3. Jaunatnes dziesmu svētku dziesmu spēle, jaundarbu un svētku koncerts. Foto: V. Kalacis

Latvijas universitātei 60 gadi

Latviešu akadēmisko mācību spēku apvienība (LAMSA) savā apkārtrakstā aicina gatavoties plašai Latvijas universitātes 60 gadu dibināšanas atceres atzīmēšanai. Iecerētas vairākas mācībspēku un zinātnieku konferences, pie kam divām jau vietas noskaidrotas. Viena notiks Vankuverā augusta beigās. To kārto prof. J. Lielmežs, Dept. of Chemical Engineering, University of B. C. V6T 1W5. Otra paredzēta Ņujorkā 29. un 30. septembrī, ko kārto Dr P. Norvilis, 2475-11 Southern Blvd. Bronx, NY 10458. LAMSA vadība cer, ka arī vēl citās vietās varēs noorganizēt līdzīgas konferences. Konferenču rezultātā iecerēts izdot speciālu rakstu krājumu, bet Latviešu Akadēmisko Ziņu nākamā burtnīca iznāks dubultnumura apmēros. Apvienība vāc materiālus Archīva paredzamo rakstu iespiešanai. Budžets 1979. gadam uzstādīts 2470 dolaru ienākumos, 2305 dolaru izdevumos. Biedru nauda šim gadam noteikta 10 dolaru.

Vk

Kanada vēlas vairāk tūristu

Ontario tūrisma ministrs Larijs Grosmans 28. maijā oficiāli atklāja ministrijas tūrisma programmu: „Apiesimies ar mūsu tūristiem karaliski", ko paziņoja preses konferencē Ontario Place, Toronto. Ministrs L. Grosmans sacīja, ka tūrisms ir ļoti svarīgs, jo 12 proc. no Ontario darba spēka nodarbināti tūrismā, kas ir otrs lielākais skaits pēc automašīnu rūpniecības. Pagajušā gadā tūristi Ontario provincē atstājuši 5 bilj. dolaru, un ministrs cer, ka šogad tūrisma ienākumi palielināsies vismaz par 10 proc. Šovasar ASV un Kanadas lielākajos robežpārejas punktos būs iekārtoti valūtas apmaiņas biroji, kas informēs arī par valūtas kursu. Visvairāk tūristu, 20,8 milj., Ontario ierodas no ASV, 10.7 milj. no pārējām Kanadas provincēm un 848.000 no citām valstīm. Ontario iedzīvotājiem jābūt viesmīlīgiem tūristu uzņemšanā, lai viņi ar prieku patērētu savu naudu šeit. Ministrs arī mudināja kanadiešus atvaļinājumu pavadīt Kanadā un aicināja arī etnisko presi atbalstīt tūrismu Ontario provincē.

-ls-

Labo visāda veida automašīnas

CREST MOTORS CUSTOM SERVICE

Latviešu uzņēmums, īpašnieks SAMS MIĶELSONS

253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant),

Tel. 485-5537

Sestdienās strādā līdz 12.00.

KANADAS ZIŅAS

MONTREALA

● Latviešu skolas mācību gada nobeiguma sarīkojumā pieminēja Mātes dienu. Šogad ģimnaziju absolvēja Kārlis Freibergs, bet pamatskolā beidzēju nebija. Visi skolnieki piedalījās V. Ortmaņa sakārtotā dziesmu uzvedumā Pavasaŗa pievakarē, kas guva skatītāju atsaucību. Klašu audzinātāji izdalīja liecības, un visa sarīkojumu saime baudīja atspirdzinājumus. Skolotāji saņēma atzinības balvas.

● Ap 200 klausītāju 5. maija vakarā pulcējās Jundas koŗa gadskārtējā koncertā. Koris bija lielāks, jo piedalījās dziedātāji arī no Otavas. 10 dziesmas ar atkārtojumiem un piedevām diriģēja D. Vītols un J. Beloglāzovs. Koncerta vidus daļā Jānis Steprāns pirmatskaņojumā skandēja D. Štauveres-Aperānes kompoziciju saksafonam — Pilsētas sapņi, bet kopā ar P. Dibuā (Dubois) atskaņoja mūziku diviem saksafoniem.

● Montrealas pensionāri, skaitā ap 40, Mātes dienu pieminēja īpašā sanāksmē, kur P. Agrums stāstīja par māti sendienās un tagad, kā arī nolasīja mātei veltītus latviešu dzejnieku dzejoļus. Viņš paziņoja, ka saņemts federālās valdības piešķirtais atbalsts — 2991 dol. Tērvetes projektam. Maijā dzimušo bija vairāki. Jubilāri bija: E. Apine (80), A. Šmits (70) un J. Norvels (60). Visus sveica ar dziesmu un glāzi vīna ar torti.

Agrumu Pēteris

SADBERIJA

● DV Sadberijas nodaļas 28. gada svētki, lai gan jau astoņi mēneši ilga raktuvju strādnieku streiks, ciešot visai pilsētai, bija labi apmeklēti. Vakaru atklāja nodaļas valdes priekšsēdis R. Dumpis. Svētku runu teica un DV Kanadas valdes sveicienus nodeva E. Pulciņš. No Hamiltonas vanadzēm sveica Nora Pulciņa. Krūšu nozīmi zeltā saņēma J. Bērziņš, bet DV Kanadas valdes atzinības rakstu — K. Jirgens. Apbalvojumus šaušanas sacensībā saņēma A. Pļaviņš, O. Pļaviņa, V. Kārkliņš un K. Jirgens. DV Sadberijas teātŗa kopa izrādīja U. Siliņa vienčēlienu Sudrabkāzas L. Graša režijā. Tēlotāji: Z. Bērziņa, B. Kārkliņa, L. Grasis, K. Jirgens un R. Dumpis; sufliere: A. Janitēna. Par skatuvi un apgaismojumu gādāja I. Pļaviņa un V. Kārkliņš. Vanadzes bija sagādājušas bagātu loterijas klāstu, kā arī pacienāja ar siltām vakariņām. Vakara norisi vadīja V. Kārkliņš, kas arī gādāja par deju mūziku.

T. N.

Pašu celtajā namā

Latvju dievtuŗu sadraudzes gada sapulce šogad varēja notikt 19. un 20. maijā jaunajā, pašu celtajā namā Viskonsīnā, pie Tomas pilsētas. Tur apmetušās vairākas latviešu ģimenes. Šo vietu sauc par „Briežu ragu". Nams vēl nav pabeigts, bet jau tagad tas spēj uzņemt pāris simt vai vairāk apmeklētāju.

Sanāksmi atklāja nama idejiskais ierosinātājs un cēlējs K. Grencions. Viņš arī nolasīja dižvadoņa A. Brastiņa apsveikumu un vēstījumu.

Sapulci vadīja Dr. A. Pērkons no Toronto, apsveikdams ar jauno namu. Pievakarē E. Mednis stāstīja par Ūsiņa nozīmi mūsu senajos ticējumos. Viņš kopā ar meitu Māru ar koklēm atskaņoju dažas senās Ūsiņa dziesmas. Turpat vēlāk notika zirgu patrona Ūsiņa daudzināšana ar ugunskuru un dziesmām. Otrā dienā daudzināja arāju. Vīkšēja K. Grencions, bet dižrunu teica J. Palieps no Toronto, cildinādams arāju. V. Berģis no Milvokiem dāvināja jaunajam namam greznu kokli ar novēlējumu: „Šai koklei mūžīgi skanēt un paust latvju tautas nacionālo garu!" Jauno kokli iespēlēja DV vīru koŗa Kanadā diriģents Dr. A. Pērkons. A. Memenis no Toronto bija atsūtījis paša darinātu alus kausu.

Godinot arāju, Dr. A. Pērkons dziedāja kokles pavadībā arājam veltītas tautas dziesmas, bet P. Beķere no Mineapoles ūvināja ganiņus mājās Torontietis J. Vandelis skandēja pavasaŗa un arāja dainas. Beigu vārdus teica vecākais H. Misiņš. H. Misiņš

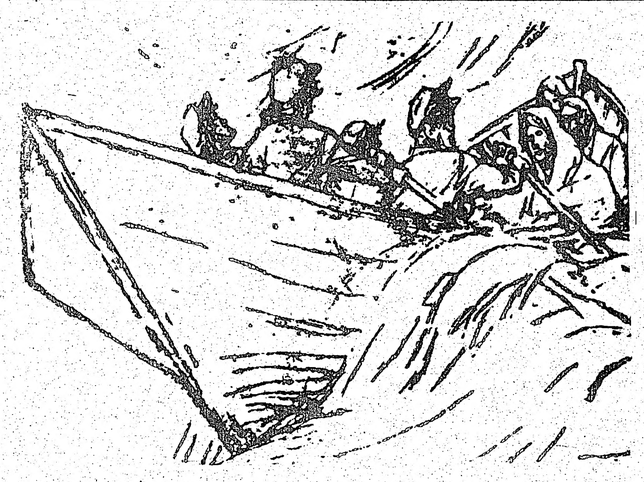

Ko dāvāsim aizjūŗas draugiem Dziesmu svētkos Gotlandē? Ko lasisim paši ceļā uz Gotlandi? Ko lasisim mājās paliekot, domās apciemojot Gotlandi?

— Valtera Ziediņa Kanadā izdoto

Ingrīdas Vīksnas poēmu

PIECAS NAKTIS

ar Eduarda Dzeņa ilustrācijām.

Poēma rakstīta par latviešu bēgļu sapni kaŗa beigās nokļūt Zviedrijā, sevišķi kāda Kurzemes bēgļa piemiņai . . .

Ingrīdas Vīksnas spēcīgais mūsu tautas pārdzīvojumu motīviem cauraustais darbs, reizē arī liriska pārdomu dzeja, atkal atgriezīs senas atmiņas par vienreizējo sapni un viziju redzēt GOTLANDI — BRĪVĪBU.

1972. gadā poēma saņēma LNAK Kultūras nozares rīkotajā globālajā dzejas un prozas sacensībā 1. godalgu.

Tiešām vērtīga dāvana ar dziļu kultūrvēsturisku nozīmi. Grāmata 2 valodās: latviešu un angļu. Angļu valodas tulkojumu izdarījis autores dēls Uldis Fogels.

Grāmata pasūtināma pie izdevēja Valtera Ziediņa, 218 Greenwood Ave., Toronto, Ont. M4L 2R2. (Greenwood Printers Ltd. spiestuvē). Tel. 465-8646; autores Ingrīdas Vīksnas - Fogeles, 37 Sandarling Place, Don Mills, Ont. M3C 2J1 un DV grāmatnīcā, 491 College St., Toronto M6G 1A5, tel. 921-7121. Grāmatas cena $13.00.

Lielākās latviešu skolas 28. izlaidums

TLB sestdienas skolas 17 abiturienti saņēma apliecības 29. mācības gada 28. izlaiduma aktā 2. jūnijā Latviešu namā. Skolu beigušo skaits šajos gados tagad sasniedzis 761. Aktā, kurā piedalījās ap 200 apmeklētāju, pēc skolas karoga ienešanas un Kanadas un Latvijas himnas svētbrīdi vadīja māc. I. Gaide.

Latviešu biedrības valdes priekšsēdis J. Briedis apveikumā minēja, ka pagājuši jau 60 gadi kopš Latvijas proklamēšanas dienas un aicināja jauniešus neaizmirst savu tēvzemi un latvietību. Skolas pārzinis J. Ozols uzrunā sacīja, ka skolu beigušie ir jaunās atvases, kas izaugušas no mūsu tautas saknēm, un aicināja neaizklīst no latviešu sabiedrības un savas tautas. LNAK padomes priekšsēdis V. Upeslācis atgādināja, ka mācīšanās un zināšanu iegūšana ir garīga augšana. Kas neaug, tas novīst. Viņš aicināja turpināt latvisko izglītību latviešu vidusskolā.

Abiturients Arnolds Legzdiņš nodeva skolas karogu nākošās abiturientu klases karognesējam Ronaldam Pakalnam, kas teica karoga solījumu. Sekoja absolventu klases priekšnesums — Leonīda Breikša Brīvības pieminekļa balāde, solo un kopdeklamācijas skolotājas Cēberes iestudējumā. Apliecības absolventiem izsniedza skolas pārzinis J. Ozols ar klases audzinātāju A. Cēberi, grāmatu veltes — LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks un TLB pārstāvis V. Pakalns. Visi absolventi saņēma skolas grāmatu velti — A. Baumaņa Pa Kronvalda Ata pēdām. Vēl īpašas balvas saņēma absolventi par teicamām sekmēm mācībās (ar atzīmi 5): Arnolds Legzdiņš (U. Ģērmaņa Latviešu tautas piedzīvojums); par teicamām latviešu valodas zināšanām klasē un ikdienas dzīvē — Birutas Senkēvičas gadskārtējo naudas balvu (20 dol.), ko pasniedza dāvinātāja, M. un P. Vagneru balvu (5 dol.), un divas bezmaksas nedēļas Saulaines nometnē, kā arī grāmatu zīmi par mācību nekavēšanu. Anita Matušēvica par teicamām sekmēm mācībās (visas atzīmes 5) saņēma K. Ulmaņa Degsmi, Grībusta piemiņas fonda balvu (20 dol.) un M. un P. Vagnera (5 dol.), un divas bezmaksas nedēļas Saulaines nometnē. Ar caurmēra atzīmi „pieci minusi" — Astrīde Ezergaile saņēma balvu, veltījums Zentai Mauriņai un vienu bez maksas nedēļu Sidrabenes nometnē, Arnolds Ozols — E. Dunsdorfs Latvijas vēstures atlants, vienu bezmaksas nedēļu Sidrabenes nometnē un grāmatu zīmi par mācību dienu nekavēšanu; Bertrams Šteinmanis — Latvijas vēstures atlantu, un vienu bezmaksas nedēļu Sidrabenes nometnē; Gunārs Robežnieks — M. Vētras Rīga toreiz. Pēteris Olte, kas ar 12 gadiem ir jaunākais skolas beidzējs, saņēma par latvisku stāju un centību Kalupes sudraba saktu un grāmatu zīmi par mācību dienu nekavēšanu; Kristīne Kaņķe vienu bezmaksas nedēļu Sidrabenes nometnē par centību mācībās, ka arī grāmatu zīmi par mācību dienu nekavēšanu. Kaņķa ģimenes visi četri bērni mācījušies latviešu skolā. Arī māte, kas ir angliete, runā latviski. Tēvs pēc iecelošanas no Anglijas miris Kanadā. Viņa vēlēšanās bijusi, lai bērnus izaudzinātu par latviešiem, ko māte arī ievērojusi. Kaņķu ģimenes vecākais dēls atrodas Kanadas armijas spēkos. Sv. Jāņa draudzes un Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja katra bija piešķīrusi TLB sestdienas skolai 4 bezmaksas nedēļas Saulaines un Sidrabenes nometnē.

Skolas pārzinis J. Ozols nosauca nākošās absolventu klases labākos skolēnus mācībās: Brigita Baumane, Sarma Gaide, Silvija Tinta, Uve Hodžina un Inga Kukse, kā arī Haroldu Ozolu un Rolandu Pakalnu, kas nebija nokavējuši nevienu mācību dienu. TLB valdes priekšsēdis J. Briedis apbalvoja divus skolotājus par ilggadēju darbu skolā: Zelmu Ozolu (5 gadi) un A. Cēberi (15 gadu). Sirsnīgus atvadvārdus absolventiem teica klases audzinātāja A. Cēbere, kas iesākusi strādāt ar pirmo klasi, izteicot pateicību vecākiem un skolotājiem par sadarbību, tāpat skolas darbiniekiem. Absolventu klases pārstāve A. Ezergaile savos atvadvārdos izteica skumjas par šķiršanos no skolas un arī prieku par lielo ieguvumu — ciešu draudzību starp skolas biedriem un skolotājiem. Absolventu klase pasniedza skolai dāvanu — sienas pulksteni. Absolventu vecāku pārstāvis Dr. L. Lukss norādīja, ka mūsu tauta padota plānotai iznīcībai, ka tai draud tautu tiesību pazaudēšana un palikšana pa ciltī un ka latviešu valodu piesārņo pašā Latvijā. Tāpēc mums nākotnē būs vajadzīgi jauni darbinieki, kas stāvētu latviešu valodas sardzē. Viņš arī minēja, ka tikai 7,5 proc. latviešu jauniešu apmeklē latviešu skolas brīvajā pasaulē. L. Lukss izteica pateicību TLB Sestdienas skolai par bērnu audzināšanu latviskā garā un pasniedza balvu klases audzinātājai A. Cēberei. Pārējie skolotāji saņēma ziedus.

Skolas pārzinis J. Ozols pateicās visiem apsveicējiem, balvu dāvinātājiem un akta dalībniekiem par morālo un materiālo atbalstu skolai. Akts beidzās ar skolas himnu un karoga iznešanu.

TLB sestdienas skolas šī mācību gada sekmīgākie absolventi, kas saņēma speciālas veltes un brīvdienas Sidrabenē un Saulaiē. No kreisās: B. Šteinmais, Anita Matuševica, Astrīda Ezergaile, Kristīne Kaņķe, Arnolds Legzdiņš, Gunārs Robežnieks, Arnolds Ozols un Pēteris Olte.
Foto: J. Liģers

Vientuļš, materiāli nodrošināts, saticīgas dabas pensionārs vēlas atrast sev vecumdienu dzīves draugu. Lūdzu rakstīt šī laikraksta redakcijai ar norādi: „Pensionārs".

Prof. Dr. A. Dreimanis Zinātņu akadēmijas loceklis

Kanadas zinātņu akadēmija 26. maijā ieveda savā saimē jaunos biedrus, to starpā bija arī profesors Dr. Aleksis Dreimanis. Oficiālā ievešanas ceremonija notika Saskačevanas universitātē Saskatūnā, kur tanī pašā laikā notika 60 zinātnieku organizāciju konferences. Londonas laikraksts Western News garākā rakstā iepazīstinājis ar jaunajiem Zinātņu akadēmijas locekļiem un pastāstījis, ka Dr. prof. A. Dreimanis ir Rietumontario universitātes ģeoloģijas profesors, beidzis universitāti Latvijā, reizē atzīmējot, ka A. Dreimanis 1969. gadā saņēmis zinātņu goda doktora gradu, bet 1978. gadā viņam piešķirta izcila mācībspēka balva; Kanadas ģeologu apvienība pieskīrusi Logana medaļu. A. Dreimanis saņēmis vēl daudzus citus apbalvojumus. Viņa vārds plaši pazīstams starptautisko zinātnisko organizāciju starpā. A. Dreimanis pārstāvējis Kanadu daudzās starptautiskās zinātniskās konferencēs, kur ieņēmis dažādus svarīgus amatus. Latviešu ģeologs ir vairāk nekā 100 zinātnisku publikāciju autors. Savā speciālitātē viņam ir arī vairāki zinātniski atklājumi. Zinātņu akadēmijas loceklis ir vēl otrs latvietis — Montrealā dzīvojošais ķīmijas doktors Alfrēds Tauriņš, kas pašreiz pensionējies. Abi Zinātņu akadēmijas locekļi ir akadēmiskās vienības Zelmenis vecdraugi.

Prof. Dr. Aleksis Dreimanis

Ž. Zentiņš

Gatavojas DV CV sēdei Gotlandē

DVF nodaļas namā Donkastrā 13. maijā notika DV Centrālās valdes prezīdija sēde. Tajā piedalījās DV priekšnieks J. Frišvalds, sekretārs G. Tamsons un kasieris S. Lindiņš. Klāt bija arī DV Centrālās valdes jaunatnes nozares vadītājs Indulis Kažociņš un DVF Donkastras nodaļas valdes priekšsēdis A. Freimanis, kas reizē pārstāvēja arī DVF valdi kā šīs valdes loceklis.

DV priekšnieks J. Frišvalds ziņoja par DV delegātu sapulcēm visās DV zemēs, kurās izraudzīti DV centrālās valdes locekļi. Zviedrijā ievēlēts M. Kadiķis, ASV par jaunu ievēlēti J. Lācis un J. Utināns, arī Vācijā no jauna ievēlēts J. Leitītas. Prezidijs apsveica visus ievēlētos locekļus un izteica pateicību ilggadējam DV CV darbiniekam Zviedrijā R. Šmitmanim. Jaunzēlandē atjaunota DV darbība. Sevišķu aktīvitāti DV darbības atjaunošanā parādījis Jānis Lūsis.

Prezidijs formāli pieņēma DV organizācijas vanadžu darba valdīniju papildinājumus attieksmē uz organizācijas vanadžu goda priekšnieces ievēlēšanas kārtību. Šo grozījumu jāapstiprina DV CV sēdē. DV priekšnieks pastāstīja arī par savu apmeklējumu Vācijā, kur viņš piedalījies DV Vācijas delegātu sapulcē Bērzainē. Dažās Vācijas DV nodaļās ir ievērojams skaits jaunāka gada gājuma biedru; vienas nodaļas valdes priekšsēdis ir gados jaunais Klāvs Bērziņš.

P. Upīts ASV, kas jau labi pazīstams ar savu rosību komūnistu varas upuru apzināšanā, ierosinājis pārspiest dokumentu krājumu These Names Accuse. Viņš ieteicis jauno izdevumu papildināt ar datiem par upuriem pēc Otrā pasaules kara. Prezīdijs izteica pateicību E. Rētigam Vācijā par darbu skaņu lenšu bibliotēkas izveidošanā neredzīgo vajadzībām. Skaņu lenšu bibliotēkā pašlaik ir 276 darbi. Kasieris S. Lindiņš, kas pārzina arī iekšējās informācijas nozari, norādīja, ka plašā sarakste ar dažādām personām un iestādēm rāda DV organizācijas nozīmi latviešu trimdas dzīvē. G. Tamsons ziņoja, ka brošūrai Latvia and Latvians daudz pieprasītāju, I. Kažociņš sagatavojis projektu nelieliem grozījumiem valdīnijās DV jaunatnes darbam, lai uzsvērtu vanadzēnu audzināšanas nozīmi. Vanadžu priekšniece A. Liepiņa bija atsūtījusi rakstveida ziņojumu. A. Freimanis ziņoja par šacha neklātienes sacīkšu gaitu.

Prezidijs lielāko daļu veltīja DV Centrālās valdes sēdes sagatavošanas darbiem, pārrunājot ierosināmos jautājumus. Sēde Visbijā varētu būt ievērojama nacionāla demonstrācija, par ko liecina uztraukums Pad. savienības oficiālajā presē. DV Zviedrijā organizē draudzības vakaru. DV CV ideoloģijas nozares vadītājs V. Hāzners ar rakstu atgādinājis, ka šogad paiet 60 gadu kopš Latvijas nacionālās armijas un kara skolas dibināšanas, kas DV CV sēdē būtu atbilstoši atzīmējams. Pārrunāja arī 1980. gada DV CV sēdes iespējas Kanadā un 1981. gadā — Austrālijā.

I. Kažociņš

14. JŪNIJS

MOCEKĻI

Pa mazu lauku ceļu gāju,
Kur vasara visapkārt zied,
Un draugus tālē iedomāju,
Kas tumšu sāpju ceļu iet.

Daudz mocekļu bij redzētu
Tev, mana mazā tēvija,
Kas līdz ar mātes vārdu svētu
Čukst sāpju stundā: „Latvija!"

Zied balti visas ceļa malas,
Ik solī ceļos nomestos . . .
Še gribētos man klusi lūgties,
Lai Dieva roka sarga tos! . . .
(K. Skalbe)

***

Tu, kam klausa zvaigžņu mari,
Kuram saule lec un riet,
Ciešanas tiem vieglas dari,
Kuri moku ceļos iet! —
(Elza Ķezbere)

***

Edvarts Tūters

PIE TAUTAS EJ!

Ši diena atkal vakaro —
Tāpat kā visas citas —
Tev neatnesot ītneko,
Tik sirds vien dobjāk sitas . . .

Tu gaidīji, vai neatnāks
Pie loga kāds ar vēstīm;
Vai dūmo vēl tur zemdegas,
Kur tavu sapņu dēsti?

Tu gaidīji . . . Bet tumša nakts
Un tukšums baiss ap tevi.
Tad dvēselei, kas kvēl kā dakts,
Tu ceļa zīmes devi:

Kad debess tīta miglājos
Un neziņā riet stundas,
Pie tautas ej tad lūgšanā —
Tur skandēt Lielo jundu:
„Tev mūžam dzīvot, Latvija!"

Alma Richtere

TĒVZEMES SAULLĒKTU GAIDOT

Par Kurzemes lielajiem
upuriem
Visu nespēju attēlot vārdiem.
Ko varoņi izcieta cīņā un nāvē,
To sāpi neviens nevar izteikt.

Tēvzemes brīvības saulei
Vārdi nevar spīdumu iedot,
Kā kvēlošu degošu ogli
Tautas dvēsele sevī to jūt . . .

Tomēr zilā debess jūra
Šūpo Latvijai
brīvības dziesmu,
No aizsaules varoņu gari
Saules staros sniedz cerību
liesmu.

Nikolajs Kalniņš

SENA AINA OGU LAIKĀ

Kas kā spoks tur dārzā lokās,
Vai to pētīt, vai to skatīt?
Slotas kāts ir viņam rokās,
Sāk to dusmīgs vējā kratīt.

Vai jau tiešām kādu grāba,
Vai mums arī jānobaidās? —
Zvirbuļi, kas ķiršus knāba,
Lielās bailēs projām laidās.

Tēva svārks uz slotas kāta
Bija sakustējies vējā.
Bet vai putniem daudz ir prāta —
Tos kā spoks tas aizbiedēja.

(103. turpinājums)

NEPIEMĒROTA SABIEDRĪBA

J. Kalniņš visādi cenšas izcelt Satversmes Sapulces sociāldemokratu frakcijas locekli Vili Dērmani, strādnieka dēlu. Ap 1905. gadu tas uzstājies ar dažiem priekšlasījumiem Rīgas Pavasara biedrībā un citur, pēc tam aizbraucis uz Ameriku. Tur viņš kļuvis kreisais ekstrēmists. Viņu apsūdzēja par viltotas naudas izplatīšanu, apcietināja un izsūtīja uz Pad. savienību. Tur viņu nošāva līdz ar sievu, kas bija bibliotēkāre, piedalījusies dažos starptautiskos kongresos, korespondējusi ar Jāni Ozolu Amerikā. Nezin kādēļ šo nelaimīgo, neveiksmīgo cilvēku — Dērmani Kalniņš tagad padara par lielu revolūcionāru.

REVOLŪCIONĀRI — BAGĀTO ZEMGAĻES GRUNTNIEKU DĒLI

Tā iznāca, ka labs skaits marksisma sekotāju nāca kā „saimnieku jaunākie dēli" no līnās, auglīgās Zemgales, kur tēviem piederēja ienesīgas saimniecības. Turpat netālu bija varonīgā karaļa Viestura pils Tērvetes vieta. Cielēns, Eliāsi, Pauls Kalniņš, Valdis Grēviņš, Vilis Dērmanis arī no tās turīgās puses, tikai jaunsaimnieka brālis. Mācītājs un rakstnieks Valdis Mežezers par Dērmani zina stāstīt:

„Politika brālis bija mana tēva māju kaimiņš. Savāds cilvēks, ļoti strādīgs, bet zadzis zirgus, par ko (liekas ap 1930. gadu) izcietis gadu cietuma sodu.

Mans tēvs liecināja, ka Dērmanis apcietināts par viltotas naudas izplatīšanu sava brāļa — jaunsaimnieka kāzās, kur izšķērdīgi maksājis mūzikantiem un citiem kāzu viesiem. Kāzas notika, ja nemaldos, 1922. gadā, kad vēl biju zēns.

Tēvs arī stāstīja, ka Vilis Dērmanis, kalpa dēls, bijis „traks uz mācīšanos", caurās pastalās mērojis tālo ceļu uz skolu. Ne minūti nepalaidis bez grāmatas! Kā viņš tika pie augstākās izglītības, vairs no tēva stāsta neatceros.

Valdis Grēviņš, Satversmes Sapulces loceklis un dzejnieks, man iznāk rada. Mums bija viens krusttēvs — viņa tēva brālis Kristaps Valdis Grēviņš Zaļenieku Ūdros, Valža Grēviņa tēva māju Bāņu kaimiņš. Labi atceros abas lielās mājas Skujenes upes krastā. Upes Tērvetes pusē stiepās muižas pļavas, tās vēlāk sadalīja Tērvetes jaunsaimniekiem. Mans tēvs nopirka vienu gabalu, apmēram desmit hektārus, gan kilomterus desmit no mūsu mājām Graveniekiem. Siena pļaušana tur bija interesants un karsts darbs, tāpat vešana. Es tajās pļavās, otrā krastā no Grēviņu Bāņiem un Ūdriem, srādāju no saules līdz saulei un vaiga sviedros, kad pēc brokasta laika upē nāca peldēties dzejnieks Grēviņš ar kompāniju. (Sudrabkalns un citi kreisie allaž tur pavadīja vasaras). Tēvs mēdza zoboties:

„Mēs budži un zemsavienībnieki te raujamies sviedros, bet sociālistu dīkdieņi pārtiek no mūsu darba un sūdzas par grūtu dzīvi proletāriešiem."

„MĒNESS MEITIŅA" PAREĢO RAINIM PREZIDENTŪRU

Kas jaunībā nav iztrakojies — kļūst negants vecumā, apmēram tāds ir dažkārt vērojums. Kas revolūcionāru — vētras sējēju, cīņā saucēju Raini varēja iedomāties kā sieviešu draugu? Tomēr pret skaisto dzimumu viņš acis gluži aizvērt nevarēja. Kad lielās cīņas bija izcīnītas, atlika laiks dabas un arī citiem skatījumiem. Vienā no Raiņa „vēlās jaunības" grāmatām ir skaista ainiņa par jauno italieti:

Kad viņa cēli dejo lēno valsi,
Pats vecais garibaldietis, capitano
„Fior di Maggio!" rūc ar saldu balsi.
„Tas ir par labu priekš paesano!"

(Garibaldi — Italijas brīvības cīnītājs 19. g.s. Fior di Maggio — maijpuķe. Paesano — zemnieks). Kādā vietā dzejnieks saka, ka griboties starp vecām un jaunām cīņām, skaistumā aizmirsties. Mājās pārbraukušam, viņam drīz bija „piesitusies" Kusas meitene, kas vēlāk ieguva Raiņa „sekretāres" apzīmējumu. Cik daudz tur bija jutekliskas aizraušanās, un cik platoniskas jūsmas? Lai nu kā, Raiņa grāmatās parādījās neparasti maigi erotiski dzejoļi:

Divus baltus kamoliņus
Laime puisim piešķīrusi:
Puisis viņus meklēdams
Atrod beidzot azotē . . .

Divi balti spilventiņi
Zeltītiem stūrīšiem . . .

Vai Olga Kliģere bija skaista? To negribētos sacīt. Šo rindu autora rīcībā ir divi grupu uzņēmumi ar O. Kliģeri no 1937. un 1943. gada, Rīgas pilsētas izglītības darbinieku vidū (ar skolotājiem, nelaikiem Dravnieku un Kreiceru, arī pareģi Dravnieku (Ap Rīgu viss gaišs). Abas reizes viņa kleitā ar baltu apkaklīti, kas varētu būt bibliotēkāres vai kancelejas darbinieces tērps. Seja apaļa, mazliet it kā saspiesta no augšas uz apakšu, gaišo matu sasukājumu pa vidu dala šķirtne, galvu mīl pašķiebt, augumā ne pārāk slaida, ar tieksmi uz „mollīgumu". Biografiskās ziņas nepilnīgas: Pirmajā pasaules kara laikā, vēl nebudama divdesmit gadus veca, aizbraukusi uz Maskavu, tur apprecējusies ar latvieti Kliģeri. Piedzimusi meitiņa, ar ko atgriezusies Latvijā. Sākusi strādāt Rīgas pilsētas izglītības pārvaldē, laikam pie J. Aberberga. Kad un kā iepazinusies ar Raini, nav zināms, viņa nav citiem neko stāstījusi par savu izcilo labvēli.

Pēc liecinieku izteicieniem tā bieži redzēta dzejnieka dzīvoklī, un ir zināms, ka Aspazijai nav bijis uz viņu labs prāts.

Naktī uz 1923. gada 1. janvāri visi trīs zīlējuši laimi! Tā Rainis atzīmēja savā dienas grāmatā. Olga bijusi ierosinātāja un laikam arī skaidrotāja. „Naktī mēs ar Olgas mudinājumu dedzinājām papīrus, un no to ēnām pareģojām. Man spārni, aeroplāns, liels krēsls, būšot prezidents. Iniņai (Aspazijas) bruņu cepure kā Atēnai." Nākotnes zīlēšana pēc aizdedzināta papīra ēnām esot sens rīdzinieku paradums.

Kopš atgriešanās Latvijā, Rainis sapņoja kļūt par prezidentu — vai nu Satversmes Sapulces vai Valsts, un ar to arī izskaidrojams Kliģeres prieciņājums. Viņš nesaprata, kā pati lielākā partija nevar vai negrib izgādāt savam goda priekšsēdim šos amatus. — Jāni Čaksti viņš gan pazina tikai kā Jelgavas advokātu.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Pensionāru apvienības šīs sezonas nobeiguma lielais sarīkojums 31. maijā Latviešu nama zālē bija pulcinājis ap 240 apmeklētāju, to vidū vairākus viesus no Londonas. Priekšnesumos dziedāja soprāns Marta Ādama Rutas Āzes klavieru pavadījumā un pensionāru koris Astras IkšesVītolas vadībā, bet Ruta Vaive skandēja savu dzejoli Saruna ar sauli. Mantu loteriju ar bagātīgu apvienības rokdarbnieču gatavotām un arī ziedotām mantām vadīja L. Buikusa. Dāmu komiteja E. Retigas vadībā bija klājusi kafijas galdu. M. Koeiņa pasniedza ziedus programmas dalībniekiem. Kārtējos saietus atsāks ceturtdien, 6. septembrī, pl. 14 Latviešu namā.

● Jāņu svinības šogad draudžu lauku īpašumos notiks tieši Līgo svētkos, sestdien, 23. jūnijā — Saulainē, Sidrabenē un Mežciemā. Kā arvien, plašākās programmas paredzētas Sv. Jāņa draudzē Saulainē un Sv. Andreja draudzē Sidrabenē.

● Sidrabenes Līgo svētkiem 23. jūnijā sagatavots Birutas Senkēvičas uzvedums Jāņu ugunis spīgo Valijas Lāmas režijā. Nedēļas nogalē notiks arī Jāņa Zuntaka gleznu izstāde. Līgo vakarā, tumsai iestājoties, uguņošana un Jāņu balle ar Runču dejas mūziku. Darbosies kafejnīca ar ēdieniem un atspirdzinājumiem.

● Saulaines pārvalde Līgo svētkos, 23. jūnijā, aicinājusi populāros Čikagas Piecīšus ar īpašu jaunu Jāņu programmu, veltītu Saulainei. Ansamblis sniegs divas izrādes — pl. 17 un pl. 19. Pēc tam līgošana pie lielā ugunskura, ar Jāņu tēva un Jāņu mātes alus un siera ciemastu un balli Saulaines šķūnī. Spēlēs Continental orķestris. — „Pūnītī" bufete un atspirdzinājumi.

● Katoļu draudzes īpašumā Mežciemā Līgo svētki 23. jūnijā pl. 19 ar ugunskuru, aplīgošanos koŗa diriģenta A. Gertmaņa vadībā un deju sabiedriskajā ēkā, kur darbosies dāmu komitejas bufete ar uzkodām un atspirdzinājumiem. Mežciema pārvalde izīrē telpas ierobežotā skaitā atvaļinājumiem (25 dol. nedēļā). Pieprasāmas pie pārvaldes locekļiem, vai zvanot A. Reķim, tālr. 249-1434.

● Baltijas tautu federācijas Tautas sēru dienas akts trešdien, 13. jūnijā, pl. 20 Broktonas vidusskolas auditorijā, 90 Awde Str. Galvenais runātājs parlamenta loceklis Michaels Vilsons no Toroto. Kncertā piedalās pianists Pēteris Zariņš, lietuviešu vīru koris un igauņu St. Pēteŗa draudzes koris diriģenta Ch. Kiperi vadībā.

● DV sporta daļas vadītājs J. Treijs mainījiš adresi. Viņa tagadējā adrese: 302 A, Annshiela Dr., Keswick, Ont. L4P 3A5.

● Latvijas kaŗa aviācijas pulka dibināšanas 60 gadu atcere 9. un 10. jūnijā. Sestdien, 9. jūnijā, pl. 11 Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē iepazīšanās sanāksme ar priekšlasījumiem, filmu un slīdīšu izrādi. Paredzams, ka aviācijas pētnieks Paulis Branke no Zviedrijas referēs par Latvijas kaŗa aviācijas vēsturi. Alfreds Gerberis no ASV pastāstīs par savu topošo grāmatu — Latvijas kaŗa aviācija. Bumburis no Longailendas stāstīs par planieru lidošanas treniņiem un aviācijas konstruktors Irbītis no ASV — Kā būvēja lidmašīnas Rīgā. Tās pašas dienas vakarā Toronto viesnīcā saviesīgs vakars ar vakariņām un deju, spēlējot Runčiem. Svētdien, 10. jūnijā, pl. 13 DV namā kopējas pusdienas un svinību nobeigums. Inž. O. Dzērvīša rakstā mūsu laikr. iepriekšējā numurā nepareizi minēts pulka komandieŗa vārds. Jābūt — plkv. Rūdolfs Kandis.

● Sv. Jozefa slimnīcā 26. maijā miris Aleksandrs Dubrovskis. Viņam 12. jūlijā būtu piepildījušies 70 mūža gadi. Dubrovski apsaimniekoja mazu dārzāju saimniecību Holandes līdzenumā (mārša), Toronto tuvumā. Aizlūgumu 29. maijā bēŗu mājā un izvadīšanu no lietuviešu Augšāmcelšanās baznīcas uz Jorkas latviešu kapiem 30. maijā vadīja prāv. Dr. B. Kokins. Nelaikim paliek Toronto dzīvesbiedre Antoņina, dēls Jānis un brālis Jānis ar ģimeni.

● Ziemeļnieki rīko Cēsu kauju 60 gadu atceri, Latvijas brīvības cīnītāju piemiņas dienā, 22. jūnijā pl. 19 DV namā.

● Latvijas valstssvētku šī gada 18. novembŗa rīcības komitejas sēdē 29. maijā priekšsēdis T. Kronbergs informēja, ka svētku runu teiks archibīskaps Arnolds Lūsis. Programmas kārtotājs J. Grodnis savukārt ziņoja, ka programmā piedalīsies Toronto vanadžu koris Zīle ar stīgu kvintetu diriģenta Arvīda Purva vadībā. Par dekorācijām rūpēsies mākslinieku vienības Latvis priekšnieks E. Krūmiņš. Svētku akts 18. novembrī Toronto universitātes aulā. Pirms akta, kas sāksies pl. 16, paredzēts visu konfesiju dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā. Administrātors R. Roze ziņoja, ka tās pašas telpas sarunātas arī 1980. gadam. Slimnīcā atrodas rīcības komitejas kasieris V. Miklašēvics, kuŗam novēlēja drīzu izveseļošanos. Nākošā rīcības komitejas sēde 11. septembrī pl. 19.30 Latviešu namā.

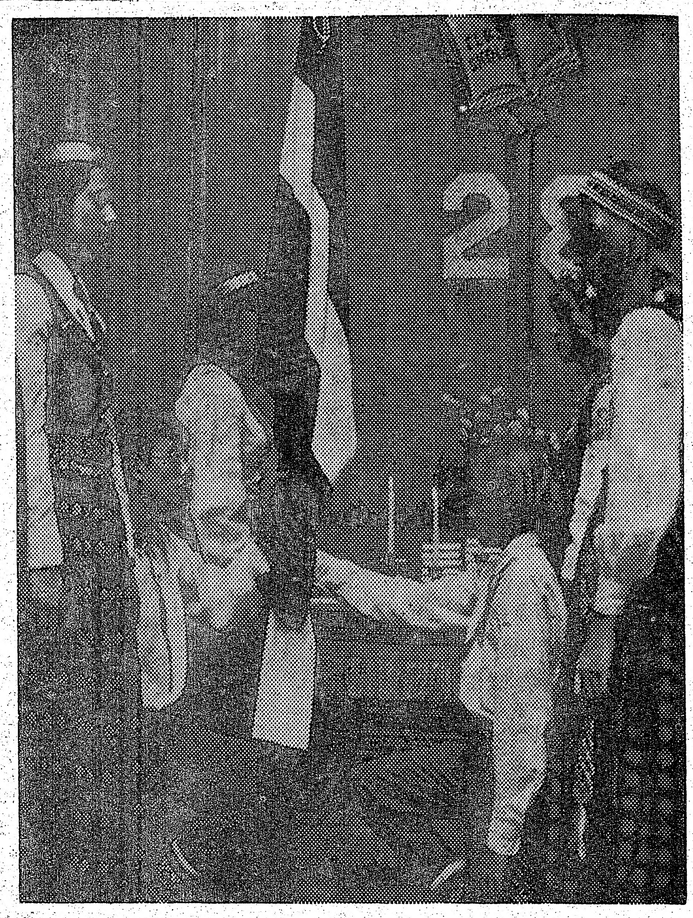

TLB sestdienas skolas izlaiduma aktā karogu nodod A Kaņķe, A. Legzdiņš, un A. Matušēvica, saņem: R. Pakalns, E. Sebre un S. Gaide. Foto: J. Liģers

Latviešu skolu Valodiņu beidz 3 audzēkņi

Toronto latviešu skolu Valodiņa, kas savu darbību uzsāka tikai 1978. gada 6. janvārī, šogad jau beiguši trīs audzēkņi — Laima Gulēna, Beatrise Upemiece un Karēna Zaksa. Absolventes saņēma grāmatu veltes. Skolas padomes priekšsēdis Andris Roze apsveica skolotājus ar ziediem. Sarīkojumā piedalījās pāri par 70 skolēnu, 18 skolotāji un bērnu vecāki, to vidū Latvijas goda konsuls Dr. E. Upenieks. Svētbrīdi vadīja māc. J. Cālītis. Skolā darbojas piecas mācību grupas: bērnu dārzs no 4—5 g. v., divas otrās grupas no 6 — 8 g. v., pie kam latviski nerunājošo bērnu grupā bija 15 bērnu vecumā no 6 — 10 gadiem, trešā grupa no 9 — 10 gadiem, ceturtā no 10 — 11 g. un piektā no 11 — 13 g. v. Līdzšinējā skolas pārzine Tonija Krūka turpmāk strādās klasēs un vadīs bērnu nodarbības. Skolas administrātīvo darbu veiks Aivars Vinters, skolas padomes priekšsēdis — Andris Roze un paidagoģiskās padomes vadītāja — Dr. Solveiga Miezīte. Skolas padomē vēl darbojas priekšnieka vietnieks R. Bregžis, sekretāre I. Bulmane un kasiere I. Matīsa. Skola atsāks mācības 14. septembrī pl. 18.

—ls—

Sabiedrības sveicieni skolas izlaidumā

Pēc TLB sestdienas skolas absolventu izlaiduma akta bērnu vecāki Latviešu biedrības leja zālē bija sagādājuši azaida galdu, kur skolu ar šī gada izlaidumu sveicināja DV pārstāvis K. Zenaitis (aploksne). No Latviešu nama sveicināja J. Grodnis, arī ar aploksni. No Katoļu apvienības un vecajiem strēlniekiem sveicienus nodeva Biruta Senkeviča (aploksne), no Toronto latviešu pensionāru apvienības — K. Tannis, latviešu katoļu draudzes — A. Vuciņš (aploksne). Vēl sveica skolotāja Judīte Vāgnere un pirmā sestdienas skolas pārzine Milda Matīsa, kas atcerējās, ka pirmajā skolas izlaidumā bijuši tikai trīs absolventi, piedaloties arī toreizējam Latvijas goda konsulam N. Braisonam, tāpat mūsu konsulam Montrealā V. Tomsonam, kas tagad miris. Vēlāk absolventi pakavējās rotaļās, kuŗas vadīja tautas deju skolotājs R. Brencis.

—ls—

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKA
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī spiestuvē

Mārietas dziesma savaldzina

Apvienotais Austrālijas Saules jostas ansamblis, kas savu turneju, pēc izrādēm Austrālijā — Kanberā, Sidnejā, Adelaidē un Melburnā — Ziemeļamerikas kontinentā sāka 18. maijā Losandželosā un 19. jūnijā beigs Gotlandē, ar savu Mārietas dziesmu 3. jūnijā viesojās Toronto. Izrādē Raiersona auditorijā ar pāri par 1400 sēdvietām bija izpārdota. Ap 40 tautiešu no tuvējās Hamiltonas bija ieradušies uz izrādi īrētā autobusā.

Izrādes ievadījumā Vita Runģe iepazīstināja apmeklētājus ar Mārietas dziesmu un tās dalībniekiem. Pavisam piedalījās 47 dejotāji, mūziķi un dziedātāji: no Sidnejas Jautrā pāŗa 19, Kanberas Sprigulītis 12, no Melburnas 9 dziedātāji un mūziķi. Uzveduma sastādītāja ir Skaidrīte Dariusa, bet administrātors Juris Runģis, mūzikālā apdare Imanta Līča un dekorātīvais ietērps Dacēs Bobetas.

Viss uzvedums ietverts četrās daļā: Apjumpbas - Apkūlības, Ai, Dieviņi, kur paliki, Jauna saule attecēja un Krustabas ar 32 dejām un dziesmām. Tam cauri vijas senie vēstures notikumi, ticējumi, parašas, tautas dainas. Flautas, klavieŗmūzikas tridekšņa un dziesmu pavadījumos skanēja latviešu tautasdziesmas un deju melodijas, ko atskaņoja Imants Līcis. Uzveduma pirmā daļā bija 12 g.s. tautas tērpu atdarinājumi, bet dziedātājs Juris Runģis rotājās ar 600 gadus vecu vaŗa saktu atdarinājumu. Uzvedumā bija treju tautas tērpu maiņas.

Publika Mārietas dziesmu uzņēma ar sajūsmu un bagātīgiem aplausiem. Visi izrādes dalībnieki saņēma pa neļķes ziedam. Saules jostas ansamblī ieprecējusies arī torontiete Valda Siksna—Paegle, kas pirms turnejas salaulāta ar dejotāju Kārli Paegli. Pēc izrādes Toronto latviešu biedrības tautas deju kopa Diždancis bija rīkojis izrādes dalībnieku pacienāšanu Edītes un Viļņa Āpša mājā Skarboro, kur piedalījās ap 120 dalībnieku. Azaida galdu un atspirdzinājumus bija sarūpējusi Edīte Āpše ar palīdzēm.

Saules jostas ansamblis ar Mārietas dziesmu vēl viesojās 5. jūnijā Bostonā un 9. jūnijā Nujorkā, bet 10. jūnijā dos izrādi Priedainē, pēc kam izlidos uz Angliju, kur paredzēta izrāde Bredfordā, kas būs pēdējā šinī turnejā pirms Dziesmu dienām Gotlandē. Ansamblis Toronto ieradās 3. jūnija rītā un atstāja jau 4. jūnija pēcpusdienā.

-ls-

HAMILTONA

● Mednieku un makšķernieku kluba internās makšķerēšanas sacīkstes 26. maijā „Wellers Bay" noritēja labos laika apstākļos. Sacīkstes vadīja T. Jansons. Labākos rezultātus guva J. Brakmanis (kopsvarā 12 mārciņas), V. Krauklis (5 mārc.) un T. Jansons (4 mārc.).

O.K.

SV. KATRĪNAS

● Šejienes mednieku un makšķernieku kluba internās makšķerēšanas sacīkstes 26. maijā Braitona līcī pulcināja 12 makšķerniekus. Zivis ķērās labi. Lielāko lomu pēc punktiem ieguva V. Rozentāls (4.5 mārc. pikrele), tad A. Zobens (4 mārc. 12 unces līdaka) un P. Odiņš (2 mārc. līdaka). Jauniete Silvija Rozentāle laimēja 1 mārc. 2 unces smagu līdaku. Sacīkstes vadīja P. Odiņš ar R. Kalniņu. 9. jūnijā kluba zušu makšķerēšanas sacīkstes Niagaras upē.

O.K.

Meklē sievieti
pie diviem vecākiem
vieniniekiem - vīriešiem.
Brīva istaba ar
atsevišķu ieeju.
Zvanīt 469-2895.

Latvijas brīvības cīnītāju piemiņas dienā,
1979. g. 22. jūnijā, plkst. 19.00, DV namā,
125 Broadview Ave., Toronto
notiks
CĒSU KAUJU 60 GADU ATCERE

Piedalās dzejnieces: Biruta Senkēviča, Guna Ikona, Lidija Lideka-Norīte, dzejnieks Edgars Krūmiņš un baritons Juris Cīruls. Par Cēsu kaujām stāstīs to dalībnieks, L.k.o.k. kpt. A. Vītoliņš E Krūmiņš lasīs kauju dalībnieka L.k.o.k. vltn. A. Laura Cēsu kauju vērtējumu. Pēc tam pārrunas un dziesmas, baudot DV Toronto nodaļas vanadžu sarūpēto cienastu. Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar $3.00. Kaŗa invalidiem un L.k.o.kavalieriem ieeja brīva. Ikviens, sevišķi jaunatne, mīļi lūgts pagodināt atceri ar savu klātieni.

Ziemeļnieki

Pirmais sarikojums jaunajā centrā

Latviešu centra Toronto izveidošanas komitejas priekšsēdis Valdis Liepiņš informē, ka Ontario pilsētu pārvalde 1. jūnijā paziņojusi, ka pieprasītā pārzonēšana piešķirta. Reizē ar to stājas spēkā parakstītais pirksanas līgums, un „bijušā Ontario Kreditsabiedrību apvienības ēka, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont., atrodas mūsu rokās".

Centra izveidošanas komiteja ar gandarījumu konstatējusi, ka ievēroti visi latviešu sabiedrības dažādās rezolūcijās prasītie priekšnoteikumi: atrasta ēka, kas apmierina visas dažādo organizāciju 1975. gadā izdarītās intervijās minētās telpu prasības. Ēka atrodas kā ar publiskiem satiksmes līdzekļiem, tā ar automašīnām viegli sasniedzamā vietā; savākti vairāk nekā par minimumu deklarētie 600.000 dolaru, un līdzekļu vākšana vēl aizvien ražēni turpinās. Iegūts 650.000 dol. Vintario pabalsts, saņemta centra vajadzībām nepieciešamā zona. Ar to lielās iecere pirmais posms — Centra ideju pārvērst par „ēku zem jumta" ir sekmīgi beidzies.

Jau nākamā dienā, 2. jūnijā, Centrā, uz kuŗa durvīm bija lasāms „Kanadas latviešu kultūras centrs Toronto", notika visu to laviešu organizāciju pārstāvju sanāksme, kas 1975. gadā, Centra ieceres sākumā, bija pieteikušas savas telpu vajadzības. Sanāksmes dalībniekus ar pašu pirmo Centra iekārtošanas metu iepazīstināja Centra izveidošanas komitejas priekšsēdis Valdis Liepiņš kopā ar būvkomitejas vadītāju Jāni Ābolu un architektu Uldi Gustavu. Bija ieradušies gandrīz visi aicinātie latviešu organizāciju pārstāvji. Sanāksme vispirms iepazinās ar pašreizējiem plāniem, kuŗus pēc tam bija iespējams sīkās, individuālās pārrunās diskutēt, lai risinātu katras organizācijas vajadzības, ieskatus un problēmas. Notika arī telpu apskate. Radies iespaids, ka latviešu sabiedriskajām rosībām šai lielajā ēkā telpu netrūks.

LNAK valdes loceklis A. Joma bijis vienīgais klātesošais, kas paziņojis, ka viņa pārstāvētā organizācija starplaikā mainījusi ieskatus un 1975. gadā pieprasīto telpu vairs nevēlas izlietot. V. Liepiņš Centra komitejas vārdā šo paziņojumu pieņēmis zināšanai ar piebildi, ka turpmāko pāris gadu laikā brīvu telpu Centrā varētu vairs nebūt un tādējādi nekādas garantijas „nogaidītājiem" nav iespējams dot.

Sanāksmes laikā ieradās arī latviešu architekts Gunārs Birkerts, kas, kā līdz šim, darbosies par iekārtošanas un izbūves projekta padomdevēju.

Centra dibināšanas biedru gada sapulce notiks šī gada 6. septembrī, kad vasaras atvaļinājumos izklīdušie biedri būs atgriezušies pilsētā. Šinī sapulcē ievēlēs Centra valdi un nospraudīs turpmākās darbības galvenās vadlīnijas. Centra izveidošanas komiteja iecēlusi valdes nominācijas komisiju Valža Vāgnera vadībā. Par komisijas locekļiem uzaicināti un savu piekrišanu devuši lielāko Toronto latviešu draudžu priekšnieki Jānis Pētersons no Sv. Andreja un Jānis Koncis no Sv. Jāņa draudzes. Pārstāvji no Toronto Austrumu un katoļu draudzēm nav vēl zināmi.

Tā kā Centra pilnsapulcē varēs piedalīties tikai Centra biedri un par biedriem dibinātājiem varēs būt tikai tie, kas līdz šai pirmajai sapulcei būs samaksājuši savu biedru maksu, Centra līdzekļu vākšanas komiteja uzaicina pieteikties visus tos tautiešus, kuŗus līdzekļu vācēji lielās darba slodzes dēļ vēl nav paspējuši apmeklēt un kas vēlētos būt šī lielā pasākuma līdzdarbinieki pašā sākumā. Pieteikšanās izdarāma vai nu pa pastu — Kanadas latviešu centram Toronto (Latvian Canadian Cultural Centre, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2A1, vai arī pa tālruni darbdienu vakaros, no pl. 7 līdz 10 līdzekļu vākanas birojam, kas ar 5. jūniju pārvietojās uz Centru. (Jaunais tālruņa numurs. 759-4900).

Pirmais sarīkojums jaunajā Centrā — „Centra raudzības" — 28. jūnijā, pl. 19.00. Raudzībās aicināti piedalīties visi tautieši, ne tikai Centra pašreizējie biedri. Centra izveidošanas komiteja sniegs jaunākās ziņas. „Būs mūzika, atspirdzinājumi un iespēja dalīties domās par to, kā veidosim, izdaiļosim un darbināsim Centru mūsu tautas nākotnei un mums pašiem par prieku un godu," izteicās Centra izveidošanas komitejas priekšsēdis Valdis Liepiņš.

Gotlandes Dziesmu dienu kopmēģinājumā Straumēnos, Anglijā, diriģenta Alberta Jēruma piemiņai koŗa dalībnieki un citi nelaika diriģenta cienītāji iedēstīja piemiņas bērzu. Diriģents Ziedonis Ābolinš nolasīja kādu Alberta Jēruma agrāk rakstīto vēstuli.
Foto: H. Blezūrs

Jaunā valde uzsāk darbu

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ VALDES SĒDE

Pēc nesen aizvadītās LNAK padomes sesijas jaunievēlētā valde 30. maijā pulcējās pirmajā sēdē, kas galvenokārt bija paredzēta amatu sadalei un svarīgāko jautājumu iztirzāšanai. Valdes priekšsēdis T. Kronbergs bija jau ievēlēts padomes sesijā, bet par viņa vietniekiem apstiprināja līdzšinējos Dr. L. Luksu un A. Jomu. Valdes sekretāres pienākumus uzņēmās M. Lejiņa, bet līdzšinējā valdes locekle I. Lejiņa veiks biedrzines amatu. Kasieŗa amatā paliek līdzšinējais K. Tannis, kas arī turpmāk veiks biroja vadītāja darbu. Valdē no līdzšinējiem darbosies A. Vanags un G. Suksе, bet no jauna Z. Akots un J. Grodnis, kas ilgāku laiku bija revīzijas komisijas priekšsēdis.

No nozaŗu vadītājiem līdzšinējos amatos — politiskās informācijas nozarē apstiprināja Dr. L. Luksu, kultūras nozarē Intu Purvu, izglītības —J. Mežaku un sporta nozarē A. Tīcmani. No nozaŗu vadības atlūgušies A. Rāviņš (saimnieciskā nozare) un K. Priedītis (palīdzības nozare). Valde izteica viņiem pateicību par ilgstoši un labi veikto darbu, viņu vietā apstiprinot A. Budrēvicu un J. Grodni.

Pēc lietišķīgām pārrunām vienojās no jauna organizēt iekšējās informācijas nozari, par tās vadītāju apstiprinot Dr. A. Vamagu. Jaunās nozares darbā pieaicinās arī M. Lejiņu, I. Leimani, G. Suksi, I. Alksni, E. Miniati, P. Vasariņu, V. Vāgneri un J. Grodni. LNAK pārstāvju apstiprināšanu atsevišķos latviešu centros atstāja

(Turpinājums 12. lp.)

Kādas dzimtas traģisks likteņis

Okupētajā Latvijā pagājušā gada 18. jūlijā Daugavā noslīka visa latviešu dzimta — Arvīds Pētersons, viņa sieva Judīte un dēls Uldis. Viņi braukuši automašīnā no Rīgas uz Ogri, izvēloties veco ceļu, kas ved gar pašu Daugavas krastu. Mašīnu vadījis Uldis Pētersons. Tā uz ceļa slīdējusi un ievēlusies Daugavā, kas tur ir ap 12 metrus dziļa. Visa Pētersonu dzimta apbedīta kopējā kapā Meža kapos. Izvadīšanā dziedājis Akadēmiskais koris. Bijis liels bērinieku pulks, to starpā daudz bijušo studiju biedru no brīvās Latvijas laikiem.

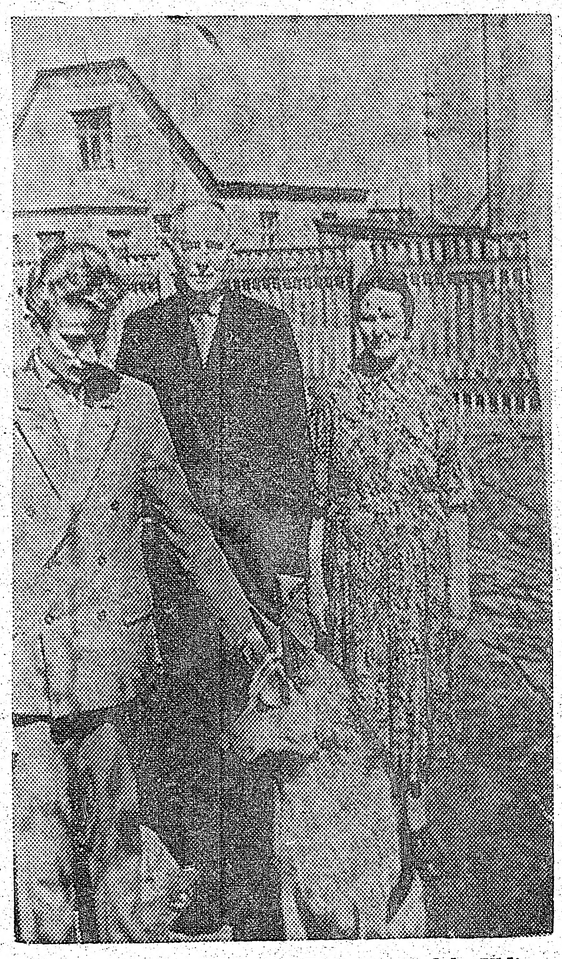

Noslīkuši Daugavā. Vidū Arvīds Pētersons ar dēlu Uldi un dzīvesbiedri Judīti.

Arvīds Pētersons bija dzimis 1902. gadā. Tēvam Pēterim piederēja divas lielas dārzniecības ar siltumnīcām Purvciema apkārtnē, kuŗās brīvās Latvijas laikā sāka audzēt arī vīnogas. Arvīds Pētersons trīsdesmito gadu beigās beidza Latvijas universitātes juridisko fakultāti un sāka strādāt par zvērināta advokāta palīgu, viņš bija arī Valtera un Rapas grāmatu apgāda juridiskais padomnieks. Jānis Rapa apprecēja Arvīda Pētersona māsu Elfrīdu. Jānis Rapa, krieviem okupējot Latviju, šķīrās no dzīves pašnāvībā, izlēcot pa logu no sestā stāva. Pētersona brālis Jānis gāja bojā vācu koncentrācijas nometnē, jo bija darbojies Pērkoņi krustā.

Arvīds Pētersos bija viens no akadēmisko studentu organizāciju — vienotņu dibinātājiem. Politiskā dzīvē darbojoties, vadīja Demokratiskā centra partijas biroju Rīgā, vadot arī partijas jaunatnes daļu. Komūnistiem pārņemot varu, zuda iespējas strādāt advokātūrā, bet pateicoties zināšanām dārzkopībā, izdevās atrast darbu šinī nozarē. Viņam bija atstāts no lielās dārzniecības neliels zemes gabaliņš, kur audzēja puķes un saknes, tā papildint ģimenes ienākumus.

A. Pētersons savā laikā dziedāja universitātes korī, arī vēl septiņdesmitajos gados koŗa vecbiedru grupā.

Judīte Pētersone bija zvērinātā adv. Alberta meita, dzimusi 1911. gadā un beigusi Angļu institūtu, labi pārzināja vācu un franču valodu. Dēls Uldis dzimis 1944. gadā, beidzis Rīgā vidusskolu. Sākumā strādājis Rīgas auto veikalā, bet pēdējā laikā Vairumtirdzniecības institūtā. Viņš bija neprecējies.

Arvīds Pētersons bija akadēmiskās vienības Līdums vecdraugs — dibinātājs. Visa viņa dzīve ritēja Līduma piecu centienu ietvars: zinātnei, darbam, skaidrībai, brīvībai un tēvu zemei. Līduma saime dzimtenē un brīvajā pasaulē sēro par sava drauga un viņa ģimenes traģēdiju.

Ž. Zentiņš

Mirdzu Balodi

dz. 1928. g. dec., kuŗa ar audžu tēvu Hugo un audžu māsu Dagmāru pirms kaŗa dzīvoja Rīgā, Šampēterī, meklē māsa Dzintra Latvijā. Pēdējās ziņas no Anglijas 1950's. Domājusi pārcelties uz dzīvi Kanadā. Tel. (416) 934-3169.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

10. jūnijā pl. 15 Latviešu nama augšējā zālē prof. Dr. St. Ladusāna S. J. no Brazilijas referāts Ceļojuma iespaidi Eiropā — Romā un Krakovā un dzīve Brazilijā.

13. jūnijā pl. 20, 90 Awde Str. auditorijā Tautas sēru dienas akts baltiešiem Baltijas tautu federācijas Kanadā izkārtojumā.

16. jūnijā pl. 18 Burtnieki svin Jāņus Jumalās.

22. jūnijā pl. 19 DV namā Latvijas brīvības cīnītāju piemiņas diena, Cēsu kauju 60 gadu atcere.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 21. SEZONAS KONCERTS

3. novembrī pl. 20 Raiersona teātrī Alfrēda Kalniņa 100 gadu atceres koncerts. Apvienotie koŗi, solisti un orķestris.

6. decembrī pl. 20 Town Hall Juris Kuzminovs — čello, Ariāna Goldina — piano.

23. februārī pl. 20 Town Hall Gunārs Larsens — vijole.

27. martā pl. 20 Town Hall Anda Zirnīte — piano.

SAULAINE

23. jūnijā Līgo svētki. Piedalās Čikagas Pieciši ar 2 izrādēm — pl. 17 un pl. 19. Dejas.

MEŽCIEMS

23. jūnijā Līgo svētku sarīkojums.

SIDRABENE

23. jūnijā Līgo svētku sarīkojums ar Jāņu uzvedumu, dejām un uguņošanu.

Latviešu biedrības sestdienas skolas Toronto skolotāji, absolventi un viesi. 1. rindā no kr.: skolotāja J. Vāgnere, absolventes Kristīne Kaņķe, Astrīda Ezergaile, Anita Matušēvica un skolotāja D. Prauliņa. 2. rindā, skolotājas: E. Pētersone, I. Ķeniņa, S. Pogule, LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, absolventu klases audzinātāja A. Cēbere, skolas pārzinis J. Ozols, LNAK padomes priekšsēdis V. Upeslācis, dzejniece B. Senkēviča un TLB pārstāve M. Matīsa. 3. rindā skolotāji J. Ruskis, A. Ozola, V. Slavieša, absolventi: Andris Bernaus, Elmārs Tannis, Dāvids Bernaus, Arvils Lukss, skolotāja B. Kūla, māc. I. Gaide, vecāku padomes pārstāvis R. Preisbergs, TLB pārstāvis skolā V. Pakalns un skolotājs A. Brencis. Aizmugurē absolventi: Bertrams Šteinmanis, Pēteris Olte, Valts Groskopfs, Gunārs Robežnieks, Roberts Hartmanis, Viesturs Tauriņš, Arnolds Ozols, Arnis Ondrichs, Arnolds Legzdiņš un Paulis Pētersons. Foto: J. Ligers

DV darbs rietumkrastā

DV apvienības Ziemeļrietumos gada sapulci Takomā atklāja priekšnieks Vilis Zumburs, vadīja Alfreds Krūms, protokolēja Emils Vērzemnieks. Valdes ziņojumu par pagājušo gadu nolasīja sekretārs Āboliņš. Notikuši rudens svētki ar Sietlas vokālā ansambļa Staburadzes piedalīšanos Kazimira Upenieka vadībā, kas ievadīja sarīkojumu par Austrālijas ceļojumu, kur vadījis meiteņu vokālo ansambli un Paula Berkolda jauniešu kapellu. Otrs lielākais sarīkojums bijis Kurzemes cietokšņa atcere.

Pagājušā gadā no dzīves aizsauktos biedrus — Ausmu Jaunzemi, Daumantu Matisonu un Gustavu Osi pieminēja ar klusuma brīdi. Valde sanākusi septiņās sēdēs. Pagājušā gadā apvienība inkorporēta Vašingtonas valstī kā bezpeļņas organizācija ar nosaukumu Northwest Latvian Welfare Association — latviski DV apvienība ASV ziemeļrietumos. Apvienības informācijai 3 reizes gadā iznāk informācijas izdevums Ziņas 380 eks. DV ASV valde atzinīgi novērtējusi apvienības biedrus. Pēteris Mazītis apbalvots ar Centrālās valdes augstāko apbalvojumu — DV nozīmi zeltā. Mirdza Ješaucka un Irma Ulle — ar DV centrālās valdes atzinības rakstu. Arturs Felzenbergs. Emīlija Kaufmane, Pēteris Lūkins, Emīlija Rozenfelda un Valija Sproģe apbalvoti ar DV ASV valdes goda rakstu.

1978. gadā izdots 4209,43 dol., ieņemts 4892,20 dol. Apvienības līdzekļi gada sākumā, kopā ar atlikumu, bija 5772,87 dol., gadu beidzot ar 6455,64 dol. Aprūpei izdots 663 dol. 1978. gadā apvienībā bija 136 biedri — 87 vanagi un 49 vanadzes. 1979. g. budžeta projekts paredz 3250 dol. ieņēmumos un izdevumos; aprūpes līdzekļu budžets 550 dol.

Lielāko daļu laika sapulce veltīja statūtu pieņemšanai, par ko ziņoja A. Ķirsis, kas kārtojis inkorporēšanu.

Par apvienības priekšnieku ievēlēja līdzšinējo V. Žumburu, par vietnieku un kasieri Jāni Muižnieku, sekretāru Austri Ķirsi aprūpes daļas vadītāju Juri Sproģi, sarīkojumu — Pēteri Lūkinu, kultūras — Artūru Felzenbergu, jaunatnes nozares — Kazimiru Upenieku, iekšējās informācija — Arnoldu Pļaviņu, biedrzini Leonardu Švarcu.

Revīzijas komisijā ievēlēja Emīlu Vērzemnieku, Pēteri Mazīti un Gunāru Āboliņu. Līdzšinējā revīzijas komisijas sekretāre Rita Breikša vairs nekandidēja.

Sapulce notika Ilgas un Gunāra Āboliņa jaunajā mītnē.

Arnolds Pļaviņš

saulaine

Līgo svētki

SAULAINĒ

23. jūnijā

ČIKAGAS PIECIŠI

ar īpašu Jēņu programmu Saulainei

Izrādes pl. 17 un pl. 19

Saulaines loterijas izloze.

TRADICIONĀLĀ LĪGOŠANA PIE LIELĀ UGUNSKURA

Jāņu tēvs un Jāņu māte ar sieru un alutiņu.

JĀŅU BALLE

pie „Continental" deju orķestra.

PŪNĪTĪ bufete un atspirdzinājumi.

IEEJAS MAKSA:

izrādei un ballei 6.00 dol. Pensionāriem un jaunatnei, no 12 — 17 g. 4.00 dol. Tikai ballei un līgošanai 4.00 dol. Biļetes iepriekšpārdošanā Sv. Jāņa baznīcā pie Šteinberga kunga, tālr. 921-3327.

Saulainē mums labi klājas.

Visus laipni ielūdz

Saulaines pārvalde

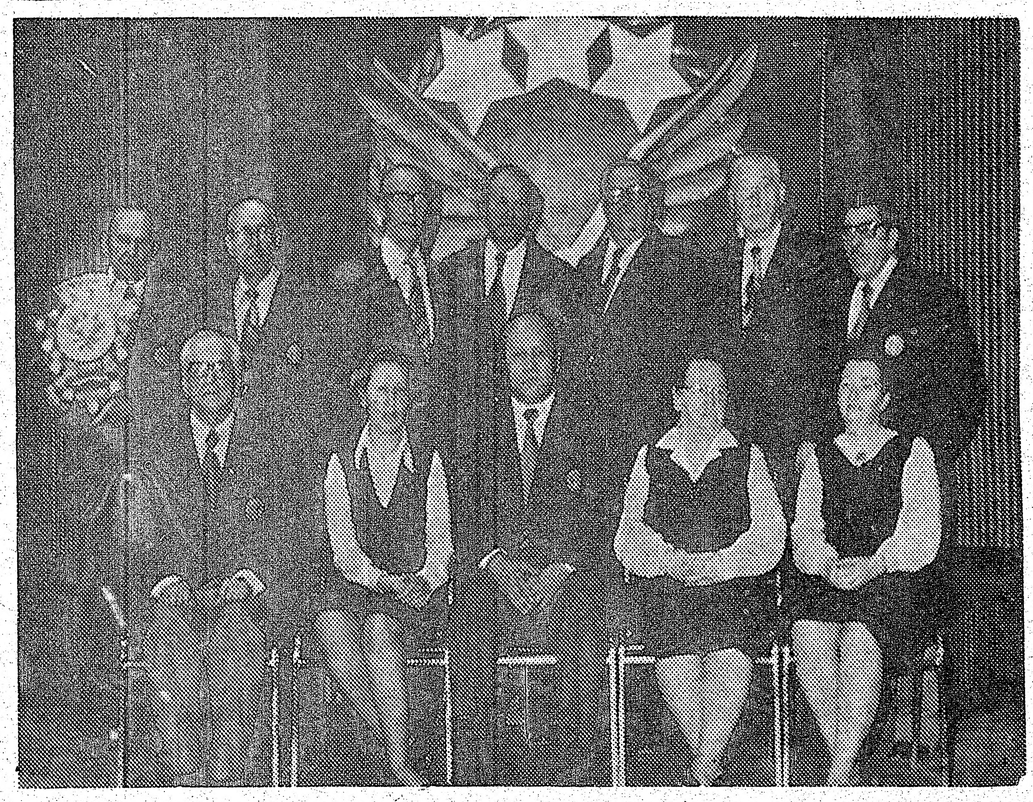

DV Toronto nodaļas valde. Pirmajā rindā no kreisās: N. V. Brasliņš, Aina Selga, valdes priekšsēdis Z. Akots, Alma Reinberga, Silvija Ozola. Otrā rindā no kreisās: A. Šterns ar DV delegātu sapulcē piešķirto ceļojošo balvu labākajai nodaļai, kuru par 1978. gadu saņēma DV Toronto nodaļa, J. Veckers, V. Kalniņš, K. Markitants, A. Lucs, V. Jostiņš un H. Jakobsons. Foto: V. Cinis

Saules jostas mirdzums

AUSTRĀLIJAS LATVIEŠU DEJU KOPAS LIELUZVEDUMS MĀRIETAS DZIESMA TORONTO

Uz zila debesu fona mirdz zelta vārpas. Šis simbolizētais aizmugures zīmējums deju grupas uzvedumam runā par mūsu tautas daiļuma mīlestības ciešām saitēm ar zemi un tās svētību visai dzīvai radībai.

Zemes svētība un saules mirdzums arī dominē uzveduma temās un to variācijās. Kādā programmas lappusē ir tādi vārdi: Mūsu bagātība. Tālāk: tik un tik gadu, stundu tam uzvedumam; tik un tik jūdžu, lai tiktu tur, kur darbs jāveic, tik jūdžu — lai darīto rādītu citiem. Bet garāks un spožāks par stundām un attālumiem ir saules jostas tinums dejotāju veikumā un skatītāju prieks par veikumu.

Choreografes Skaidrītes Daŗīsas darbs ir respektējams galvenokārt ar tautas dejās reti redzēto precīzitāti, tāpat dejās soļu un virkņējumu lokanību. Latviešu deju soļos maz variantu iespēju. Tas tāpēc, ka latvietis savu zemi kopdams un „teciņiem vien" darbos iedams, tāpat dažādu svešzemnieku stumdīts un grūstīts, savu daiļuma izjūtu maz varējis izteikt un izjusto kopt dejā, bet viņš darbos iedams — dzied! Dziesmu gars to vairāk vai mazāk vadījis arī dejā. Mārietas dziesma ir fantastiska leģenda. Choreografe liek teiksmu būtei Mārietai (iespējams, ka Mārieta tuvos rados ar latviešu senos ticējumos minētajām dievībām Laimu, Māru un Dēklu), atnākt sērst savas tautas vidū tās priekos un bēdās. Baltā būte dej un smej kopā ar zemes būtēm, svētī zemes augļus un ūdenu spēku. Viņa satiek arī Svešzemnieka varu, pēc tam iet līdz tautai tās posta ceļos.

Uzveduma pirmā daļa viskrāšņākā. Ražas novākšanas svētkos iespaidīgākā ir prieka izteiksme dejās. Ievērojams sasniegums Austrālijas latviešu dejotājiem ir atbrīvotie pleci, dzīvās galvas kustīgums, pēdu, arī ceļgalu atbrīvotība. Starp dejotājiem tikai retais vēl domā, ka „stalts" ir tas pats kas „stīvs"... Šo divu vārdu pārpratums novērots vairākās deju grupās.

Izteiksmīgākās dejas ražas svētkos liekas Palēciens un Dēliešu dancis. Pēdējā vīru kustības neatdarināmi raksturo mūsu „arājinu, cerētāju" savā varenumā.

Ansambļa dejotāji ar pavisam maz izņēmumiem prot izteikt dejas saturā sakāmo, gan prieku, gan sāpes; pleci un galva ar mazu kustību var parādīt gan šķelmību, gan ziņkāri.

Īsti skatuviskā noskaņā ir Ej, Saulīte un Atvadas. Visas dejas ar maz izņēmumiem rada katras tautasdziesmas savdabīgu noskaņu.

Beigu daļā Krustabas varēja kādu deju svītrāt, jo tās stieptas garumā, ievirzās atkārtojumos. Dejā Aulejas josta jūtama zviedru dejas — Vadmalas dancis — ietekme (tāda deja arī lietuviešiem). Arī vīru dejā, spēkus mērojot, manāmi zviedru Gaiļu dejas soļi, tāpat igauņiem populārās Lāču dejas iezīmes. Tautas deju varianti savos ceļojumos nav novēršami, tāpat kā ne viens vien tautas dziesmu motīvs. Kopdejā it jauki iederējās prūšu dejas solis Pāpēds, pirkstgads! Viens div' trīs! Šo soli it skaisti parādīja meitas. Arī slavu dejās meitu lietotais lakatiņš it jauki plīvoja meiteņu rokās. Ar nēzdodziņu dejojuši arī mūsu senči pat ļoti bieži: Saules josta atkal pacēla senlatviešu diesmās un dejās skaisto „izrakstīto nēzdogu".

Viskrāšņākais papildinājums lieluzvedumam bija savdabīgais mūzikālais aranžējums. Imanta Lāča aranžējumi dziesmās un mūzikas pavadījumos bija skaisti, (7 dziedātāji, flauta, trideksnis un klavieres) mākslinieciski savienojot vairāku latviešu komponētās dziesmas — E. Melngaiļa, A. Kalniņa u. c., pievienojot savus interpretējumus. Bez savdabīga mūzikāla pavadījuma lieluzvedums nebūtu tas, ko tagad redzējām.

Kopš seniem laikiem vecie romieši savos teātŗa pirmsoļos tēlojuši pantomīmas spēle kustībās, bez teksta). Tie Viduslaikos un vēlāk lietoti arī Vakareiropas galma spēlēs, (jougler), kur tēlotājs ar masku laikam bijis pirmais klauns. Dažās dejās Mārietas dziesmā lietota pantomīmā. Teātrinieki zina, ka mēmā spēle mūsu dienās ir grūti veicams uzdevums kādā lugā, choreografe maz domājusi par šo apstākli. Pantomīmu labi veica vīru ansamblis maisu nešanas spēlē. Ne tik labi veicas sievietēm ar izrīcībām uzv edumā Krustabas. Ne viss uz skatuves „jokots" arī izdodas jocīgi:, bet negaidīsim no veiksmīga un apdāvināta deju choreografa, lai tam būtu zināšanas arī visos teātŗa mākslas dziļumos.

Ja atmestu vēl vairāku teicamu izpildītu deju sākumu un beigu papildinājumu — pārāk reāli runātos tautasdziesmu pantus, — viss uzvedums patiesi ir Saules jostas vārda cienīgs.

Mirdzums bija spožs!

Emma Kalniņa-Znotiņa

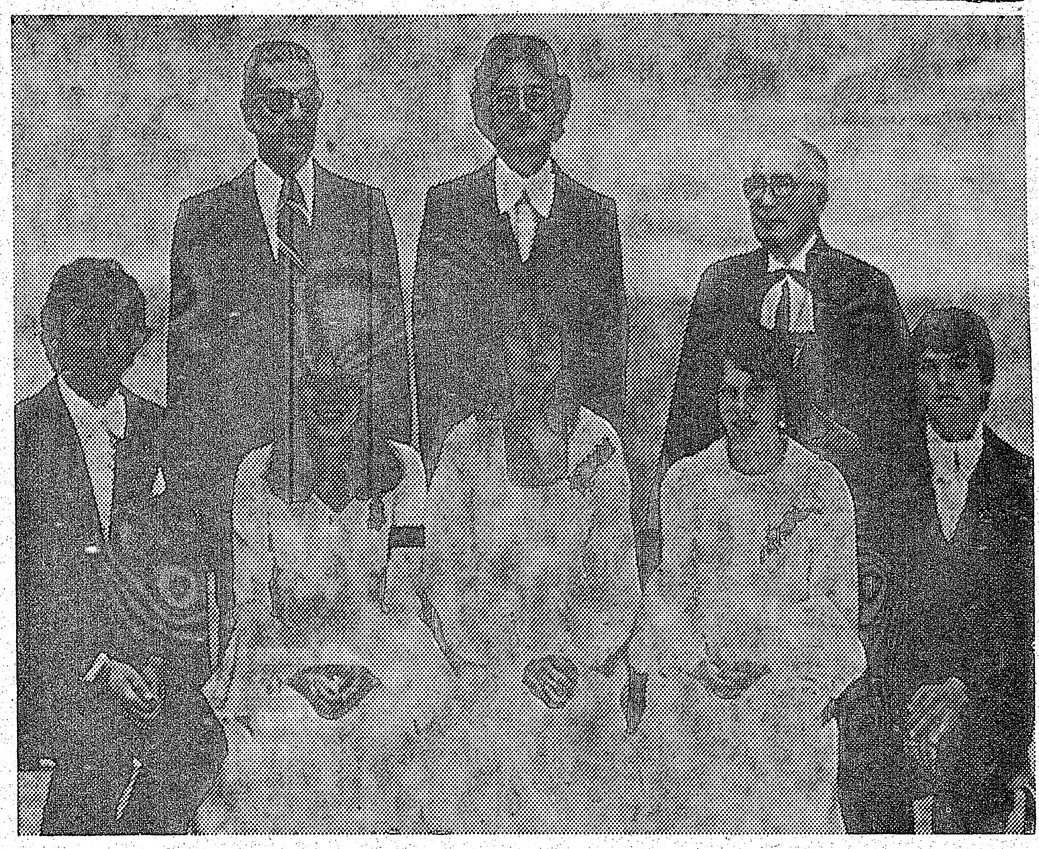

Jauniešu iesvēte Toronto Austrumu draudzē. 1. rindā no kreisās: Ēriks Uldis Ozols, Laila Vonda, Anita Sandra Liepājniece, Ilze Aleksandra Spalviņa un Toms Pēteris Spalviņš. Aizmugurē draudzes priekšnieks A. Bērziņš, Andis (Andy) Herčbergs un mācītājs A. Briedis.

Foto: J. Ligers

Rietumvācijai jauns prezidents

Rietumvācijā par jauno valsts prezidentu 23. maijā ievēlēts 64 gadus vecais kristīgo demokratu (CDU) politiķis prof. Kārlis Karstens. Valsts sapulcē viņš ievēlēts jau pirmajā nobalsojumā, ar absolūto vairākumu — 528 balsīm no iespējamām 1036. Rietumvācijas valsts prezidentu uz 5 gadiem ievēl valsts sapulce (Bundesversammlung). Tajā pusi sastāda bundestaga deputāti (518), otru pusi — atsevišķo pavalstu parlamentu izvēlētie kandidāti pēc partiju iegūto balsu skaita atslēgas. Šinīs vēlēšanās kristīgajām partijām (CDU un CSU) bija absolūtais vairākums — 531 balss, sociāldemokratiem 435, brīvajiem demokratiem 66 balsis, bet viena bezpartejiska.

Šī bija pirmā reize visā Rietumvācijas pastāvēšanas laikā, kur valdības partijām (šoreiz SPD un FDP) valsts sapulcē nebija vairākuma, tāpēc tās ar sava kandidāta izraudzīšanu nesteidzās, cerot, ka līdzšinējais valsts prezidents Valters Šēls kandidēs arī otram periodam. Tā kā Šēls bija ieguvis cieņu tautā un arī opozicijas politiķos, valdības partijas cerēja uz to atbalstu. Tas nenotika. CDU un CSU jau laikus vienojās par savu kandidātu, izraugot bundestaga prezidentu prof. Karstenu. Pēc tam Šēls no otrreizējas kandidēšanas atteicās, jo necerēja iegūt drošu vairākumu.

Prof. Kārlis Karstens valsts prezidenta amatā stāsies 1. jūlijā. Viņš dzimis Brēmenē 1915. gadā, studējis Berlīnē, Hamburgā un Ķelnē .Otrā pasaules karā kalpojis kara flotē. Pēc kara nobeidzis juridiskās studijas un papildinājies ASV. Bijis mācībspēks Ķelnes universitātē, tad pievērsies administrātīvajam darbam Brēmenē, līdz to Konrads Adenauers atsauca uz Bonnu. Tur viņš kādu laiku bija ārlietu ministrijas sekretārs, tad valsts kancelejas vadītājs un 1969. gadā aizsardzības ministra sekretārs. 1972. gadā Karstenu ievēlēja bundestagā, kur kļuva par opozicijas vadītāju, bet 1976. gadā viņu ievēlēja par bundestaga prezidentu.

P. B.

Pie darba galda miris žurnālists

Pirmdien, 4. jūnijā, īsi pēc pl. 12 dienā pie sava darba galda Laika redakcijā Ņujorkā, Bruklinā, saļimis Ervīns Grīns. Pēc desmit minūtēm ieradusies izsauktā ātrās palīdzības mašīna, bet ārsts konstatējis, ka Grīns jau miris. Nāves iemeslu noskaidros sekcijā, ārsts domā, ka tā ir trieka. Laika redakcijai piederīgie Zviedrijā izteikušies, ka pēc pārpelnošanas ASV urnu pabedīs Zviedrijā. Ervīns Grīns (Richards Rīdzinieks) Laika redakcijā nostrādājis vienu gadu. Pēc redaktora darba laikrakstā Latvija Vācijā, viņš pārcēlās uz Ņujorku un sāka strādāt Laika redakcijā. Ervīns Grīns bija viens no mūsu vidējās paaudzes žurnālistiem, dzimis 1925. gadā Rīgā. Nāve viņu pārsteidza 54 gadu vecumā. Viņš bija rakstnieka Jāņa Grīna dēls. **V. I.**

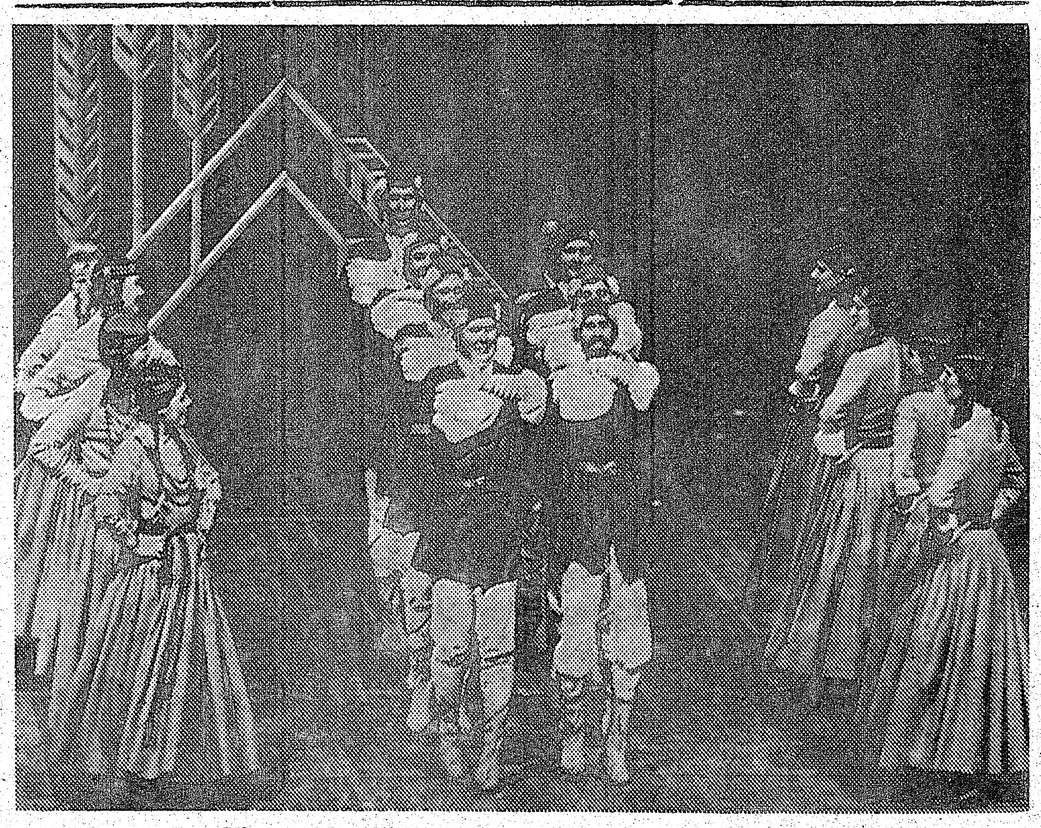

Saules jostas ansamblis Mārietas dziesmā Toronto, 13. g.s. tērpos. Foto: J. Ligers

PAVASARA LE 1-7353

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 Roncesvalles Ave. *Īpašnieks K. Kedzierski*

Pēkšņi un negaidīti no mums šķīries
mans mīļais vīrs un tēvs

Aleksandrs Dubrovskis

dzimis 1909. gada 12. jūlijā Barkavā,
miris 1979. gada 26. maijā Toronto

Mūžīgu mieru dodi viņam, Kungs.

Dziļās sērās

sieva, dēls un radi Latvijā

No mums šķīries mūsu mīļais

Aleksandrs Dubrovskis

dzimis 1909. gada 12. jūlijā Barkavā,
miris 1979. gada 26. maijā Toronto

Lielais miers nu klusi, klusi,
Tavai sirdij pieskāries;
Lai Tev svešās zemes vējš,
Klusi miera dziesmu dzied.

Par viņu skumst

brālis Jānis, Tekla, Valentina un Romulds ar ģimeni

Mans mīļais, uzticamais draugs un līdzgaitnieks,
mūsu gādīgā māmiņa un vecmāmiņa

Irma Švanks

dzimusi Zilvers,

aizgājusi mūžībā 1979. gada 22. maijā Toronto

Jānis, Maija un Velta; Māra un Laila

Mūsu atbrīvošanas cīņu līdzgaitnieks
kaprālis

Pēteris Arturs Andersons

dzimis 1898. gada 9. novembrī Lugažu pag.,
miris 1979. gada 17. maijā Bramptonā

Viņu mīļā piemiņā paturēs

bijušie 4. Valmieras kājnieku pulka karavīri

Jaunā valde...

(Pārnesums no 9. lp.)

nākošai sēdei, kas paredzēta vasaras beigās.

Kultūras nozares vadītāja Inta Purva ziņoja par neseno sanāksmi iecerētās senlietu krātuves izveidošanai, kur izskanējusi doma šī darba labākai veikšanai izveidot atsevišķu krātuves padomi. Paredzams, ka nākotnē krātuves telpas bez atlīdzības varēs izmantot projektētā latviešu ārstu centrā, par ko atsevišķu ziņojumu sniedza A. Joma. LNAK jaunajā ārstu centrā pārstāvēs Dr. A. Vanags. Inta Purva pārstāvējusi LNAK igauņu dziesmu svētkos, bet J. Mežaks un V. Upeslācis apsveicis LNAK organizētājus un pirmo priekšsēdi E. Dobeli viņa 80 gadu mūža atcerē.

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs valdei paskaidroja iemeslus, kas kavē piedalīties PBLA valdes sēdē Gotlandē, sakarā ar ceļa izdevumu sadali. Valde ieteica šo jautājumu vēlreiz pārrunāt PBLA valdes sēdē, kurā piedalīsies arī LNAK valdes priekšsēža vietnieki Dr. L. Lukss un A. Joma.

Valdes sēdē bija ieradies arī jaunās etniskās televīzijas stacijas Toronto raidījumu pārstāvis, aicinot raidījumos piedalīties arī latviešus, gan programmas sastādīšanā, gan arī financēšanā. Raidījumi sāks darboties 3. septembrī. Latvieši varētu sniegt pusstundas raidījumu nedēļā. Šo jautājumu uzdeva tālāk kārtot kultūras nozares vadītājai Intai Purvai.

Politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss informēja par Laimona Niedres viesošanos Toronto un ASV, kā arī Helenas Celmiņas un Viktora Kalniņa viesošanos Gvelfā, iegūstot publicitāti arī vietējā laikrakstā The Daily Mercury.

Pēc izglītības nozares vadītāja J. Mežaka ierosinājuma no skolu fonda līdzekļiem 500 dol. piešķīra Minsteres latviešu ģimnazijai. Plašākas pārrunas izraisīja jautājums par latviešu ģimnaziju Gaŗezerā un stipendiju piešķiršanu skolēniem no Kanadas. Valdes locekļu vairākums bija ieskatos, ka Gaŗezera latviešu valodas vasaras kursi sniedz to pašu programmu kā Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazija. LNAK materiāli jau atbalsta vietējos un vispārējos pasākumus, tādēļ balsojot valde vienojās Gaŗezera latviešu valodas kursiem stipendijas nepiešķirt, bet izņēmuma kārtā šoreiz ievēroja Dainas Vāgneres lūgumu, piešķirot viņai 100 dol. Tāpat 100 dol. atbalstu piešķīra Kanadas latviešu gaidu un roveru 6. Nometnei.

Kasieris K. Tannis ziņoja, ka LNAK mūža biedru skaits pieaudzis uz 333 un kapitāls uz 34.200 dol. Pēdējā laikā par LNAK mūža biedriem kļuvuši L. Birze, E. Broders, J. Ziemanis, A. Bērziņš, A. Briede, J. Briedis, E. Skujiņš un A. Vīksna.

Sporta nozares vadītājs A. Ziemanis informēja par sporta aktīvitātēm un savu interviju televīzijas raidījumā 24. maijā. Gadskārtējās latviešu jaunatnes sporta dienas Sidrabenē notiks 9. un 10. jūnijā.

R. Norītis

Latviešu karismātiskās lūgšanu grupas sanāksmes notiks no 19. līdz 22. jūlijam Viskonsinas dienvidos, apm. 70 jūdzes ziemeļos no Čikagas, Vandavēgā, pie 12. ceļa. Sanāksmes virstemats: Atjaunošanās Dieva spēkā un Svētā Gara darbība mūsu dienās. Mēs nākam kopā no vairākām ticību šķirām tikai ar vienu nolūku: lai viens otru stiprinātu ticībā un viens par otru aizlūgtu. Ja vēlaties iegūt dziļāku izpratni par šiem jautājumiem, tad nāciet uz šo sanāksmi. Piedalīšanās sanāksmē ir brīva. Tuvākas ziņas par sanāksmi un apmešanās iespējām var saņemt, rakstot uz adresi: Teodors Kriņģelis, Rt. 3, Box 366, Lake Zurich, I::. 60047 U.S.A., vai zvanot pa tālr.: dienā 1-815-385-9399, vakaros un svētdienās 1-312-438-7185.

Indianopolis, Viskonsinas un Čikagas kraismātiskās lūgšanu grupas rīcības komiteja

---

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$30.00
☐ 6 mēnešiem	$16.00
☐ 3 mēnešiem	$ 8.50

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt u z

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda

Aizvestie archīvi

Vācu žurnāls Der Spiegel (iznāk Hamburgā) raksta, ka Maskava mēģinot no Vācijas atprasīt baltiešu archīvus, kas Hitlera laikā pārvesti uz Vāciju, bet Bonna par to izvairoties runāt. Rēgulāri padomju misijas vadītājs Bonnā zvanot profesoram Helmutam Rumpfam, ārlietu ministrijas augstākam darbiniekam. Apmēram gadu krievi prasa, lai Bonna atdotu padomju kultūras vērtības, kas kopš Otrā pasaules kara beigām atrodoties Vācijā. Un vienmēr vāciešu atbilde ir: „Nekas vēl nav izšķirts."

Vācijas ārlietu ministrija esot pārsteigta par krievu prasībām. Bijis uzskats, ka visas kultūras vērtības pēc kara beigām jau atradušas savus īpašniekus bijušajā vācu okupētajā „Austrumzemē'. Starp šiem priekšmetiem bijis arī četri miljoni grāmatu, brošūru un avīžu, kas jau kopš gadiem atdoti to īpašniekiem.

Bet krieviem bijusi labāka informācija. Vācieši atzīst, ka Mārburgā esot daļa no Kurzemes bruņniecības archīva, bet Koblencā — Igaunijas galvaspilsētas Rēveles, tagadējās Tallinas, archīvs.

Padomju ierēdņi aizrādījuši, ka šie dokumenti nolaupīti no tagadējās padomju zemes, tie izvesti no 1940. gadā Staļina pievienotās Latvijas, kādreizējās Kurzemes bruņniecības dzimtenes, kā arī no Igaunijas. Bet Baltijas valstu aneksiju Vācija neatzīst, kaut gan savā laikā par to vienojušies Staļins ar Hitleru.

Stāvokli sarežģījis arī tas, ka Kurzemes bruņniecība savu stāvokli atjaunojusi Vācijā un arī pieprasa šos dokumentus. Angļi tos 1951. gadā nodevuši šiem vācu augstmaņiem, un tāpēc barons von Ritters—Hīne domā, ka „īpašuma piederība ir noskaidrota".

Citāds stāvoklis ir ar Rēveles dokumentiem, ko 1944. gadā evakuēja uz Austrumprūsiju, tad caur Getingenu pārveda uz Koblencu. Tur tagad atrodas 1700 dokumentu.

Bonna nonākusi nepatīkamā stāvoklī. Tā vēlējās labākas attieksmes ar Maskavu, kaut 1973. g. nolīgts kultūras izmaiņas pakts vēl netiek iedzīvināts. Bet ārlietu ministrija arī saskata svarīgus iemeslus, kāpēc šos archīvus nevajadzētu izdot. Krievi uzskata Tallinas archīvu par vācu kara laupījumu, kas jāatdod, bet Bonna domā, ka Vācija ir īstā vieta, kur šiem archīviem jāglabājas.

Ārlietu ministrija norāda, ka Tallinas pilsētas pārvalde šo archīvu oficiāli nodevusi vāciešiem. Toreizējais Tallinas ģenerālkomisāra pārstāvis Helmuts Veiss atceras, ka iemesls bijis, lai pasargātu tos no sarkanarmijas.

Vācijas ārlietu ministrija arī norādījusi, ka Pad. savienībai nebūtu tiesības saņemt dokumentus vācu valodā, jo Igauniju 1940. gadā krievi anektējuši.

Vācieši tomēr domā, ka pie vācu un krievu neuzbrukšanas papildu protokola 1939. gadā norādīts, ka Latvija un Igaunija atrodas ārpus vācu interešu loka. Gadu vēlāk Maskava pievienoja šīs zemes sev. Šo punktu Bonna negrib atzīt, kaut tā uzskata sevi par Hitlera valdības pēcnācējiem. Kāds augstāks ierēdnis izteicies: „Ne viss, ko toreiz nolīga, mums jāievēro."

Šos dokumentus izdot nav kavējuši tikai juridiski apstākļi. Vācieši domā, ka tos varētu izmantot kā maiņas līdzekli, lai no krieviem atgūtu Hamburgas, Brēmenes un Libekas archīvus, ko sarkanarmija aizvedusi uz Pad. savienību.

V. I.

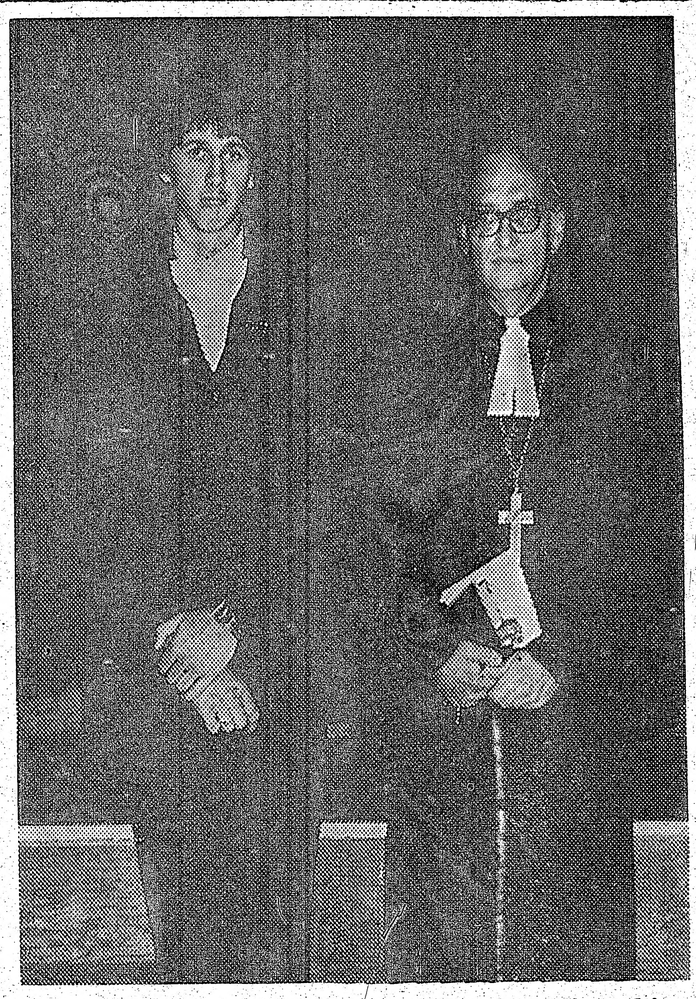

Iesvēte Hamiltonas Kristus draudzē. Attēlā iesvētītais Andris Pulciņš un draudzes mācītājs Kārlis Kuškēvics.

15. kardinālis — lietuvietis

Laikraksts The Toronto Star ziņoja, ka pāvests Jānis Pauls II iecēlis 14 jaunus kardinālus, to vidū viens ir Toronto archibīskaps Emets Kārters. No pārējiem jaunieceltiem kardināļiem ir 6 italieši, 2 poļi, viens īrs, viens francūzis, viens vietnamietis, viens japānis un viens meksikānietis: Pāvests izvēlējies vēl 15. kardināli, kuŗu nemin vārdā. Domā, ka tas ir lietuvietis, Viļņas bīskaps Julijonas Stepanovičs, kam padomju valdība reliģisko darbību noliegusi Viļņā. Viņš dzīvo Žagarē, Lietuves un Latvijas pierobežā. Ar viņa izvēli pāvests uzsvēris savas īpašas rūpes par Austrumeiropas baznīcu.

Protesti

Sakarā ar Pad. savienības plāniem — uzspiest padomju pavalstniecību cilvēkiem, kas dzimuši Pad. savienības okupētajās valstīs, atsaukusās divas latvietes laikr. The Toronto Sun lasītāju vēstulēs: I. Veinberga rakstīja: „Esmu dzimusi neatkarīgajā Latvijas republikā. 1944. gadā izbēgu padomju spaidiem, un 1956. gadā ieguvu Kanadas pavalstniecību. Domāju, ka maniem Kanadā dzimušajiem bērniem neviens nevar uzspiest svešu pavalstniecību. Roza Kalniņa no Bradfordas jautāja: „Kādas tiesības Pad. savienībai patvarīgi pārvērst mūs par padomju pilsoņiem? Kur palikušas Cilvēka tiesību organizācijas un Kanadas baznīcas, kas vēlētos runāt 3 milj. kanadiešu vārdā?

PARENTS

jūsu pienākums ir, lai jūsu bērni tiktu potēti pret visām slimībām.

Tādas slimības kā polio, difterija, tetanus un garais klepus tikpat lielā mērā apdraud bērna veselību tagad kā pirms gadiem. Tās ir ļoti lipīgas un var būt par iemeslu nopietnai slimībai, pat nāvei. Vienīgi no jums pašiem atkarājas, vai jūs pasargājat savu bērnu no tā, un mēs varam palīdzēt.

Ontario veselības ministrija ir izkārtojusi bērnu potēšanu, lai padarītu immūnus pret polio, difteriju, garo klepu, tetanus, masalām, mums un rubella (German measles).

Potes ir bez maksas, un Ontario Veselības apdrošināšanas plāns (OHIP) maksā ārstam par pakalpojumu jūsu bērnam.

Ja jums ir bērni divu mēnešu veci vai vecāki, gādājiet, lai tie būtu pasargāti no šīm slimībām. Vediet viņus pie sava ģimenes ārsta tūliņ vai lieciet immūnizēt tuvākā medicīniskā punktā.
Pirms noskaidrojiet, vai arī jums pašiem nav vajadzīga steidzīga potēšana.

Lai pilnīgi immūnizētu savu bērnu, ir vajadzīga vairāk nekā tikai viena ārsta vizīte. Lai palīdzētu jums atcerēties, kad jūsu bērnam jāierodas pie ārsta, mēs esam sagatavojuši parocīgu sarakstu, kur atzīmēts, pret kādām slimībām jūsu bērns vairākkārt jāpotē un kādā vecumā.

Rakstiet jau šodien —

„Immunization is Your Responsibility"
Health Resource Centre
Communication Branch
Ontario Ministry of Health
Hepburn Block Queen's Park
Toronto, Ont. M7A 1S2

Ontario

Dennis Timbrell,
Minister of Health

William Davis, Premier

Baigie skaitļi

Jūnijā ir ne tikai mūsu skaistie Līgo svētki, bet bijušas arī mūsu likteņa melnākās dienas. 1940. gada 15. jūnija rītā sarkanarmieši nodedzināja robežsargu māju Masļenkos un ievadīja latviešu slepkavošanu. Divas dienas vēlāk, 17. jūnijā, Pad. savienība okupēja Latviju, un 1941. gada 14. jūnija naktī vietējo komūnistu atbalstā, 16.000 Latvijas pilsoņu apcietināja deportēšanai.

Pēc internacionālā Sarkanā krusta un citiem datiem kremļa varas upuru skaits 50 gados bijis šāds: 1917. gadā pilsoņu karā nogalināti 4.500.000; no 1921. līdz 1923. gadam bada nāvē miruši 6.000.000, bet šinīs gados trakojošais terors vēl iznīcinājis 2.290.000; no 1923. līdz 1930. gadam čekas pagrabos un cietumos likvidēti 2.050.000; no 1930. līdz 1933. gadam badā aizgājuši bojā vēl 7.000.000. Par pretošanos iesaistīties kollektīvsaimniecībās nošauti 750.000 strādnieki un zemnieki; NKVD 1937. un 38. gadā likvidējusi 1.600.000, bet lielajās „tīrīšanas akcijās" vēl nošauti 3.783.000, starp tiem 340.000 komūnistu partijas biedru, 5000 garīdznieku ,23.000 augstāko un visaugstāko dienesta pakāpju sarkanarmiešu, tāpat vairāki tūkstoši Krievijā palikušo latviešu. No 1917. gada līdz 1947. gadam padomju koncentrācijas nometnēs nomocīti 21.000.000, kopā nogalināti pavisam 48.973.000 pilsoņu. Šo upuru skaitā nav ielēsti dažādos karos kritušo padomju pilsoņu, tāpat Otrā pasaules karā kritušo miljoni.

Pagaidām trūkst ziņu par jauniem mocekļu miljoniem padomju cietumos, nometnēs, vājprātīgo mājās pēc 1947. gada. Šinī laikā lielus dzīvā spēka zaudējumus cietuši arī baltieši, tāpat jau tūliņ pēc otrreizējās Baltijas valstu okupācijas Otrā pasaules karā beigu posmā. Tā 1944. g. vasarā sarkanarmijas papildināšanai ieņemtajos apgabalos mobilizēti visi no 1908. līdz 1925. gadam dzimušie. Pēc paviršas apmācīšanas mobilizētie latvieši steidzīgi nosūtīti uz Kurzemi, iesistot tā sauktajās sarkano strēlnieku divīzijās (43. un 216.), raidot Kurzemes cietokšņa kaujās tieši pret latviešu 19. diviziju, kur piedzīvoja vairākas smagas traģēdijas, sevišķi Ziemsvētku kaujās un vēlāk aizsalusā Zebrenes ezera krastos un Blīdenes apkārtnē. Upuru skaits toreiz vairojās visos sarkanarmijas ieņemtajos stūros.

1944. gada 27. decembrī lietuviešu komūnistu kongresā Kremļa pilnvarnieks Susluvs nekautrējās pateikt: „Lietuva paliks, bet — bez lietuviešiem!" Mežos un purvos toreiz slēpās partizāni, bieži uzbrūkot okupācijas varas funkcionāriem un čekas vienībām. Iedzīvotāju apcietināšanas un deportācijas turpinājās arī pēc kara. 1949. gada martā un aprīlī čekas ģenerālpulkveža Serova vadībā no Latvijs deportēja 70.000 cilvēku. Daudzi pagasti palika bez iedzīvotājiem. Pašu padomju funkcionārs A. Liepa Rīgā sešdesmito gadu sākumā piezīmējis: „Jāpateicas liktenim, ka tūlīt pēc kara visus latviešus nedeportēja." Sibirijā izmocītie latvieši pēc Staļina nāves daļa atgriezušies mājās, bet pret daudziem vērstas jaunas apsūdzības, pēc tam atkal izsūtot, šoreiz uz neatgriešanos.

Kremļa režīms ar visiem milzīgajiem terrora upuriem gadu gājumā jūtas nedrošs. To rāda arī robežas slēgšana pāvesta Jāņa, Paula II viesošanas laikā no 2. līdz 10. jūnijam, kad pāvesta ciemošanās laikā Baltkrievijas, Lietuvas, Latgales un Ukrainas katoļticīgajiem svētceļniekiem robeža ar Poliju slēgta. Tāpat pasaules brīvo latviešu satikšanās Dziesmu dienās Visbijā, Gotlandē, na palikusi bez atbalss Maskavā, vēršot pret to savus uzbrukumus un kūdot Zviedrijas valdību. Sarkanās varas jušanās redzama arī slepenajā pavēlē nr. 0250, kas pirmo reizi nokļuvusi rietumos 1968. gadā. Pēc KGB pavēles katru gadu jāizdod jauna grāmata par ārzemēs izkļuvušajiem režīma pretiniekiem. Tajā alfabēta secībā atrodas 2000 — 6000 uzvārdu. Katrai personai pievienotas īsas biografiskas ziņas, ģimetne, raksturojums, pārkāpumu precīzējums un eventuālā atrašanās vieta. Tāpat minēti radi, draugi un paziņas, gan padomju imperijā dzīvojošie, gan ārpus tās zināmie. Grāmata iznāk 1500 — 18.000 eksemplāros un to izsniedz tikai speciāliem KGB operātīvajiem aģentiem — pretpadomju elementu pēdu dzinējiem.

Reinzemē, 1979. g. jūnijā.

Alberts Eglītis

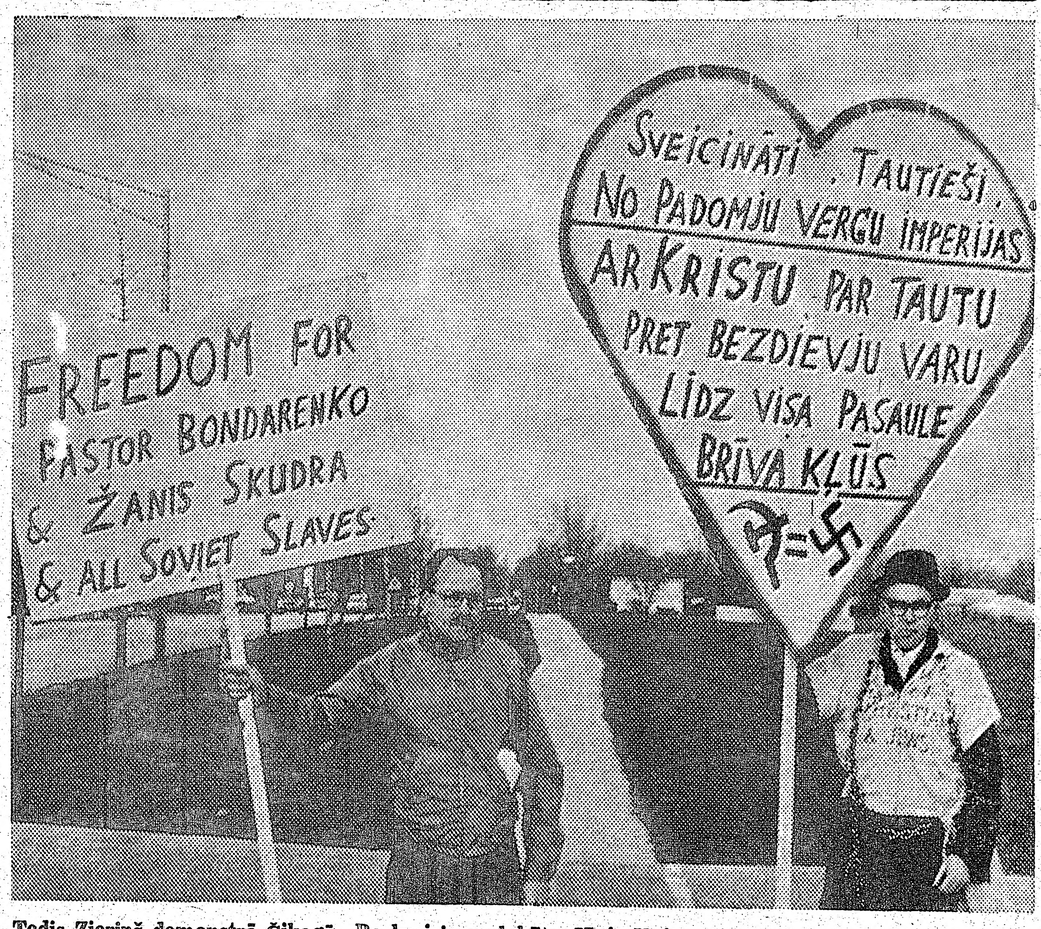

Tedis Zieriņš demonstrē Čikagā. Pa kreisi ar plakātu Jānis Veitmanis.
Foto: Andris Straumanis

LIGO LIGO

GADSKĀRTĒJIE
LIGO SVĒTKI SIDRABENĒ
1979. gada 23. jūnijā

Birutas Senkēvičas uzvedums
Jāņugunis spīgo

Jāņa Zuntaka gleznu izstāde no plkst. 15.00

DEJA pie iecienītās RUNČU mūzikas

Uguņošanu financē ROBERTSON MOTORS Ltd.
latviešu pārstāvis H. PLAUDE

Ieejas maksa: pieaugušiem $ 6.00, pensionāriem un studentiem $4.00, bērniem līdz 14 gadiem brīva.

Brīva mašīnu novietošana un telšu uzstādīšana

Kafejnīca ar atspirdzinājumiem un garšīgiem ēdieniem.

Par gadskārtu Jānīts nāca, līgo,
Savus bērnus apraudzīti, līgo.

Visus laipni ielūdz

Sidrabenes pārvalde

Dāmu un kungu
DREBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes.
Runā vāciski
Old Mill Tailors
7 Riverview Gardens—769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

VALUE JEWELLERY LTD.
● DIMANTI ● PULKSTEŅI
● LATVISKAS ROTAS
Zeltkalis
ALDONAS KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

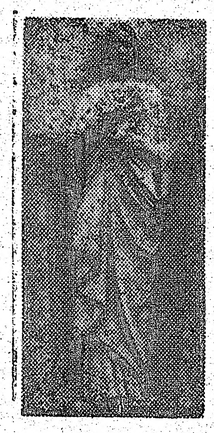

Gatavo pieminekļus un skulptūras
CANADIAN ART MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.
Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc izvēles.

Valdis Dobris
Bohemian Insurance & Real Estate Ltd.
1552A Victoria Park Ave., Scarborough
759-6236 750-2771

Arnolds Bērziņš
Bernius Realty Ltd.
72 Northdale Rd.,
Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2160 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6868 Drummond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1238

Latviešu aģentūras ir palīdzējušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Māc. A. Dūmiņa 40 darba gadi

Mācītājs Arturs Dūmiņš savā 40 gadu garīdznieka darba jubilejā. Pa kreisi prāvests K. Birznieks.

Māc. A. Dūmiņa 40 gadu garīdznieka darba atceres dievkalpojums Bafalo sakrita ar Ģimenes dienu, tā izvēršoties par lielu svētku dienu skaitliski mazajai latviešu draudzei. Skaistiem ziediem rotātā dievnamā dievkalpojumu ievadīja ērģelniece Aina Vējiņa, atskaņojot Sibeliusa Finlandia. Liturģiju vadīja un ziņojumus draudzei sniedza jubilārs, bet svētrunu teica Austrumu apgabala prāvests Kārlis Birznieks no Filadelfijas, cildinot dievticīgas ģimenes nozīmi tautas un cilvēka dzīvē. Prāvests cildināja jubilāra A. Dūmiņa gaŗos darba gadus mācītāja amatā, lūgšanā pieminot mūsu izmocīto tautu. Pēc draudzes ziņojumiem mācītājs A. Dūmiņš atcerējās svarīgākos posmus savā dzīvē, pieminot savu māti, kas atdusas vienā no skaistākajām kapsētām Latvijā — Palsmanē.

Pēc dievkalpojuma visi pulcējās „Lenox" zālē kopējās pusdienās. Sveicot jubilāru, draudzes priekšnieks J. Reinis pasniedza aploksni, bet krāšņas rozes saņēma mācītāja dzīvesbiedre.

Prāvests K. Birznieks savā runā atcerējās kopējās studijas ar jubilāru un dzīves gaitas. Pie mācītāja A. Dūmiņa pēdējās darba vietas dzimtenē, Neretā, pakavējās A. Smiltiņš. ar dzejoli jubilāru sveica E. Alka.

Jubilejas kliņģeri bija cepusi Olga Gerharda.

E. A.

Bēdziet no elkiem

Tādēļ, mani mīļie, bēdziet no elku dievu kalpošanas! 1. vēst. korint. 10,14.

Mēs dzīvojam laikā, kad pamazām, bet noteikti sabrūk vienkāršās dabas ticības un citas primitīvas reliģijas. Tas tomēr nenozīmē, ka cilvēks jau būtu atbrīvojies no elku dievu kalpošanas. Taisni otrādi, mēs sastopam daudzus un dažādus dievus, kas vilina ar iskaistiem solījumiem. Bez šaubām, šie elku dievi nav kalti marmorā vai lieti sudrabā, kā tas bija Pāvila laikā, bet elku dievi ir un paliek elku dievi.

Vispirms lietas — mūsu māja, auto, dzīvoklis, laiva, drēbes var kļūt par elku dieviem pavisam nemanot un nezinot. Tās visas ir labas lietas, bet Dievs tās mums ir devis, lai ar tām kalpotu, bet ne, lai tām kalpotu. Tajā brīdī, kad mēs šīs lietas sākam vērtēt par visu augstāk, mēs tās padarām par elku dieviem.

Tālāk — personas var viegli kļūt par dieviem. Mēs sākam pielūgt varoņus, mākslinieķus, aktierus, savus draugus. Tajā brīdī, kad mēs esam šādi pielūdzēji, mēs vairs nedomājam par otru cilvēku kā radību, bet gan par kaut ko pārdabisku. Tomēr cilvēks ir un paliek cilvēks. Lai nu kādi būtu viņa sasniegumi, viņš nevar stāties Dieva vietā.

Beidzot — es pats. Šis elku dievs ir sevišķi bīstams, jo viņš atrodas nepārtraukti mūsu tuvumā. Tad, kad mēs padarām mūsu intereses un vēlēšanās par augstāko un pēdējo mērauklu, mēs esam kļuvuši par sevis pielūdzējiem.

Ikviens no šiem elku dieviem sola ļoti daudz. Parasti tie prasa gandrīz neiedomājamu paklausību no saviem sekotājiem. Kas tos atšķir no īstā Dieva, ir tas, ka elki nevar savus solījumus pildīt. Sekot viņiem nozīmē — pievilties. Tie aizved prom no dzīvības nāvē, no mīlestības ienaidā, no gaismas tumsībā. Elki nespēj atbrīvot cilvēku no grēka nastas; tie nespēj palīdzēt cilvēkam viņa nāves stundā. Šais brīžos elku maskas krīt un atklājas, ka aiz viņiem nav nekā paliekoša un mūžīga.

„Tādēļ, mani mīļie, bēdziet no elku dievu kalpošanas!"

Debesu Tēvs, ļauj mums saredzēt, ka vienīgi Tu esi Dievs un ka bez Tevis nav neviena cita dieva. Palīdzi mums atbrīvoties no svešajiem dieviem, lai arī cik sāpīgi tas būtu. Svētī mūsu uzticību un paklausību Tev.

Visvaldis Klīve

Baznīcas ziņas

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas *stundas Sv. Jāņa baznīcā: otrdienās no pl. 10—12.30, trešdienās no pl. 18—20. Citā laikā pēc iepriekšējas vienošanās.*

10. jūnijā pl. 10 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Saulaines vasaras nometnes informācijas un reģistrēšanas sanāksme.

17. jūnjā pl. 10 14. jūnijā aizvesto piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu.

24. jūnijā pl. 10 dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Sv. Andreja draudzes māc. J. Cālīša runas stundas Sv. Andreja baznīcā, trešdienās no pl. 10—12 un pl. 18—20, bet ceturtdienās no pl. 10—12. Citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās.

10. jūnijā pl. 11 Trīsvienības svētki ar dievgaldu.

17. jūnijā pl. 15 Tautas sēru dienas dievkalpojums. Māc. Ā. Čops.

24. jūnijā pl. 11 dievkalpojums baznīcā un tai pašā laikā Sidrabenē.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

10. jūnijā pl. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

17. jūnijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

10. jūnijā pl. 16 prāv. A. Skrodeļa 85 g. jubilejas pateicības dievkalpojums. Piedalās archibīskaps A. Lūsis, prāv. A. Voitkus u.c. mācītāji, dziesmu lapiņas. Pl. 17 jubilejas azaids baznīcas apakšējās telpās.

17. jūnijā pl. 11 Tautas sēru dienas dievkalpojums.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N. Y.

17. jūnijā pl. 12.30 dievkalpojums ar kristībām. Dziesmu grāmatas.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

10. jūnijā dievkalpojuma nav.

14. jūnijā pl. 19 Queen Mary of the World katedrālē Tautas sēru dienas dievkalpojums. Igauņu, lietuviešu un latviešu mākslinieku piedalīšanās; visu trīs Baltijas tautu garīdznieki. Dziesmu lapiņas.

17. jūnijā pl. 11 Kapu svētki Mt. Royal kapsētā. Dziesmu lapiņas.

24. jūnijā dievkalpojuma nav.

1. jūlijā pl. 13.30 dievkalpojums.

8. jūlijā pl. 13.30 dievkalpojums.

15. jūlijā pl. 11 Tērvetē bērnu vasaras nometnes atklāšanas dievkalpojums.

22. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē. Pl. 19 dievkalpojums Montrealā baznīcā.

28. jūlijā Tērvetē 15 gadu darbības atceres svētbrīdis.

29. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē.

4. augustā pl. 20 nometnes slēgšanas dievkalpojums Tērvetē.

5. augustā pl. 13.30 dievkalpojums.

12. augustā pl. 11 Brīvības cīņu piemiņas dievkalpojums Ezerkalnos.

19. augustā pl. 13.30 dievkalpojums.

26. augustā dievkalpojuma nebūs.

31. augustā pl. 20 Jaunatnes dziesmu svētku dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. — Mūzikāli priekšnesumi.

2. septembrī dievkalpojuma nebūs.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

10. jūnijā pl. 14 Tautas sēru dienas dievkalpojums.

17. jūnijā pl. 14 dievkalpojums. Vada Margareta Alute.

24. jūnijā dievkalpojuma nebūs.

1. jūlijā dievkalpojums nenotiks.

8. jūlijā pl. 19.30 dievkalpojums.

15. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sprīdīšos. Lietainā laikā telpās.

22. jūlijā pl. 11 Kapu svētki Beechwood kapsētā, 24. sekcijā. Lietainā laikā pl. 19.30 baznīcā. Dziesmu lapiņas.

29. jūlijā Kapu svētku dievkalpojums Soo draudzē.

Latviešu misijas
radio raidījums
„BRITIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti 23 gada gājumā
Katru svētdienas rītu no
plkst. 9 — 9.30
Viļņa 1370 AM
No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
103 Dorset Rd. Scarboro,
Ont. tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS
Kristīgo latviešu
radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp.
no Niagaras WHLD raidītāja
Viļņa 1370 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
69 Stevenson Rd., Rexdale,
Ont., tālrunis 749-9832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Hunting St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30
no rīta, sestd. pl. 10 no rīta.
Bafalo TV stac. 29, 700 Club,
ik dienas pl. 11.30 no rīta un
pl. 9.30 vakarēs
Radio FM CBN 107.7
24 stundas Tel. 689-2126.

LOTUS FLOWERS

792 Bathurst St.,
(Pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Māra un Arvīds Tīrumi

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel 534-0563

GRĀMATAS DĀVANAI UN PAŠU PRIEKAM

K. Ķezbers — Alkazars, rom.	$11,00
H. Moors — Rītdiena nekad nenāks, rom.	$9.70
A. Voitkus — Redzi, mēs dzīvojam, rom.	$12.00
Es ticu, velt, arcihib. A. Lūsim	$10.50
Jānis Rainis, dzejoļu izlase	$2.50
H. Enzeliņš — Valmiera un apkārtne	$9.50
T. Budiņa-Lazdiņai—Teach Yourself Latvian	$9.00
V. Mežezeers, Th.D. — The Herrnhuterian Piettism in the Baltic	$6.95
K. Bachmanis - Latvieši Ukrainā (1917-1919)	$10.00
A. Voitkus — Ogles pelnos, rom.	$9.00
V. Kārkliņš — Vientulības kalns, rom.	$12.00
M. Vētra — Rīga toreiz, atm.	$11.00
A. Michelsons — Klibā skrodera iela, rom.	$8.50
A. Bērziņš: Pazīstamas sejas	$8.50
A. Daugulis — Viļņu dziesma, st.	$4.50
L. Cauka — Meklējot balto ceļu, dz.	$5.00
V. Hāzners — Laiks, telpa, ļaudis III	$26.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti	$25.00
Omars Heijams	$13.00
Pravietis	$15.00
A. Niedra — Mana bērnība un puikas gadi	$10.00
Vatmiera pulka vēsture	$18.00
J. Baltvilks — Jēzus Nācarietis, mīl. der. II d.	$12.00
Edv. Virza—Laikmeta dokumenti, atm.	$8.25
Latviešu garīgās mūzikas celos	$9.00
Araišu baznīca un draudze 700 gados	$6.50
V. Lapenieks—Dullā Daukas piezīmes, atm.	$14.15
V. Hāzners—Varmācības torņi, atmiņas	$24.00
E. Sūna—Izteiksmes iespējas, stila līdz anal.	$15.00
P. J. Baltvilks — Silent Churches	$19.50
Kārlis Lauks — Troickas pulks, dien. gr.	$9.50
P. Ērmanis — Satikšanās, stāsti	$7.75
R. Cukurs — Burtnieku ezers un tā apkārtne	$4.25
L. Bērziņš — Noredzīgais Indriķis un viņa dziesmas	$3.50
E. Andersons — Zemes spēks, stāsti	$6.00
Ł. Lideka — Neizspēlētā vasara, dz.	$7.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St. ,Toronto, Ont. M6G 1A5

Tālr. 921-7121

Darba laiks darbdienās no plkst. 12 — 7.30 vak., sestdienās no plkst. 9 — 1 dienā. No 15. jūn. līdz 15. sept. sestdienās slēgts.

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

RM

ROSAR-MORRISON

FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

GARDENIA

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJIMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.

Māra Gugāns-Lūsis

LATVIEŠU VĒSTURES MUZEJS

meklē dažādus priekšmetus, kas liecina par latviešu dzīvi, ģimeni, darbu un kultūru.

Informācijai — A. Brumelis, 210 Kirk Dr.,
Thornhill, Ont. L3T 3L8, Canada.
Tel. 1-416-889-0472

Latviešu JAUNIEŠI, iestājieties

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJĀ!

- ☐ Modernas mācības
- ☐ Pilnas ģimnazijas kurss no 5. līdz 13. klasei
- ☐ Abitūrija iespējas
- ☐ Iespēja iemācīties vācu valodu
- ☐ Katram sava istaba internātā Rīga

Izprasiet iestāšanās anketas tagad.

Pieteikšanās 1979./80. māc. gadam līdz 30. aprīlim.

A. Liepkalns,
ģimnazijas direktors,

Wienburgstr. 52—54
44 Münster, Westf.,
West Germany.

Pāvesta sveiciens latviešiem

Pāvests Jānis Pauls II apmeklēja Romā svētā Antona draudzi, kuŗas tuvumā atrodas lietuviešu svētā Kazimira kolledža. Pāvests tur teica īsu uzrunu, atbildot uz rektora prelāta Ladislava Tulabas apsveikuma vārdiem. Redzami aizgrābts pāvests teica, ka šī vizīte īpaši dārga, jo Lietuva viņam ir tuva. Pāvests izcēla lietuviešu tautas varonību un pretestības garu, kas dod labu piemēru arī citiem. Lietuvieši parādījuši ciešu pieķeršanos baznīcai, tā ir tauta, kas apzinās savu identitāti un sūtību, teica pāvests. Katru dienu viņš lūdzot par Lietuvu.

Svētku vēstījumā pāvests šogad novēlēja priecīgas Lieldienas latviešu valodā, ko varēja dzirdēt radiofonā un redzēt televīzijā gandrīz visās pasaules zemēs, kas bija pieslēgušās Vatikāna radiofonam vai televīzijas tīklam. Tā Latvijas vārds bija pieminēts visā pasaulē. Pāvesta izruna bija skaidri latviska. Daudzus latviešus, kas to dzirdēja, pāvesta vārdi aizkustināja līdz asarām. Tie, kas atradās Sv. Pēteŗa laukumā, izrādīja atklātu sapūsmu.

Tas bija pirmais gadījums, ka kāds visas pasaules priekšā runā latviski. To izdarīja pāvests Jānis Pauls II, kas ir mūsu kaimiņtautas piederīgais un izprot mūsu likteni. Pāvesta audiencēs daudz vairāk ticīgo nekā iepriekšējo pāvestu laikā. Pieņemšanas notiek Sv. Pēteŗa laukumā trešdienās, kad tur ir līdz 80.000 ticīgo. Lieldienās pāvests runāja latviski 300.000 ticīgo priekšā, kamēr miljoni to dzirdēja un redzēja radiofonā un televīzijā. Italijas radio pēc tam minēja, ka pāvests novēlējis priecīgas Lieldienas arī latviski, kādu 30 citu valodu starpā. No baltu tautām pāvests runāja vēl tikai lietuviski.

Zaļajā ceturtdienā pāvests Jānis Pauls II pirmo reizi uzaicināja visus Romā dzīvojošos priesteŗus koncelebrēt svēto misu kopā ar viņu. Tur ieradās arī latviešu priesteŗi.

Dr. A. Brumanis, Romā

TĒVZEMEI
UN
BRĪVĪBAI

LK Toronto loceklis

Pēteris A. Andersons

Aizgāja viņā saulē 1979. g. 17. maijā

Latvju Kaŗavīrs

ANDREJS MĀRIS STIKUTS

B.A.(Phil.), LL.B.

advokats, notārs,
paziņo, ka atveris biroju:

17 Queen St. East
7. stāvā
Toronto M5C 1P9
(416) 364-6970

Biroju un māju pārbūves darbus

veic G. Pļavenieks.

Zvanīt 889-5076.

Pārdod laivu

mazlietotu Cadorette,
1970. g., 14½ pēdu, ar jumtu,
60 zirgu spēka motors.
Cena $2500.

Zvanīt darbdienās
no pl. 9 — 15.
(416) 362-6011, local 333
Vijai Koskens.

Izīrējams mājas pirmais vai otrais stāvs ar virtuvi

un labierīcībām, ar vai bez mēbelēm,

Toronto dienv. austrumu daļā. Ļoti laba satiksme.

Zvanīt 463-7640.

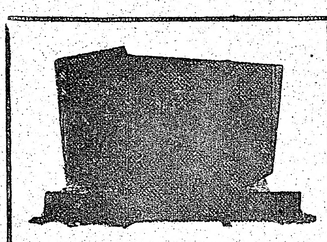

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8855

Kvalitātes darbs un
ekspromtu metu
kapu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.
2919 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN
IZLABO APKURES IERĪCES

Zvanīt vakaros

V. Ivāns 763-3374
R. Bulovs 638-5478

Iznākusi ar Latviešu fonda atbalstu bērnu kāršu spēle

GANIŅŠ

ar tautas dziesmu tekstiem A. Liepiņas sakārtojumā un mākslinieka I. Laugaļa krāsainiem zīmējumiem. Spēle domāta kā palīglīdzeklis latviešu valodas mācībai skolās un mājā. Piemērota dāvana bērniem. Pārdošanā ASV: ALA apgāda ekspedīcijā, 48, Huntington Street, New Brunswick, NJ 08901; L. Rumaka grāmatnīcā, 27 Miller Place, Hempstead, N. Y. 11550. Kanadā: DV grāmatnīcā, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5. Austrālijā: Victoria Co., Latvian Bookshop, 39 Chesser Street, Adelaide, South Australia 5001; A. Priedīte, latviešu grāmatnīca Rīga, 35/280 Pitt Street, Sidney NSW 2000. Pasūtināma arī pie izdevējas A. Liepiņas, 34, Kingsmead Road, London, SW2 3JD, England.

Ja esat nodomājuši iegādāties

JAUNU 1980. GADA AUTOMAŠĪNU

apmeklējiet mūsu skates telpas

CITATION
CHEVROLET *OLDSMOBILE*
CHEVELLE *OMEGA*
CAMARO *CHEVETTE*

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

Hans Plaude **Tālr. HO 6-1131**

Robertsons Motors Ltd.

1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

HELLO WORLD
Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojuma jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

FOAM-TECH
INSULATION CONTRACTOR

Namejs BATRAKS — (416) 274-3938

TAUPIET — izolējiet savu māju un vasarnīcu griestus un sienas, kā arī treileŗus. Speciālistu darbs ar vislabākiem izolācijas materiāliem. Aprēķini bez maksas.

P. O. Box 1, Station A, Mississauga, Ont. L5A 2Y9

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Birojs atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.30 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

TORONTO NODAĻAS BIROJS
1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5
Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS
16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8
Tālr. 527-4344

Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp. — 8 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS
R. Bērziņa mājās
Birojs atvērts trešdienās no pl. 7.09 — 9.00 vakarā

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS
Maksā 9% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas kontā un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKUS VAR RAKSTĪT
Par čeku kontu maksā 4% gadā, procentus izmaksājot katru mēnesī, bet tikai, ja konta minima atlikums pārsniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.50% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā.
Procenti saņemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMIŅĒTI NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $2000 min. par 10% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā

Procentus pieskaita noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājumu, un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa notecēšanas izņemt).

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS
1 gada noguldījums $1000 min., par 9,75% gadā, procentus aprēķina katra mēneša beigās.

RRSP UN RHOSP
Par katru noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI
Atļauta pirmā hipotēka līdz $100.000 par 11.25%.
Atļauta otrā hipotēka par 12.5% gadā.

AIZDEVUMI
Aizdevumi līdz $10.000 nodrošināmi pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 12% gadā.
Personīgi aizdevumi līdz $10.000 par 13% gadā.
Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 12% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M0R 2N5

Tālr. 531-3098

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavočanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

DALT'S HONDA

2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4161

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Ieguvusi augstāko atzinību Kanadā par klientu lielu apkalpošanu. Esot DALT'S HONDA pārstāvis, ceru uz tautiešu tādu pašu uzticību un atsaucību, kādu tie man parādījuši manos ilgajos darbības gados, strādājot EATON firmā.
Tel. mājā 742-0368. **Nikolajs (Nick) Mednis**

To: Latvija Amerika Publ. Ltd.
125 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4M 2E9.

RE: COMPLAINT ABOUT DELAY IN NEWSPAPER DELIVERY.

Subscribers name: .....

Address: .....

..... Postal Code .....

Latvija Amerika number ..... dated on ..... and mailed two days earlier from Toronto was delivered to my address on ..... This is ..... days after posting.

Sometimes the second class mail ha sbeen delivered in ..... days. Please inquire as to the eause of this delay. I would appreciate more rapid postal service.

Yours truly

.....
(Date of complaint)

.....
(Signature)

DV ziedo 500 dol. Minsterei

DV Toronto nodaļas valdes sēdē, 30. maijā DV namā, Minsteres latviešu ģimnazijas darbības sekmēšanai piešķīra 500 dolaru. Līdzīgu summu piešķīra arī Toronto vanadžu korim Zīle kultūras darbam. Sakarā ar TLB Sestdienas skolas izlaidumu 2. jūnijā, atvēlēja 200 dol., TLTA ģimnazijai izlaiduma gadījumā, 25. maijā, bija piešķirti 150 dol. Ar. DV Kanadas valde šiem latviešu skolu izlaidumiem bija piešķīrusi īpašas naudas summas.

Nodaļas valdes priekšsēdis Z. Akots informēja par saņemto Latviesu kaŗa invalidu apvienības Centrālās valdes pateicības rakstu DV Toronto nodaļai, sakarā ar tās teicamo pretimnākšanu invalidiem. Nodaļa ar 500 dol. atbalstījusi arī vienu mūsu bij. kaŗavīru ASV, kas veselības apstākļu dēļ nokļuvis materiālās grūtībās.

Aprūpes daļas vadītājs V. Jostiņš ziņoja, ka 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcijā izsūtītas 2084 aploksnes. Saņemti jau pirmie ziedojumi. Ārējās informācijas daļas vadītājs V. Cinis uzņēmis nodaļas rīkotā Latviešu leģiona atceres vakara programmu skaņu lentē.

Viena kasete veltīta neredzīgajiem tautiešiem Vācijā. Vanadžu kopas priekšniece Silvija Ozola pieteica kopas atbalstu 4 bērniem vasaras nometnēs Saulainē un Sidrabenē.

Sekretārs N. Brasliņš informēja par nodaļas biedriem, kas aprīlī un maijā kļuvuši jubilāri, sasniedzot 65, 70 un 75 dzīves gadus. Nodaļas sporta daļas vadītājs H. Jakabsons ziņoja par paveiktajiem priekšdarbiem Jaunatnes un sporta sarīkojumam 9. un 10. jūnijā Sidrabenē.

Z. Akots ziņoja, ka Lielā DV loterija spiestuves mašīnu iegādei devusi 16.800 dol.

O. K.

L.K.O.K.

Pulkv. Kārlis Dzenītis-Zeniņš

aizgājis Dieva mierā Floridā

Mīlestībā un pateicībā piemin

**mazdēls Imants ar ģimeni,
Lidija Dumpis un Ausma Magons Kanadā un
mazmeita Ināra ar ģimeni Latvijā**

Mūsu mīļais filistrs būvinženieris

Meceslavs Skangalis

dzimis 1893. gada 14. jūnijā Rēzeknes apriņķī,
miris 1979. gada 9. maijā Ņujorkā.
Kremēts 12. maijā.

Dziļās sērās

korporācija Lacuania

Mūsu mīļais filistrs
architekts

Pēteris Zariņš

dzimis 1905. gada 7. novembrī Rīgā,
miris 1979. gada 2. jūnijā Toronto

Tik palicis vien kodols dārgs..

Viņu piemin ēs

korporācija Tervetia

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., ieskl., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2H-1Y9
Tel. 444-2467

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2467. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

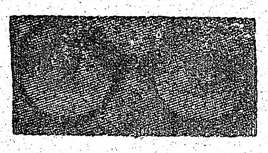

RATAS

— IGAUŅU OPTIĶIS

274 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm.

Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji.

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft).

Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.

Latviešiem atlaide

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašniekiem!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

2) Instalācijas un apkures izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, izmantojot ALCAN 30 gadu garantiju.

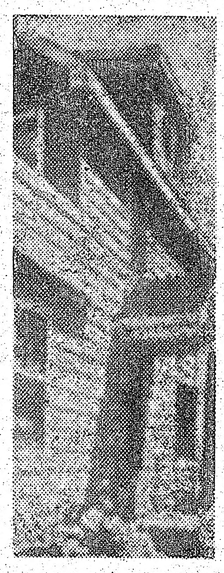

- Δ LIETUS NOVADA CAURULES
- Δ LOGUS
- Δ DURVIS
- Δ MARKĪZES (Awnings)
- Δ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

534-2364 Īpašnieks Artūrs Mūrnieks
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3

Tel. 537-1401

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ
TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

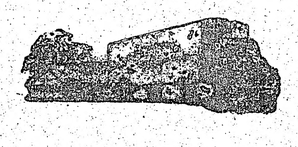

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1403, Toronto

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician

VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlēcu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu acepu rāmji.

1586 Bloor St. W. Toronto, viena bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4612 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.

221-1159

Lai Neaizmirstu!

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA

24 Sheppard St. E. Toronto, Ont.

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas

Pieņem pasūtījumus brošetēm un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzeltenā un zaļā).

ZIGFRĪDS JURSEVIČS — ZIGFRIDS ART POTTERY
1424A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tālr. 531-6188

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI

Iepriekš pieteikšanās
Tālr. 921-3924

470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A5

Latviska dāvana

SVĒTKOS

un vienmēr

Laikraksts Latvija Amerikā

Latvija Amerikā Publishing, Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....

Pēteŗa loms Pēterim. Attēlā 12 gadu vecais Pēteris Rudzītis no Toronto ar bagāto lomu, kuŗu guvis Jangpointā. Ont. Viņš mācās Latviešu biedrības sestdienas skolas 6. klasē Toronto.

Foto: J. Liģers

Aizmirsto tautu pārstāvis

(Turpinājums no 1. lp.)

baznīcas pretestība turienes komūnisma iekārtai ir reālitāte, ko neviens nevar apstrīdēt. Šīs reālitātes ietvaros, neskatoties uz komūnisma režīma žņaugiem, baznīcas spēks un ticīgo skaits tur nepārtraukti audzis.

Svētā tēva roka sniedzas tālāk par viņa tēvzemes robežām. Polijas apmeklējuma laikā pāvests kā pašreizējā pasaules lielākā autoritāte atgādināja tieši rietumiem tā dēvēto „aizmirsto tautu likteni". Viņš reizē deklarēja, ka Polija, tāpat kā visa Austrumeiropa, pieder rietumu civilizācijai. Šī gada sākumā pāvests Jānis Pauls II divu stundu ilgā audiencē Vatikānā pārmeta Pad. savienības ārlietu ministram Gromiko ticīgo vajāšanu Lietuvā, Latvijā un citās zemēs, kas atrodas padomju ietekmē. Tagad viņš drosmīgi apsūdz ne vien poļu komūnistus, bet arī Pad. savienības varmākas reliģijas, cilvēka tiesību, tautu pašnoteikšanās un brīvības ignorēšanā.

Rietumu aizmirstām apspiestām tautām pāvesta Jāņa Paula II personā radies viņu lūgšanu piepildītājs. Šīs tautas, mūsu mīļo latviešu tautu ieskaitot, tagad var skatīties nākotnē ar daudz drošāku paļāvību. Daudzu rietumu kristīgo baznīcu vairākums neiedomājamā naivitātē vai muļķīgā ļaunprātībā līdz šim centās ignorēt kristīgo vajāšanu komūnistu zemēs, bet gan runāja par sociālām pārmaiņām, politisko un saimniecisko prasību izlīdzināšanu ar tā dēvētām Trešās pasaules valstīm. Kanadas Apvienotā baznīca (United Church) pat mēģina iestāstīt savas baznīcas piederīgiem, ka Pad. savienībā reliģiska brīvība pieaugot. Pasaules baznīcu apvienībā gauži reti dzird balsis par reliģijas vajāšanām padomju imperijā. Šīs protesta balsis apklusinātas daudzo īpašo komiteju savārstītās beznozīmīgās rezolūcijās. Šķiet, ka vistālāk gājuši presbiteriāņi, kas savas baznīcas locekļiem apgalvo, ka kristieši varot mācīties no komūnisma humānitārās pieejas daudzām lietām.

Ticīgo skaits Pad. savienībā nav precīzi nosakāms. Var pieņemt, ka tas ir apmēram tāds pats kā 1917. gadā, kad Ļeņins, īstenojot boļševiku apvērsumu, sagrāba varu. Tātad runa var būt par 100 milj. dvēselēm, kas palikušas uzticīgas Dievam. Tas tomēr nenozīmē, ka tie, kas baznīcas Pad. savienībā neapmeklē, būtu piemirsuši Dievu. Komūnistu diktātūras laikā kristīgo baznīcu skaits samazinājies no 54.000 uz 7500. Jāpiezīmē, Kulta ministrijas aktīvitātes rezultātā visās baznīcās iefiltrēti čekas aģenti, un bieži vien pat baznīcas galvas padoti čekas diktātam.

Bībele ir aizliegta grāmata. Padomju konstitūcijā gan uzsvērta ticības un reliģijas brīvība, bet reizē arī atļauta un atbalstīta reliģijas apkaŗošanas propaganda. Praksē reliģiskas sanāksmes var notikt tikai valdības pieļautās vietās. Ja kāds iedrošinātos noturēt svētrītu savās mājās vai brīvā dabā vai arī saaicināt bērnus uz svētdienas skolu, tad par šādu pārkāpumu tam draud līdz 5 g. ieslodzījums cietumā. Neticami, bet tā ir dzīves īstenība. Jau piemin-nētās kristīgo baznīcu apvienības arī šo īstenību līdz šim ir vērojušas aklām acīm.

Vēl nav beidzies pāvesta vēsturiskais Polijas svētceļojums. Pāvesta jūsmīgā uzņemšana un dievlūdzēju miljoni no jauna atgādināja komūnistiem, kas patiesībā ir Polijas īstais garīgais valdnieks. Šis pāvesta svētceļojums varbūt ir iezvanījis nenovēršamā krusta kaŗa pirmos akordus. Dieva noliedzējiem radies drosmīgs un taisns apsūdzētājs. Ņemot vērā pašreizējās reālitātes, pāvests daudz nerunā par revolūciju un komūnisma jūga nokratīšanu. Pazīstot poļu tautas nacionālismu un fanātisko pieķeršanos savai baznīcai, var pieļaut, ka vēsturiskā brīdī pirmās komūnisma uzliktās važas kritīs tieši šajā zemē, kas šodien lielā paļāvībā apliecina uzticību Svētajam tēvam.

Amerikāņu saimnieciskie lietpratēji, kas pēdējos mēnešos ceļojuši pa Pad. savienību, izteikuši interesantus vērojumus par Baltijas valstīm. Aizvadītās bargās ziemas rezultātā Latvijā, Igaunijā un Lietuvā pārtikas krājumi būs ļoti ierobežoti. Daudzās pilsētās jau uzliesmojis pārtikas iepirkšanās drudzis. Latvijā gaļas un piena produktu ražošanas norma šogad neizpildīsoties. Lietuvā tas pats attiecināms uz zivjkopību un tās ražojumiem. 1978. g. ražas novākšana izvērtās gandrīz par katastrofu. Igauniju piemeklēja lielākie plūdi kopš 1928. gada. Lopbarība spēja apmierināt tikai pusi no normālā patēriņa prasībām. Latvijā sniegs uzsniga pirms ražas novākšanas, tā ka bija grūtības ar zemes aparšanu rudenī. Un tā zemēs, kur pirmās nepieciešamības preces līdz šim bija daudz vairāk pieejamas nekā jebkur citur Pad. savienībā, tagad pārtikas sagāde kļuvusi par lielāko problēmu.

Baltijas valstīs radusies arī liela dzīvokļu krize. Celtniecības un elektrības kombināti nespēj paveikt savus plānus. Tas pats attiecināms arī uz daudzām citām rūpniecības iestādēm. Darba spēks nav kompetents un strādnieki daudz darba stundu zaudē dzeršanas dēļ. Mēs te varam piebilst, ka droši vien liela daļa no šīm pieminētajām nelaimēm liekama uz Baltijas valstīs ievesto krievu strādnieku rēķina, kas nav no čaklajiem, nedz gudrākie darba rūķi.

SALT-II līguma parakstīšana ir durvju priekšā. Kārters visiem spēkiem cenšas pārliecināt amerikāņus, ka līguma parakstīšana ir nepieciešama. Paša Kārtera ieceltais amerikāņu slepenā dienesta priekšnieks admirālis Terners tieši pēdējās dienās no jauna krasi kritizējis faktu, vai līguma parakstīšana ir nepieciešama. To pašu dara arī daudzi Pentagona ģenerāļi un ievērojami amerikāņu politiķi.

Kiriļenko izmontēšana no maija parādes bildes nav bijis tikai technisks miseklis. Pēc Maskavā akreditēto diplomātu domām politbiroja vairums negrib akceptēt Brežņeva ieteikto troņmantnieku Kiriļenko. Domājams, ka pēc Brežņeva demisijas vai nāves varu pārņems troika, kuŗā ietilps Kosīgins, ai aizsardzības ministrs Ustinovs un bij. iekšlietu ministrs Šeļepins, citiem vārdiem, radīsies valdība, kam aiz muguras stāvēs sarkanarmija un čeka. Tas nozīmē, ka nekādas radikālas pārmaiņas nenotiks.

Irānā sākusies kustība pret Khomeini. Tas lieku reizi norāda politisko nestabilitāti šajā zemē. Khomeini atbalstītāji no savas puses lielās demonstrācijās apliecināja viņam uzticību. Kārters tajā pašā laikā saņēmis jaunu Teherānas pliķi, jo Irāna atteikusies akceptēt Kārtera izraudzīto ASV sūtni.

Pretatomenerģijas demonstrācijas pagājušā nedēļā uzliesmoja visā pasaulē, protams, izņemot Pad. savienību, kuŗā mierīgi pilnā jaudā turpina darbību 20 atomspēkstacijas un tikpat lielu spēkstaciju skaitu vēl ceļ. Ne vēja dzirnavas, ne ogles, bet tikai atomenerģija spēs palīdzēt rietumiem pārvarēt akūto enerģijas krizi. Eļļas cenas vēl arvien ceļas un rūpniecības produkcija gandrīz visās kapitālistu zemēs ir apdraudēta. Nav jābūt pārāk gudram, lai konstatētu, ka visas šīs demonstrācijas diriģē Pad. savienība ar vienīgo nolūku — padziļināt rietumu pasaules enerģijas avotu krizi.

Itālijā notikušajās parlamenta vēlēšanās daudziem par pārsteigumu lielākā zaudētāja bija komūnistu partija. Kristīgo demokratu partija tomēr neieguva vairākumu, tādēļ sagaidāma koalicijas valdība, kuŗai droši vien nebūs ilgs mūžs.

Par Pad. savienības „miermīlīgo" politiku liecina notikumi Afganistanā. Sacelšanās pret Kremļa ieliktajiem ķipariem pieņēmusi vēl plašākus apmērus, un tagad Kremlis izšķīries uz turieni nosūtīt vairākas sarkanarmijas divīzijas. Šīs divīzijas var izrādīties par pamatu Afganistanas pilnīgai sovjetizācijai.

Aleksandrs Ķegumnieks

Jaunais padomju pavalstniecības likums

Jaunais Pad. savienības pavalstniecības likums, kas stāsies spēkā 1. jūlijā, attiecināts uz daudziem kanadiešiem, kas faktiski nedzīvo Pad. savienībā. Kopš jaunais likums izsludināts, Kanadas ārlietu ministrija pārbaudījusi iespējamās konsekvences Kanadas pavalstniekiem. Pēc iegūtās informācijas ārlietu ministrija norāda, ka jaunais padomju likums varētu būt vairāk specifizēts nekā vecais. Ārlietu ministrija piebilda, ka Pad. savienība turpina atzīt par padomju pavalstniekiem visus tos pilsoņus, kas agrāk dzīvojuši Pad. savienības robežās un tagad dzīvo ārzemēs, un pavalstniecība pāriet mantošanas ceļā arī uz viņu ārzemēs dzimušiem bērniem. Kanadas līdzšinējais ārlietu ministrs Dans Džemisons savā paskaidrojumā presei pirms sava amata nolikšanas sacīja, ka viņš devis rīkojumu ārlietu ministrijai dabūt no Padomju savienības pārstāvjiem oficiālu šī likuma tulkojumu un paskaidrojumus par tā iedzīvināšanu praksē. „Varu pilnīgi saprast, ka daudzi kanadieši nobažījušies par jaunā likuma ietekmi uz viņiem un viņu bērniem," sacīja ministrs. Padomju sūtnis Otavā apgalvojis, ka praktiski jaunais likums ir vecā likuma un noteikumu būtisks apstiprinājums un nekādas pārmaiņas nebūšot.

Džemisons aizrādīja, ka konsulārā vienošanās, kas notikusi 1967. g. 14. jūlijā starp Kanadu un Pad. savienību, paliekot spēkā. Šis nolīgums norādot, ka Kanadas pavalstniekiem, kas apmeklē Pad. savienību ar Kanadas pasi un padomju ieceļošanas vīzu, nevarētu liegt izbraukšanu no padomju territorijas tikai tāpēc, ka vizitora pavalstniecības jautājumu Pad. savienība tagad iztulkotu citādi. Džemisons vēl piebilda, ka līdz šim Kanadas pilsoņiem ar austrumeiropiešu izcelsmi, kas šajos gados apmeklējuši Pad. savienību, par savu pavalstniecības statusu nekādu grūtību neesot bijis.

Tāds bijis līdzšinējā Kanadas ārlietu ministra konstatējums. Atliek tikai gaidīt, ko darīs jaunā ārlietu ministre Klarka kabinetā.

Vai jūsu mājās ir

JĒZUS NĀCARIETIS

Grāmata par Jēzus dzīvi, $12.00. Pasūtināma pie Janīnas Babres, P.O. Box 633, Arlington Heights, Ill. 60006.

Spaidi Polijā

Polijā, Lodzas pilsētas tuvumā, apcietināts kāds lauksaimnieks, kas vācis parakstus petīcijai, prasot necenzētu televīzijas pārraidījumu pāvesta apmeklējuma laikā Polijā. Viņš savācis 300 parakstu, bet jau nākošajā dienā to arestējusi policija un ievietojusi garā vājo iestādē.

Saulainē pārdodama

ziemas māja

ar gāzes apkuri.

Zvanīt 783-7207.